

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCA PROJEKTU
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
„OSIEDLE BOLESŁAWA CHROBREGO - CZĘŚĆ PÓŁNOCNA B”
W POZNANIU

OPRACOWANIE:

ZESPÓŁ OPRACOWAŃ ŚRODOWISKOWYCH
MGR INŻ. SYLWIA JASZCZURA

WSPÓŁPRACA W ZAKRESIE AKUSTYKI
MGR KRYSZYNA BEREZOWSKA-APOLINARSKA
BIEGŁY Z LISTY WOJEWODY WLKP. NR 0006

POZNAŃ, LUTY 2019 R. /LIPIEC 2019 R.*

* NINIEJSZA PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO UWZGLĘDNIĄ ZMIANY W PROJEKCIE MPZP WPROWADZONE W WYNIKU DOKONANYCH UZGODNIEŃ I UZYSKANYCH OPINII

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	3
1.1.	Informacje wstępne.....	3
1.2.	Podstawy formalno-prawne opracowania.....	3
1.3.	Cel i zakres merytoryczny opracowania	3
1.4.	Wykorzystane materiały i metody pracy	4
2.	CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	7
2.1.	Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu	7
2.2.	Rzeźba terenu.....	8
2.3.	Warunki gruntowe.....	8
2.4.	Zasoby naturalne	8
2.5.	Gleby	9
2.6.	Warunki wodne.....	9
2.7.	Szata roślinna	10
2.8.	Świat zwierzęcy.....	11
2.9.	Klimat lokalny	12
2.10.	Jakość powietrza atmosferycznego.....	13
2.11.	Klimat akustyczny.....	14
2.12.	Jakość wód.....	19
2.13.	Dziedzictwo kulturowe	20
3.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY.....	20
4.	INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU.....	22
4.1.	Cel opracowania projektu planu.....	22
4.2.	Ustalenia projektu planu	22
4.3.	Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami.....	27
4.4.	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu.....	28
5.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM, LOKALNYM	29
6.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO.....	32
6.1.	Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i warunki podłoża.....	32
6.2.	Oddziaływanie na zasoby naturalne	34
6.3.	Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	34
6.4.	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną.....	36
6.5.	Oddziaływanie na szatę roślinną	37
6.6.	Oddziaływanie na świat zwierzęcy.....	39
6.7.	Oddziaływanie na krajobraz.....	40
6.8.	Oddziaływanie na ludzi	41
6.9.	Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne	42
6.10.	Oddziaływanie na klimat lokalny	44
6.11.	Oddziaływanie na klimat akustyczny.....	45
6.12.	Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe	50
6.13.	Oddziaływanie na dobra materialne	50
6.14.	Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000	51
6.15.	Oddziaływanie transgraniczne	51
7.	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	51
8.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU	52
9.	STRESZCZENIE I WNIOSKI.....	53

ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE

1. Granica obszaru objętego opracowaniem mpzp na tle ortofotomapy miasta Poznania
- 2A. Geologia – Szczegółowa mapa geologiczna Polski – fragment ark. 471 Poznań
- 2B. Geologia – Legenda do Szczegółowej mapy geologicznej Polski
3. Zasięgi oddziaływania hałasu samochodowego w porze dziennie-wieczorno-nocnej (L_{DWN}) i w porze nocnej (L_N) – w stanie istniejącym
4. Zasięgi oddziaływania hałasu tramwajowego w porze dziennie-wieczorno-nocnej (L_{DWN}) i w porze nocnej (L_N) – w stanie istniejącym
5. Dokumentacja fotograficzna obszaru opracowania
6. Projekt mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu, MPU 2019 r. – etap procedury planistycznej – wyłożenie do publicznego wglądu
7. Oświadczenie autora prognozy

1. WPROWADZENIE

1.1. Informacje wstępne

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu. Projekt sporządzany jest na podstawie uchwały Nr XXXIX/663/VII/2016 Rady Miasta Poznania z dnia 13 grudnia 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna” w Poznaniu.

W tekście powyższej uchwały zapisano, iż opracowanie i uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna” w Poznaniu może następować odrębnie dla poszczególnych fragmentów tego obszaru. W związku z powyższym w pierwszej kolejności przystąpiono do prac nad mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego - część północna A w Poznaniu, a następnie nad mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego - część północna B.

Plan dla części „B” obejmuje teren osiedla Zygmunta Starego, osiedla Władysława Jagiełły oraz północną część osiedla Bolesława Chrobrego i położony jest między ulicami: K. Szymanowskiego, T. Szeligowskiego, K. Kurpińskiego, Z. Wojciechowskiego, M. Jaroczyńskiego oraz Fr. Stróżyńskiego, z czego w granicach projektu planu zlokalizowane są jedynie fragmenty ulic Fr. Stróżyńskiego i K. Szymanowskiego (por. załącznik nr 1). Projekt analizowanego planu nie obejmuje natomiast terenu parku osiedlowego, położonego w głębi osiedla Bolesława Chrobrego, dla którego obowiązuje mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego - część północna A w Poznaniu. Powierzchnia projektu planu wynosi ok. 66 ha.

1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*¹. W myśl powyższej ustawy, prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Zgodnie z art. 46 przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają m.in. projekty planów zagospodarowania przestrzennego.

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu planu miejscowego wskazuje również art. 17, pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*², zgodnie z którym wójt, burmistrz albo prezydent miasta „sporządza projekt planu miejscowego (...), wraz z prognozą oddziaływania na środowisko”. Stosownie do tej ustawy, projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przedkładane są instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu planu, a także są przedmiotem społecznej oceny – podlegają wyłożeniu do publicznego wglądu.

1.3. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi element procedury sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jej głównym celem jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko przyrodnicze, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji dopuszczonych w projekcie planu różnych form zagospodarowania przestrzennego. W tym celu, w prognozie ocenia się relacje pomiędzy przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi, a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego.

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (tekst) wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny uchwały. Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie określa art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Zgodnie z art. 52 ust. 1 ww. ustawy, informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko muszą być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, a także dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości informacji zawartych w projekcie planu miejscowego.

¹ Dz. U. z 2018 r. poz. 2081, tekst jednolity

² Dz. U. z 2018 r., poz. 1945, tekst jednolity

Stosownie do wymogu art. 53 ww. ustawy, zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i art. 58 ustawy: Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem WOO-III.411.104.2017.MM.1 z dnia 18.04.2017 r. i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu pismem NS-52/3-89-1/17 z dnia 23.03.2017 r.

1.4. Wykorzystane materiały i metody pracy

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Literatura:

- Farat R., Zmienność przestrzenna wysokości opadów atmosferycznych na obszarze miasta Poznania, w: Wody powierzchniowe Poznania t. I, pod red. A. Kanieckiego i J. Rotnickiej, Poznań Sorus 1995 r.,
- Koczorowska R., Rozkład podstawowych parametrów meteorologicznych w wybranych punktach miasta Poznania, w: Wody powierzchniowe Poznania t. I, pod red. A. Kanieckiego i J. Rotnickiej, Sorus, Poznań 1995,
- Kondracki J., Geografia Polski. Mezonejony fizyczno-geograficzne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,
- Krygowski B., Geografia fizyczna Niziny Wielkopolskiej, Cz. 1 Geomorfologia, PTPN, Wyd. Mat.-Przr., Poznań 1961,
- Wśród zwierząt i roślin, pod red. J. Wiesiołkowskiego, Kronika Miasta Poznania, Wydawnictwo Miejskie, Poznań 2002.

Materiały kartograficzne:

- mapa zasadnicza dla obszaru planu w skali 1:1000,
- mapa ewidencyjna gruntów w skali 1:1000,
- mapa glebowo-rolnicza,
- Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, OPGK Poznań 1988/9,
- Mapa sozologiczna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, OPGK Poznań 1992,
- Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50 000, ark. 471 - Poznań N-33-130-D, Państwowy Instytut Geologiczny, 1990,
- Mapa Hydrogeologiczna Polski, Pierwszy Poziom Wodonośny, w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny, (wersja cyfrowa),
- mapy Atlasu geologiczno-inżynierskiego Poznania, w skali 1:10 000, ark. Poznań – os. Sobieskiego N-33-130-D-b-1, ark. Poznań – Piątkowo N-33-130-D-b-3, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych, Przedsiębiorstwo Geodezyjne i Geologiczno-Fizjograficzne GEOPROJEKT, Warszawa, sierpień 2007 r. (geoportal.pgi.gov.pl).

Akty prawne:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2018 r., poz. 799, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2018 r., poz. 1945, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2018 r., poz. 1614, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2018 r., poz. 992, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 14 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminie* (Dz. U. z 2018 r., poz. 1454, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2018 r., poz. 2268, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo Budowlane* (Dz. U. z 2018 r., poz. 1202, tekst jednolity),
- Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2015 r., poz. 1422, tekst jednolity),
- Uchwała Nr XXXVI/614/VII/2016 Rady Miasta Poznania z dnia 18 października 2016 r. *w sprawie ograniczenia czasu funkcjonowania instalacji lub korzystania z urządzeń, z których*

- emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko na terenie miasta Poznania* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 6249, z dnia 26 października 2016 r.),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2018 r., poz. 994, tekst jednolity),
  - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity),
  - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2007 r., Nr 120, poz. 826) – akt archiwalny,
  - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2007 r. *w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji* (Dz. U. z 2007 r., Nr 187, poz. 1340),
  - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183),
  - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
  - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej grzybów* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408),
  - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2016 r., poz. 71, tekst jednolity),
  - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. *w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych* (Dz. U. z 2016, poz. 1187),
  - Uchwała Nr XXIX/566/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. *w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. wielkopolskim* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 509) – akt archiwalny,
  - Uchwała Nr XI/316/15 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 października 2015 r. *w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10*,
  - Uchwała Nr L/780/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 21 maja 2013 r. *w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Poznania* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 3931),
  - Uchwała Nr VI/302013 Zgromadzenia Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej” z dnia 12 marca 2013r. *w sprawie: przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi na obszarze gmin wchodzących w skład Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej”* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 2793),
  - Uchwała Nr LX/928/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 10 grudnia 2013 r. *w sprawie „Programu ochrony środowiska dla miasta Poznania na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku”*,
  - Uchwała Nr LXIX/1253/VII/2018 Rady Miasta Poznania z dnia 26 czerwca 2018 r. *w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania”*, (Dz. Urz. Woj. Wlkp. poz. 5498 z dnia 4 lipca 2018 r.),
  - *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017*,
  - Uchwała Nr LX/927/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 10 grudnia 2013 r. *w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania”* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 21 stycznia 2014 r., poz. 487), w tym *Mapa akustyczna miasta Poznania 2012* (Część I), AkustiX, Poznań, listopad 2012 r.,
  - Uchwała Nr XXXIX/663/VII/2016 Rady Miasta Poznania z dnia 13 grudnia 2016 r. *w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna” w Poznaniu*.

Dokumenty, inne dostępne opracowania:

- Aktualizacja opracowania ekofizjograficznego dla potrzeb Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, MPU, Poznań 2014 r.,
- Atlas geochemiczny Poznania i okolic, Lis J., Pasieczna A., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, 2005,

- Atlas rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania - narzędzie skutecznej ochrony gatunkowej. Praca zbiorowa, red. Kaczmarski M., Pędziwiatr K., Kaczmarek J. Klub Przyrodników Koło Poznańskie, Poznań 2013,
- Baza danych geologiczno – inżynierskich wraz z opracowaniem Atlasu geologiczno – inżynierskiego Poznania, zespół pod kierunkiem mgr inż. Mirosława Musiatewicza, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, PGI GF „Geoprojekt” Sp. z .o.o, Warszawa, sierpień 2007,
- Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2018 r. /wg badań PIG/, poznan.wios.gov.pl,
- Ocena stanu jednolitych części wód za rok 2017 z uwzględnieniem oceny spełnienia wymagań dla obszarów chronionych (w trakcie weryfikacji GIOŚ),
- Ocena hałasu emitowanego przez linie elektroenergetyczne i niektóre inne obiekty energetyczne, T. Wszolek, AGH, Katedra Mechaniki i Wibroakustyki, Kraków – Spotkanie Grupy Roboczej ds. Hałasu, Bydgoszcz, 26-28.08.2013,
- Ochrona środowiska – Elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące. Wybrane zagadnienia, Zeszyt Nr 20, CODK OŚiGW, Dębe, 1992,
- Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50 000, arkusz Poznań (471), Chmal R., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 1997,
- Objaśnienia do arkusza mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000, ark. Poznań (471), Biuro Studiów i Badań Hydrogeologicznych i Geofizycznych „HYDROCONSULT” Sp. z o.o., Warszawa 2000,
- Projekt uchwały Rady Miasta Poznania w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu, MPU 2018,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2010, Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ, Poznań 2011 r.,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2017, Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ, Poznań, 2018 r.,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2017, WIOŚ, Poznań 2018 r.,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.

Inne źródła:

- wizja terenowa (wrzesień 2018 r.)
- dokumentacja fotograficzna (MPU wrzesień 2018 r.)
- www.geoinfo.amu.edu.pl
- www.poznan.pios.gov.pl
- www.natura2000.gdos.gov.pl
- mapa SIP ZGiKM GEOPOZ
- <http://www.poznan.pl/mim/wos/>
- [www.http://mapy.isok.gov.pl/imap/](http://mapy.isok.gov.pl/imap/)
- geoportal.pgi.gov.pl
- bazagis.pgi.gov.pl
- mjwp.gios.gov.pl/mapa

Informacje uzyskane z powyższych materiałów oraz obserwacje zebrane podczas wizji terenowej pozwoliły na opracowanie ogólnej charakterystyki środowiska przyrodniczego omawianego obszaru – w podziale na jego poszczególne komponenty, w tym: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki podłoża, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierząt, gleby, klimat lokalny. Na podstawie powyższych materiałów określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, wód i klimatu akustycznego oraz wskazano obecny sposób i stan zagospodarowania obszaru objętego projektem planu oraz jego najbliższego otoczenia.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody indukcyjno-opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w logiczną całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu

środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi.

Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwi obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz w tym kontekście – stopień ogólności (lub szczegółowości) ustaleń planu.

2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Projekt przedmiotowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczy obszaru północnej części osiedla Bolesława Chrobrego. Osiedle to położone jest w północnej części miasta Poznania – na Piątkowie. Analizowany obszar obejmuje północną część osiedla Bolesława Chrobrego, a także tereny osiedli Zygmunta Starego i Władysława Jagiełły. Ograniczony jest ulicami: K. Szymanowskiego (od północy), T. Szeligowskiego (od wschodu), K. Kurpińskiego (od południa) oraz Z. Wojciechowskiego, M. Jaroczyńskiego i Fr. Stróżyńskiego (od zachodu).

Od strony północnej obszar projektu planu sąsiaduje przez ul. K. Szymanowskiego z osiedlem Jana III Sobieskiego. Z kolei od wschodu, za ul. T. Szeligowskiego zlokalizowaną wzdłuż trasy Poznańskiego Szybkiego Tramwaju (biegnącą w głębokim wykopie), położone są osiedla Stefana Batorego i Bolesława Śmiałego. Od południa granica projektu planu przylega do ul. K. Kurpińskiego, za którą rozciągają się tereny południowej części osiedla Bolesława Chrobrego. Po stronie zachodniej, za ul. Z. Wojciechowskiego położone są głównie tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz teren usługowy (Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza nr 5), natomiast pomiędzy ul. Fr. Stróżyńskiego (objętą granicą projektu mpzp) a ul. Hulewiczów rozpościerają się tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (w znacznej części nowe inwestycje), oraz usługowej (m.in. Stacja Paliw Orlen, Biedronka, Myjnia Piątkowo Poznań).

W granicach projektu planu dominuje zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna blokowa – IV-V-VI i XII kondygnacyjna. W parterach części bloków znajdują się lokale usługowe i handlowe. Zabudowie mieszkaniowej towarzyszą liczne wolnostojące budynki usług handlu i gastronomi, apteki, usługi oświaty (w tym m.in.: Żłobek Nr 1 „Krecik” – os. Bolesława Chrobrego 108, Publiczne Przedszkole Nr 24 „Bajkonutki” zlokalizowane na Os. Bolesława Chrobrego 104, Prywatne Przedszkole Nr 163 Baśniowy Zamek na os. Bolesława Chrobrego 106, Stowarzyszenie Na Tak Przedszkole Specjalne „Orzeszek” funkcjonujące na Osiedlu Bolesława Chrobrego 6, Przedszkole nr 35 im. Króla Maciusia I na os. Bolesław Chrobrego 109, Szkoła Podstawowa Nr 17 w Poznaniu im. Józefa Ignacego Kraszewskiego zlokalizowana na Os. B. Chrobrego 105, Piątkowska Szkoła Społeczna im. dr W. Błęńskiej zlokalizowana przy ul. Fr. Stróżyńskiego 16, XV Liceum Ogólnokształcące w Poznaniu na Osiedlu Bolesława Chrobrego 107) oraz inne usługi wolnostojące – m.in.: sakralne (Kościół Rzymskokatolicki Pw. Najświętszej Maryi Panny Matki Odkupiciela), handlu (np. Lidl, Biedronka), czy lecznica weterynaryjna.

W otoczeniu budynków mieszkalnych i usługowych znajdują się tereny osiedlowej zieleni urządzonej, w obrębie której wytworzone zostały kompleksy wypoczynkowe, zagospodarowane ciągami pieszymi, małą architekturą oraz placami zabaw. Znaczną część osiedla stanowią również parkingi naziemne, z czego największe zlokalizowane są wzdłuż wschodniej granicy opracowania (w sąsiedztwie trasy tramwajowej PST).

W północno-zachodniej części obszaru opracowania, u zbiegu ulic K. Szymanowskiego i Fr. Stróżyńskiego, zlokalizowana jest należąca do spółki EmiTel Stacja Linii Radiowych Piątkowo (SLR Piątkowo). Stacja składa się z dwóch wież:

- wieża TV 1 – betonowa wieża o wysokości 76 m, zbudowana w 1963 r. gdy jej otoczenie stanowiły wyłącznie pola i lasy, obecnie pozbawiona anten,
- wieża TV 2 – stalowa wieża o wysokości 128 m, zbudowana w 1993 r.

Z kolei, w części południowo-zachodniej, przy ul. M. Jaroczyńskiego, zlokalizowany jest GPZ, od którego biegną dwa odcinki linii elektroenergetycznej WN 110 kV.

Przez obszar opracowania przechodzą również wysokoparametrowe sieci infrastruktury technicznej, w tym: podziemna magistrala ciepła, magistrala wodociągowa, kolektor deszczowy oraz kolektor sanitarny.

Z obszaru opracowania wyłączono obszar uchwalonego już mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna A” w Poznaniu, obejmujący przede wszystkim tereny zieleni urządzonej parkowej.

Granice projektu mpzp wskazano na załączniku nr 1 prognozy.

2.2. Rzeźba terenu

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej Kondrackiego³ obszar opracowania mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu znajduje się w obrębie mezoregionu Pojezierze Poznańskie (315.51).

W obrębie Pojezierza Poznańskiego wyróżnić można wysoczyznę morenową położoną na wysokości 75-100 m n.p.m., ponad którą wznoszą się wały morenowe sięgające do 156 m n.p.m. (Góra Moraska położona we wschodniej części regionu). W części północnej mezoregionu znajdują się równoleżnikowe moreny czołowe fazy poznańskiej, zaś na południowym zachodzie przebiega południkowo-glacjotektoniczny Wał Lwówecko-Rakoniewicki.

Rzędne terenu w obrębie przedmiotowego obszaru wahają się w granicach od 93,6 do 105,8 m n.p.m. Najwyższymi rzędnymi charakteryzują się tereny położone w części północno-zachodniej w rejonie SLR Piątkowo, natomiast najniższe rzędne notowane są w rejonie części południowo-zachodniej.

2.3. Warunki gruntowe

Na całym obszarze opracowania pod warstwą gruntów antropogenicznych (nasypów) w podłożu występują utwory czwartorzędowe. Zgodnie z informacjami zobrazowanymi na mapie geologicznej⁴ praktycznie na całym obszarze obszaru projektu planu w budowie geologicznej występują plejstocenyjskie piaski zwałowe na glinach zwałowych, wytworzone podczas fazy leszczyńskiej (stadiału leszczyńsko-pomorskiego) zlodowacenia bałtyckiego. Jedynie na niewielkim fragmencie terenu, w rejonie skrzyżowania ulic K. Szymanowskiego i Fr. Stróżyńskiego występują gliny zwałowe, wytworzone także w okresie plejstocenu.

Analizując informacje przedstawione na mapie hydrograficznej⁵, grunty w granicach obszaru opracowania charakteryzują się zróżnicowaną przepuszczalnością.

Charakterystykę występujących tu gruntów potwierdzają informacje zawarte w „Atlasie geologiczno-inżynierskim Poznania”⁶. Grunty na głębokości od 1 do 4 m p.p.t. reprezentowane są wyłącznie przez plejstocenyjskie gliny zwałowe. Są to gliny głównie piaszczyste, piaski gliniaste z domieszką kamieni i piasków, barwy żółtej, należące do gruntów spoistych skonsolidowanych, charakteryzujące się korzystnymi warunkami budowlanymi.

Z punktu widzenia warunków budowlanych, cały analizowany obszar projektu planu „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu charakteryzuje się występowaniem korzystnych warunków budowlanych.

2.4. Zasoby naturalne

Obszar objęty granicami projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu zlokalizowany jest w całości w obrębie udokumentowanego złoża kopalin⁷ - Naramowice węgle brunatne. Jest to złożo o zasobach rozpoznanych wstępnie, niezagospodarowane, nie planowane do eksploatacji. Miąższość pokładów wynosi 28 m, a głębokość spągu 212,5 m.⁸ Zgodnie z posiadanymi informacjami, dla ww. złoża nie został wyznaczony ani obszar ani teren górniczy.

Cały analizowany obszar znajduje się poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP).

³ Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,

⁴ Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50 000, ark. 471 - Poznań N-33-130-D Państwowy Instytut Geologiczny, 1990

⁵ Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, OPGK Poznań 1988/9,

⁶ Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych, Przedsiębiorstwo Geodezyjne i Geologiczno-Fizjograficzne GEOPROJEKT, Warszawa, sierpień 2007 r.

⁷ geoportal.pgi.gov.pl

⁸ Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg. stanu na 31.12.2017 r.

2.5. Gleby

Na obszarze objętym projektem mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu, występują grunty antropogeniczne obszarów zabudowanych.

Liczne prace ziemne, prowadzone w trakcie budowy osiedla na znacznych przestrzeniach, spowodowały całkowite przekształcenia ich naturalnej powierzchni ziemi, w tym również warstwy gleby. Efektem tych prac było wprowadzenie tu znacznych ilości mas ziemnych, głównie pochodzenia mineralnego. Niwelowanie terenu, jak również odpowiednie zabezpieczenia pochyłości terenu, uszczelnienie nawierzchni parkingów, dojazd i dojazdów do budynków pozbawiło część powierzchni analizowanego obszaru naturalnej warstwy gleby.

Niekorzystny wpływ na zmianę właściwości fizycznych i chemicznych gleby ma wiele procesów związanych z działalnością człowieka. Do najważniejszych z nich możemy zaliczyć zakłócanie obiegu wód podziemnych i powierzchniowych poprzez ingerencję w skład oraz zagęszczenie poszczególnych warstw profilu glebowego, przemieszanie warstw, zmianę sposobu użytkowania, a także umieszczanie szeregu elementów sieci infrastruktury technicznej w profilu glebowym. Tego typu zmiany występują na skutek umieszczania pod powierzchnią terenu fundamentów i innych elementów konstrukcji budowlanych oraz doprowadzania do budynków podziemnej infrastruktury technicznej, powodując jednocześnie nieodwracalną utratę naturalnych właściwości fizycznych, chemicznych oraz biologicznych gleby.

Gleby antropogeniczne, poza występowaniem zanieczyszczeń fizycznych (żwir, gruz i inne materiały wykorzystywane przy inwestycjach budowlanych), mogą również wykazywać również obecność zanieczyszczeń chemicznych, takich jak sól, metale ciężkie (ołów i kadm) oraz węglowodory wielopierścieniowe.

W obrębie wszystkich terenów położonych w granicach analizowanego obszaru, gleby charakteryzują się odczynem alkalicznym, o pH mieszczącym w przedziale 7,4 – 9,3⁹. Zgodnie z publikowanymi informacjami, w zasięgu granic projektu mpzp nie stwierdzono występowania anomalii geochemicznych w glebach.

2.6. Warunki wodne

Obszar projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu pod względem hydrograficznym położony jest w dorzeczu rzeki Odry, w regionie wodnym rzeki Warty, w zlewni rzeki Bogdanki, stanowiącej lewostronny dopływ Warty. Obszar projektu planu pozbawiony jest cieków oraz zbiorników wodnych.

Teren projektu planu w znacznej, wschodniej części położony jest w zasięgu zlewni jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) Warta od Cybiny do Różanego Potoku (kod PLRW600021185933), która zgodnie z informacjami zawartymi w aktualizacji „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”¹⁰ scharakteryzowana została jako wielka rzeka nizinna, o statusie hydromorfologicznym – silnie zmieniona część wód. Zachodni fragment obszaru opracowania znajduje się natomiast w granicach zlewni jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) Bogdanka (kod PLRW60001718578), która zgodnie z informacjami zawartymi w aktualizacji „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”¹¹ scharakteryzowana została jako potok nizinny piaszczysty na utworach staroglacjalnych, o statusie hydromorfologicznym – silnie zmieniona część wód.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi na mapie hydrogeologicznej,¹² cały analizowany teren należy do wydzielonej w piętrze czwartorzędowym jednostki 5aQII/Tr. Poziomem użytkowym tej jednostki jest poziom międzyglinowy górny, zbudowany z piasków i żwirów fluwioglacjalnych, o miąższości od 5 do 20 metrów (średnio 9,5 m). Zasilanie tego poziomu zachodzi w wyniku przesączania się wód z wyżej leżącego poziomu wodonośnego lub poprzez infiltrację opadów przez nakład gliniasty. Obszar w granicach tej jednostki zaliczany jest do obszarów o wysokim stopniu zagrożenia wód podziemnych (czas potencjalnej migracji zanieczyszczeń wynosi do 25 lat) głównych

⁹ Atlas geochemiczny Poznania i okolic, 1:100 000; Józef Lis, Anna Pasieczna; Warszawa 2005

¹⁰ Dz. U. z 2016 r., poz. 1967

¹¹ Dz. U. z 2016 r., poz. 1967

¹² Mapa Hydrogeologiczna Polski, Pierwszy Poziom Wodonośny, w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny, (wersja cyfrowa),

użytkowych poziomów wodonośnych¹³. Poziom ten charakteryzuje się obecnością ognisk zanieczyszczeń.

Obszar opracowania znajduje się w całości na gruntach antropogenicznych nasypowych, gdzie warunki przepuszczalności mogą być znacznie zachwiane i zróżnicowane. Podłoże omawianego w prognozie obszaru zbudowane jest z gruntów o zróżnicowanej przepuszczalności, a wśród nasypów wzajemny układ gruntów przepuszczalnych i słaboprzepuszczalnych jest przypadkowy.

W granicach obszaru opracowania zlokalizowane są następujące studnie:

- – studnia czwartorzędowa nr E/16 - studnia zlikwidowana,
  - – studnia czwartorzędowa nr E15 - studnia zlikwidowana,
  - – studnia trzeciorzędowa nr E/12 - studnia zlikwidowana,
  - – studnia czwartorzędowa nr H/60 - studnia publiczna awaryjna czynna,
  - – studnia czwartorzędowa nr H/61 - studnia publiczna awaryjna czynna,
  - – studnia czwartorzędowa nr H/59 - studnia publiczna awaryjna czynna,
  - – studnia czwartorzędowa nr H/77 - studnia publiczna awaryjna czynna,
- Dla ww. studni nie zostały określone strefy ochronne ujęcia wód podziemnych¹⁴.

2.7. Szata roślinna

Na całym analizowanym terenie szata roślinna została ukształtowana przez człowieka. Kształtowanie zieleni osiedla mieszkaniowego przebiegało wraz z zabudowywaniem terenu przez spółdzielnię mieszkaniową, różnych inwestorów i właścicieli pojedynczych terenów oraz prowadzeniem uzbrojenia przez gestorów sieci infrastrukturalnych.

Obecnie w składzie szaty roślinnej analizowanego terenu dominują głównie drzewa, skupiska krzewów oraz trawniki. Drzewa posadzone zostały dla ocienienia parkingów, boisk sportowych, placów zabaw oraz pod samymi blokami. Na większości powierzchni biologicznie czynnych, zwłaszcza pod drzewami i w miejscach przeznaczonych do celów rekreacyjnych, zaprowadzone są trawniki. Trawniki poprzecinane są chodnikami i pokrywają zasadniczo wszystkie powierzchnie między blokami oraz wokół obiektów usługowych itp. Skupiska krzewów zwykle, podobnie jak drzewa, zgrupowane są przy głównych ciągach komunikacyjnych oraz przy granicach terenów o różnych funkcjach. Krzewy w formie żywopłotów zwykle osłaniają śmietniki i parkingi lub też oddzielają np. obiekty oświaty od reszty osiedla.

Najczęściej spotykanymi gatunkami drzew wśród tutejszej zieleni osiedlowej są: klon pospolity (*Acer platanoides*), lipa drobnolistna (*Tilia cordata*), topola Simona (*Populus simonii*), jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*), klon jesionolistny (*Acer negundo*), klon jawor (*Acer pseudoplatanus*), robinia akacjowa (*Robinia pseudoacacia*), brzoza brodawkowata (*Betula pendula*), topola włoska (*Populus nigra* var. *Italica*), wierzba płacząca (*Salix x sepulcralis 'Chrysocoma'*), jarzab pospolity (*Sorbus aucuparia*) i topola amerykańska (*Populus x euroamericana*). Rzadziej między blokami można spotykać takie drzewa jak: jarzab mączny (*Sorbus aria*), dąb szypułkowy (*Quercus robur*), dąb czerwony (*Quercus rubra*), klon srebrzysty (*Acer saccharinum*), kasztanowiec zwyczajny (*Aesculus hippocastanum*) i inne. Wśród zieleni przeważają gatunki liściaste drzew, rzadko między blokami można napotkać rosnące, zwykle pojedyncze, egzemplarze drzew iglastych. Zwykle towarzyszą one różnego rodzaju obiektom usługowym. W składzie gatunkowym iglastych drzew przeważają takie gatunki, jak: świerk srebrzysty (*Picea pungens* f. *glauca*), jodła jednobarwna (*Abies concolor*), sosna czarna (*Pinus nigra*), sosna zwyczajna (*Pinus sylvestris*), daglezja zielona (*Pseudotsuga menziesii*), modrzew (*Larix sp.*) i żywotnik zachodni (*Thuja occidentalis*).

Spośród krzewów w zieleni osiedlowej najczęściej można zobaczyć takie gatunki, jak: ligustr pospolite (*Ligustrum vulgare*), tawuła (*Spiraea sp.*), jaśminowiec (*Philadelphus sp.*), suchodrzew tatarski (*Lonicera tatarica*) osiągający rozmiary małych drzewek, śnieguliczka biała (*Symphoricarpos albus*), berberys (*Berberis sp.*), czy też irga (*Cotoneaster sp.*), rzadziej: bukszpan wiecznie zielony (*Buxus sempervirens*), trzmielina Fortune'a (*Euonymus fortunei*), róża (*Rosa sp.*), sumak octowiec (*Rhus typhina*), bez lilak (*Syringa vulgaris*), głóg (*Crataegus sp.*), tamaryszek (*Tamarix sp.*), dereń (*Cornus sp.*), forsycja (*Forsythia sp.*), pięciornik krzewiasty (*Potentilla fruticosa*), ognik (*Pyracantha sp.*), złotokap pospolite (*Laburnum anagyroides*), karagana syberyjska (*Caragana arborescens*), parczelina trójlistkowa (*Ptelea trifoliata*) itp. W kompozycjach z drzewami iglastymi często zestawiane

¹³ Mapa Hydrograficzna Polski, Główny Użytkowy Poziom Wodonośny, w skali 1: 50 000 Poznań, ark.471 Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny(wersja cyfrowa)

¹⁴ mapa SIP ZGIGM GEOPOZ oraz informacja Wydziału Ochrony Środowiska UM Poznań

są również iglaste gatunki krzewów, takich jak: żywotniki (*Thuja sp.*), jałowce (*Juniperus sp.*) i cisy (*Taxus sp.*).

Zieleń urządzone towarzysząca ulicom podstawowego układu komunikacyjnego składa się głównie z drzew posadzonych w skupiskach lub rzędach na trawiastych powierzchniach poboczy, skarp i między rozjazdami ulic. Wzdłuż wyznaczającej zachodnią granicę opracowania ul. Fr. Stróżyńskiego występują liniowe nasadzenia złożone z bożodrzewu gruczołowatego (*Ailanthus altissima*) oraz okazały, formowany żywopłot z tawuły (*Spiraea sp.*). Na niewielkim odcinku wzdłuż ul. M. Jaroczyńskiego występuje natomiast jarząb szwedzki (*Sorbus intermedia*).

2.8. Świat zwierzęcy

Obszar projektu planu „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu z uwagi na obecne zagospodarowanie, czyli zabudowę mieszkaniową wielorodzinną (blokową), liczne obiekty usługowe oraz sieć komunikacyjną, nie stanowi atrakcyjnego siedliska dla dzikiej fauny, mimo stosunkowo niewielkiej odległości do terenów północnego klina zieleni miasta Poznania, położonych w obrębie Moraska.

Tereny położone w granicach analizowanego projektu charakteryzują się dość ograniczonym składem gatunkowym flory, o walorach użytkowych istotnych głównie z punktu widzenia funkcjonowania człowieka. Skład lokalnej fauny uzależniony jest nie tylko od ww. charakteru flory, ale również od możliwości zaadaptowania przez zwierzęta różnego rodzaju obiektów oraz przystosowanie się do dobowego, sezonowego, jak i wieloletniego sposobu funkcjonowania terenów zurbanizowanych. Taka sytuacja pozwala na zapewnienie odpowiednich warunków życiowych jedynie mało wymagającym gatunkom zwierząt, głównie bezkręgowcom i ptakom.

Spośród bezkręgowców wymienić tu można występującego na obszarach zieleni porośniętych różnymi trawami pasikonika zielonego (*Tettigonia viridissima*), wiele gatunków szarańczaków (*Acridoidea*), skorka pospolitego (*Forficula auricularia*), kowala bezskrzydłego (*Pyrrhocoris apterus*), biedronkę siedmiokropkę (*Coccinella septempunctata*) oraz niektórych przedstawicieli rzędu błonkoskrzydłych (*Hymenoptera*), m.in. trzmieli (*Bombus*). W sezonie wiosennym i letnim kwitnące krzewy i drzewa stanowią źródła pokarmu dla owadów zapylających.

Z punktu widzenia kształtowania różnorodności lokalnej ornitofauny niezwykle istotny jest duży udział zieleni wysokiej pośród zieleni osiedla. Drzewa stanowią atrakcyjne miejsce występowania, żerowania i rozrodu rodzimych gatunków ptaków. Tereny osiedla sprzyjają występowaniu gatunków synantropijnych awifauny takich jak: gołąb miejski (*Columba livia f. urbana*) – częściowa ochrona gatunkowa, sroka (*Pica pica*), kawka zwyczajna (*Coloeus monedula*). Obecność i łatwa dostępność do śmietników osiedlowych przyciąga gatunki takie jak: gawron (*Corvus frugilegus*), wrona siwa (*Corvus cornix*) – częściowa ochrona gatunkowa, mewa śmieszka (*Larus ridibundus*). Pojedyncze drzewa owocowe oraz krzewy o owocach jadalnych dla ptaków, przyciągają również sikorki bogatki (*Parus mjaor*) i kwiczoły (*Turdus pilaris*).

Charakterystycznymi gatunkami dla osiedli blokowych są również: wróbel zwyczajny (*Passer domesticus*) i jerzyk (*Apus apus*), zakładające gniazda w otworach i szczelinach budynków, a także jaskółka oknówka (*Delichon urbica*), zakładająca gniazda we wnękach okiennych budynków.

Tereny zurbanizowane nie sprzyjają występowaniu płazów i gadów, niemniej, z informacji wskazanych w Atlasie rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania¹⁵ wynika, iż tereny objęte granicami projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu pozostają w zasięgu migracji rodzimych gatunków płazów tj. ropuchy zielonej (*Bufo viridis*) oraz ropuchy szarej (*Bufo bufo*). Na obszarze opracowania możliwe jest również pojawianie się przedstawicieli krajowych gatunków gadów, jednakże ich obecność nie została potwierdzona w sposób jednoznaczny na podstawie obserwacji dokonanych w trakcie przeprowadzonej wizji terenowej, jak również w wyniku analizy źródeł literaturowych.

Na całym terenie osiedla ssaki reprezentowane są głównie przez gatunki niewielkich rozmiarów, które upodobały sobie bliskie sąsiedztwo ludzi, takie jak mysz polna (*Apodemus agrarius*), mysz domowa (*Mus musculus*) i szczur wędrowny (*Rattus norvigus*).

¹⁵ Kaczmarek M., Kaczmarek J., Pędziwiatr K., Jakubowska A., Antkowiak M., Konieczna P., Atlas rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania – narzędzie skutecznej ochrony gatunkowej, Klub Przyrodników Koło Poznańskie, Poznań 2013

2.9. Klimat lokalny

Według regionalizacji klimatycznej (Woś 1994) obszar objęty granicami planu, podobnie jak obszar całego Poznania, należy do Regionu Środkowowielkopolskiego.

Warunki klimatyczne w Poznaniu w znacznym stopniu ukształtowane zostały poprzez napływające w kierunku miasta masy powietrza. Dominującymi masami powietrza, szczególnie w okresie letnim i jesiennym, są masy powietrza polarno-morskiego, które napływają znacznie częściej niż powietrze polarno-kontynentalne. Najrzadziej pojawiają się masy powietrza arktycznego oraz zwrotnikowego.

Najczęściej przemieszczającymi się nad terenami Poznania frontami są fronty chłodne, powodujące znaczne wahania ciśnienia, odczuwalny spadek temperatury powietrza oraz wzrost prędkości wiatru. Zjawiskom tym towarzyszy również występowanie opadów, często o znacznej gwałtowności. Średnio w ciągu roku notowanych jest w Poznaniu 67 dni, w których przemieszczają się fronty chłodne i 42, w których przemieszczają się fronty ciepłe. Najdłużej obserwowany jest okres bezfrontowy i wynosi on 230 dni w roku.

Warunki klimatyczne w Poznaniu odzwierciedlają wartości elementów klimatu uzyskane z pomiarów prowadzonych na stacji IMGW Poznań-Ławica. Elementy klimatu na wyżej wspomnianej stacji, przedstawia poniższa tabela:

Tabela 1: Elementy klimatu w rejonie Poznań-Ławica (wg IMGW w Poznaniu)

OKRES	MIESIĄC												Rok
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
ŚREDNIA MIESIĘCZNA TEMPERATURA POWIETRZA (°C)													
Rok 2010	-6,5	-1,0	3,6	8,8	11,5	17,4	22,1	18,7	12,5	6,5	4,7	-5,6	7,7
WIELOLECIE 1971-2000	-1,2	-0,5	3,2	7,7	13,5	16,4	18,3	17,7	13,0	8,2	3,2	0,3	8,3
ŚREDNIA MIESIĘCZNA WILGOTNOŚĆ WZGLĘDNA (%)													
Rok 2010	85	85	80	69	83	67	61	78	83	79	92	93	80
WIELOLECIE 1971-2000	86	85	78	72	69	72	72	74	80	84	87	88	79
ŚREDNIA MIESIĘCZNA PRĘDKOŚĆ WIATRU (m/s)													
Rok 2010	4,0	3,4	4,0	3,7	3,4	3,0	3,1	3,1	3,3	3,8	3,8	4,1	3,6
WIELOLECIE 1971-2000	3,9	3,8	4,0	3,7	3,3	3,3	3,2	2,8	3,0	3,3	3,8	3,9	3,5
ŚREDNIA MIESIĘCZNA WYSOKOŚĆ OPADU ATMOSFERYCZNEGO (mm)													
Rok 2010	28	18	42	27	111	17	81	153	74	8	100	58	692
WIELOLECIE 1971-2000	29	23	33	31	47	62	76	56	44	35	33	39	508

Źródło: Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2010, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska; Poznań 2011; <http://www.poznan.pios.gov.pl/glowna/index.php>

Średnia roczna suma opadów dla terenu Poznania należy do najniższych w kraju. Pomiar wielkości opadów atmosferycznych dla posterunku Poznań-Ławica wykazały, że średnia wartość opadu atmosferycznego z wielolecia (w okresie 1971-2000) wynosiła 508 mm. Natomiast w 2010 r. roczna suma opadów atmosferycznych wynosiła 692 mm, co stanowiło 136% normy.

Rozkład temperatur, podobnie jak ilości opadów, ma charakter roczny. Najcieplejszym miesiącem roku 2010 był lipiec – średnia miesięczna temperatura w Poznaniu wyniosła 22,1°C, z kolei najniższe temperatury odnotowano w styczniu, kiedy średnia miesięczna temperatura wyniosła w Poznaniu – 6,5°C. W skali roku średnia temperatura wynosi dla miasta Poznania 7,7°C.

Równie istotnymi czynnikami meteorologicznymi, wpływającymi na klimat miasta, a w szczególności na stężenia i rozkład przestrzenny zanieczyszczeń powietrza, jest kierunek oraz siła wiatru.

Dla obszaru Poznania stwierdzono największą częstotliwość występowania wiatrów z sektora zachodniego, o dość niewielkiej sile – średnia roczna wartość wynosiła 3,6 m/s. Najwyższą średnią miesięczną prędkość wiatru zanotowano w Poznaniu w 2010 r. w grudniu – 4,1 m/s. Z kolei najniższa średnia miesięczna prędkość wiatru wystąpiła, podobnie jak w wieloleciu, w lecie, jednak w czerwcu (3,0 m/s), a nie w sierpniu.

Rozkład kierunków wiatru w Poznaniu w 2010 r. charakteryzuje, podobnie jak w wieloleciu 1971-2000, zdecydowana przewaga wiatrów z sektora zachodniego oraz mały udział wiatrów z kierunków N i NE (15%). Co istotne, w sierpniu i wrześniu zwiększyła się liczba ciszy, co może

przyczynić się do pogorszenia sytuacji aerosanitarnej w regionie. Tego typu sytuacje, charakteryzujące się między innymi bardzo małymi prędkościami wiatru utrzymującymi się dłużej niż 48 godzin, wystąpiły w Poznaniu, poza styczniem, również pod koniec września i października.

Wilgotność względna powietrza na terenie Poznania zależna jest od pory roku. W 2010 r. na terenie Poznania nie wystąpiła susza hydrograficzna. Najwyższą wartość wilgotność osiąga w okresie zimowym, w tym najwyższą w 2010 r. zanotowano w grudniu (93%). Natomiast najniższe wartości występują w miesiącach letnich, takich jak czerwiec i lipiec, kiedy osiągnęła wartości 67% i 61%.

Okres wegetacyjny w rejonie miasta Poznania należy do najdłuższych w kraju i wynosi 220 dni.

W przypadku terenów zurbanizowanych należy podkreślić, że sposób ich zagospodarowania powoduje modyfikację podstawowych parametrów meteorologicznych. Wśród nich należy wymienić przede wszystkim szybsze nagrzewanie się powietrza w obrębie terenów zabudowanych z licznymi powierzchniami utwardzonymi (np. szerokimi trasami komunikacyjnymi, parkingami). Ponadto, wysoka blokowa zabudowa powoduje utrudnienia w swobodnych ruchach mas powietrza i powstawanie turbulencji w bezpośrednim otoczeniu wysokich budynków. Istniejący układ zabudowy (długie i wysokie budynki mieszkalne, położone prostopadle do dominującego kierunku przemieszczania mas powietrza) może utrudniać swobodne przewietrzanie obszaru osiedla.

2.10. Jakość powietrza atmosferycznego

Na jakość powietrza w mieście ma wpływ emisja zanieczyszczeń powstających w wyniku spalania surowców energetycznych dla celów grzewczych budynków, zanieczyszczeń powstających w wyniku procesu technologicznego zakładów produkcyjno-usługowych oraz emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych.

W przypadku analizowanego projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu, głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza są ulice podstawowego układu drogowego – w pierwszej kolejności ulice o największym natężeniu ruchu, czyli ul. T. Szeligowskiego i ul. K. Szymanowskiego oraz pozostałe ulice okalające obszar planu, a więc ul. Fr. Stróżyńskiego, ul. M. Jaroczyńskiego, ul. Z. Wojciechowskiego oraz przylegają do południowej granicy opracowania ul. K. Kurpińskiego.

Ruch komunikacyjny generuje emisję do atmosfery szeregu zanieczyszczeń gazowych, powstających podczas spalania paliw płynnych w silnikach pojazdów, w tym m.in. węglowodorów aromatycznych, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla oraz substancji pyłowych, powstających w wyniku ścierania opon pojazdów i nawierzchni jezdni. Wspomniane wyżej szlaki komunikacyjne stanowią wprawdzie istotne liniowe źródło zanieczyszczeń, należy jednak podkreślić, że wyniki wielu szczegółowych analiz stężeń zanieczyszczeń powietrza w rejonie tras komunikacyjnych (na terenie miasta Poznania) o podobnych parametrach i wskaźnikach natężenia ruchu pojazdów, prowadzonych w ramach ocen oddziaływania na środowisko realizacji inwestycji drogowych, wskazują na brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń substancji poza granicami pasa drogowego. Nie należy zatem spodziewać się występowania przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego na terenach przylegających do wymienionych głównych szlaków komunikacyjnych, zlokalizowanych jednocześnie w granicach obszaru opracowania.

Analizę jakości powietrza atmosferycznego przeprowadzono na podstawie wykonywanej przez WIOŚ rocznej oceny jakości powietrza dla poszczególnych stref, wyznaczonych w oparciu o ustawę *Prawo ochrony środowiska*. Teren będący przedmiotem niniejszego opracowania znajduje się w granicach strefy aglomeracja poznańska¹⁶.

Wykonana przez WIOŚ roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2017 pod kątem ochrony zdrowia ludzi dotyczyła następujących zanieczyszczeń: dwutlenku azotu (NO₂), dwutlenku siarki (SO₂), tlenku węgla (CO), benzenu (C₆H₆), pyłu PM_{2,5}, pyłu PM₁₀, benzo(a)pirenu B(a)P, arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni), ołowiu (Pb), ozonu (O₃). Klasyfikację stężeń poszczególnych zanieczyszczeń na obszarze strefy aglomeracja poznańska (z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia ludzi) w roku 2017 przedstawia poniższa tabela.

¹⁶ Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2017, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2018 r.

Tabela 2. Klasyfikacja strefy aglomeracja poznańska w roku 2017 z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

NAZWA STREFY	SYMBOL KLASY STREFY DLA POSZCZEGÓLNYCH SUBSTANCJI											
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM _{2,5}	PM ₁₀	BA _P	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
aglomeracja poznańska	A	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	A

Zródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2017, WIOŚ, Poznań, kwiecień 2018 r., <http://www.poznan.wios.gov.pl>

Stężenia NO₂, SO₂, CO, C₆H₆, pyłu PM_{2,5}, As, Cd, Ni, Pb, O₃, oceniane pod kątem ochrony zdrowia ludzi za 2017 r., nie przekraczały poziomów dopuszczalnych bądź docelowych, w związku z tym aglomeracja poznańska zaliczona została do klasy A.

Ze względu na stwierdzone przekroczenia dopuszczalnego poziomu pyłu PM₁₀ dla stężeń 24-godzinnych strefa aglomeracja poznańska w 2017 r. (podobnie jak w latach ubiegłych) zaliczona została do klasy C. Na terenie miasta Poznania nie zanotowano natomiast na żadnym ze stanowisk pomiarowych przekroczeń stężeń średnich rocznych dla pyłu PM₁₀. Z przebiegu rocznej serii pomiarów pyłu PM₁₀ odczytać można wyraźną sezonową zmienność stężeń pyłu, stąd można przypuszczać, że powodem przekroczeń w sezonie grzewczym jest niska emisja z sektora komunalno-bytowego wpływająca na pogorszenie warunków aerosanitarnych.

W przypadku stężeń benzo(a)pirenu na wszystkich stanowiskach pomiarowych odnotowano stężenia przekraczające poziom docelowy. Na podstawie wykonanych pomiarów, wszystkie strefy, w tym strefę aglomeracja poznańska, zaliczono do klasy C.

Ze względu na występowanie na terenie Poznania przekroczeń dopuszczalnych poziomów pyłu PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu konieczne było podjęcie działań, których realizacja doprowadziłaby do zmniejszenia emisji wspomnianych zanieczyszczeń do poziomów pozwalających na dotrzymanie obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego. Z tego względu, w latach ubiegłych opracowano programy naprawcze, wskazujące cele i działania jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza – „Program ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań”¹⁷, „Aktualizacja Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. wielkopolskim”¹⁸ oraz „Program ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilskozłotowskiej w woj. wielkopolskim”¹⁹.

Dokumenty te utraciły swoją moc na skutek wejścia w życie zapisów uchwały Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM₁₀ oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM₁₀”²⁰. Program ten określa szereg działań, koniecznych do podjęcia w celu przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz B(a)P. Wśród nich wskazuje działania naprawcze związane z wprowadzaniem do mpzp odpowiednich zapisów, m.in. zakazu stosowania paliw stałych w obrębie projektowanej zabudowy, stosowania odpowiednich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej (towarzyszącej zabudowie), czy też tworzenia publicznych terenów zieleni urządzonej, w tym parków i skwerów.

2.11. Klimat akustyczny

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczy obszaru „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu. Obszar ten położony jest w północnej części miasta Poznania – na Piątkowie, i obejmuje osiedla: Zygmunta Starego (przy ul. K. Szymanowskiego), Władysława Jagiełły (przy ul. Fr. Stróżyńskiego i ul. M. Jaroczyńskiego) oraz północną część osiedla Bolesława Chrobrego. Analizowany obszar ograniczony jest ulicami: drogami głównymi – Karola Szymanowskiego (od północy) i Tadeusza Szeligowskiego (nie bezpośrednio od wschodu), oraz

¹⁷ Rozporządzenie Wojewody Wielkopolskiego Nr 39/07 z dnia 31 grudnia 2007 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 31.01.2018 r. Nr 4, poz. 61, akt archiwalny)

¹⁸ Uchwała Nr XXIX/561/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 15.01.2013 r., poz. 508, akt archiwalny)

¹⁹ Uchwała Nr XXIX/566/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 15.01.2013 r., poz. 509, akt archiwalny)

²⁰ Uchwała Nr XI/316/15 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 października 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2015 r., poz. 6241)

drogami zbiorczymi – Karola Kurpińskiego (od południa) oraz Zygmunta Wojciechowskiego, Mariana Jaroczyńskiego i Franciszka Stróżyńskiego (kolejno – od zachodu, południa i zachodu). Spośród wymienionych ulic tylko ul. Fr. Stróżyńskiego i ul. M. Jaroczyńskiego znajdują się w granicach przedmiotowego opracowania. Do obszaru projektu planu przylega bezpośrednio od strony wschodniej trasa Poznańskiego Szybkiego Tramwaju (PST), biegnąca w głębokim wykopie. Z obszaru opracowania wyłączono obszar uchwalonego już mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna A” w Poznaniu, obejmujący przede wszystkim tereny zieleni urządzonej.

W granicach obszaru projektu planu „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu funkcjonują – oprócz północnej części osiedla Bolesława Chrobrego – wybudowane później mniejsze osiedla: osiedle Zygmunta Starego (w części północnej) oraz osiedle Władysława Jagiełły (w części zachodniej). W analizowanym obszarze projektu planu dominuje zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna blokowa – starsza IV-V kondygnacyjna i XII kondygnacyjna, oraz nowsza IV-V-VI kondygnacyjna – na nowszych osiedlach. W południowej części obszaru projektu planu, przy budynkach nr 14 i nr 15 (V i XII kondygnacyjnych), znajduje się również jeden teren zabudowy mieszkaniowej i usługowej, niskiej, II kondygnacyjnej.

Zabudowie mieszkaniowej towarzyszą liczne usługi handlu i gastronomii, apteki oraz usługi różne – zlokalizowane głównie w parterach budynków mieszkalnych, jak również usługi wolnostojące, takie jak: usługi sakralne (kościół rzymskokatolicki pw. Najświętszej Maryi Panny Matki Odkupiciela – os. Wł. Jagiełły 105), usługi oświaty (Żłobek Nr 1 „Krecik” – os. Bol. Chrobrego 108, Publiczne Przedszkole Nr 24 „Bajkonutki” – os. Bol. Chrobrego 104, Prywatne Przedszkole Nr 163 „Baśniowy Zamek” – os. Bol. Chrobrego 106, Stowarzyszenie *Na Tak* Przedszkole Specjalne „Orzeszek” – os. Bol. Chrobrego 6 (w bloku mieszkalnym), Przedszkole Nr 35 im. Króla Maciusia I – os. Bol. Chrobrego 109, Szkoła Podstawowa Nr 17 im. J. I. Kraszewskiego – os. Bol. Chrobrego 105, Piątkowska Szkoła Społeczna im. dr W. Błęńskiej – ul. Fr. Stróżyńskiego 16, XV Liceum Ogólnokształcące w Poznaniu im. prof. W. Degi – os. Bol. Chrobrego 107), usługi zdrowia (Centrum Medyczne NSZOZ TERMEDICA – os. Bol. Chrobrego 101), lecznica weterynaryjna (Centrum Zdrowia Małych Zwierząt – os. Wł. Jagiełły 33), usługi handlu (np. Lidl, Biedronka) oraz liczne inne usługi.

W północno-zachodniej części obszaru opracowania, u zbiegu ul. K. Szymanowskiego i ul. Fr. Stróżyńskiego, zlokalizowana jest należąca do spółki EmiTel Stacja Linii Radiowych Piątkowo (SLR Piątkowo), w skład której wchodzi m.in.: wieża TV 1 – betonowa wieża o wysokości 76 m, zbudowana w 1963 r., oraz wieża TV 2 – stalowa wieża o wysokości 128 m, zbudowana 30 lat później (w 1993 r.). Z kolei, w części południowo-zachodniej, przy ul. M. Jaroczyńskiego, zlokalizowany jest GPZ, od którego bieżą dwa odcinki linii elektroenergetycznej WN 110 kV. Przez obszar opracowania przechodzą również wysokoparametrowe sieci infrastruktury technicznej, w tym: podziemna magistrala ciepła, magistrala wodociągowa, kolektor deszczowy oraz kolektor sanitarny.

W otoczeniu budynków mieszkalnych i usługowych występuje osiedlowa zieleń urządzona.

Istotnym elementem składowym obszaru opracowania jest także wewnętrzny układ drogowy, na który składają się liczne ulice wewnętrzne i parkingi osiedlowe.

Przedmiotowy obszar projektu planu sąsiaduje z osiedlami mieszkaniowymi, wielorodzinnymi: od północy – z osiedlem Jana III Sobieskiego, od wschodu – z osiedlem Stefana Batorego oraz osiedlem Bolesława Śmiałego, od południa – z osiedlem Bolesława Chrobrego – część południowa, od zachodu – z osiedlem Hulewiczów, poniżej ul. Hulewiczów (zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna IV kondygnacyjna), oraz osiedlem Marysieńki, powyżej ul. Hulewiczów (zabudowa mieszkaniowa szeregowa), tudzież z terenami zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowo-usługowej (od południa i zachodu, za ul. Z. Wojciechowskiego i poniżej ul. M. Jaroczyńskiego).

Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz tereny zabudowy usług oświaty (szkoły, przedszkola i żłobki, czyli tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobylem dzieci i młodzieży) – zlokalizowane w obszarze opracowania, podlegają ochronie akustycznej w środowisku – na mocy przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*²¹ oraz przepisów wykonawczych, czyli rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*²² (które znacząco złągodziło wcześniejsze wymagania akustyczne dla terenów narażonych na oddziaływanie hałasu

²¹ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2018 r. poz. 799, tekst jednolity z późn. zm.)

²² Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

komunikacyjnego, w tym wypadku głównie hałasu samochodowego, będące przedmiotem poprzedniego rozporządzenia²³, obowiązującego do października 2012 r.).

Dopuszczalne poziomy hałasu komunikacyjnego w środowisku, powodowanego przez drogi samochodowe oraz trasy tramwajowe, wyrażone wskaźnikami długookresowego średniego poziomu dźwięku L_{DWN} (w porze dziennie-wieczorno-nocnej) i L_N (w porze nocnej), które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem – wynoszą aktualnie: dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz zabudowy mieszkaniowo-usługowej – $L_{DWN}^* = 68$ dB i $L_N^* = 59$ dB, a w przypadku terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży – $L_{DWN}^* = 64$ dB i $L_N^* = 59$ dB, odpowiednio w porze dziennie-wieczorno-nocnej i porze nocnej.

Z kolei, dopuszczalne poziomy hałasu samochodowego, mające zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby, wyrażone za pomocą równoważnych poziomów dźwięku dla pory dnia (od godz. 6⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz pory nocy (od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰) – wynoszą obecnie odpowiednio: $L_{Aeq D/N}^* = 65/56$ dB dla terenów zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej oraz $L_{Aeq D/N}^* = 61/56$ dB dla terenów usług oświaty.

Ocenę zagrożenia hałasem samochodowym i tramwajowym, w stanie panującym w roku 2017, przeprowadzono na podstawie informacji zawartych w aktualnej dokumentacji *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*²⁴. Zasięgi oddziaływania hałasu samochodowego i tramwajowego, wyrażone za pomocą wskaźników L_{DWN} i L_N , dla terenów objętych ochroną akustyczną w środowisku, zilustrowano na tle granic analizowanego projektu planu oraz granic terenów – w załączniku nr 4 dla hałasu samochodowego (od ul. K. Szymanowskiego, ul. T. Szeligowskiego, ul. K. Kurpińskiego oraz ul. Fr. Stróżyńskiego, M. Jaroczyńskiego i ul. Z. Wojciechowskiego) oraz w załączniku nr 5 dla hałasu tramwajowego PST (od Poznańskiego Szybkiego Tramwaju, biegnącego w głębokim wykopie).

Dokumentacja *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*²⁵ zrealizowana została na podstawie przepisów rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji²⁶, stąd ilustruje zasięgi oddziaływania dla obserwatorów umieszczonych na wysokości 4 m nad poziomem terenu. Warunki akustyczne na wyższych piętrach budynków oraz dla obserwatorów pieszych mogą różnić się od przedstawionych w załącznikach nr 4 i nr 5. W przypadku obserwatorów zlokalizowanych niżej oraz dla większych odległości położenia punktów obserwacji od źródeł hałasu, poziomy dźwięku mogą być niższe od zilustrowanych. Niemniej wyżej, odczuwalne wrażenie uciążliwości akustycznej może być gorsze – z uwagi na większy na wyższych kondygnacjach wpływ oddziaływania źródeł zagrożeń akustycznych rozmieszczonych dalej od osiedla – od analizowanych źródeł hałasu samochodowego, czyli wyższe tło akustyczne w środowisku. Z kolei, dla obserwatorów położonych niżej wpływ na percepcję warunków akustycznych będą miały lokalne zdarzenia komunikacyjne, których oddziaływania nie były przedmiotem mapy akustycznej.

Z analizy plansz zamieszczonych na załączniku nr 4 wynika, że hałas samochodowy przekracza dopuszczalne standardy akustyczne w środowisku – $L_{DWN}^* = 68$ dB, w porze dziennie-wieczorno-nocnej, oraz $L_N^* = 59$ dB w porze nocnej, na wysokości 4 m od poziomu terenu – przede wszystkim wzdłuż zewnętrznych granic obszaru projektu planu (północnej – ul. K. Szymanowskiego oraz południowej – K. Kurpińskiego), a także wzdłuż niektórych zewnętrznych granic terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (także od strony północnej – ul. K. Szymanowskiego oraz od strony południowej – K. Kurpińskiego).

Wzdłuż ul. K. Szymanowskiego poziomy hałas samochodowego osiągają wartości do ok. $L_{DWN} = 69-71-74$ dB, w porze dziennie-wieczorno-nocnej, oraz $L_N = 62-64$ dB, w porze nocnej, ale wzdłuż północnych granic terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wartości hałasu są już niższe i wynoszą – do ok. $L_{DWN} = 67-71$ dB oraz $L_N = 57-59$ dB, przekraczając do ok. $\Delta L_{DWN} = 3$ dB poziom dopuszczalny w porze dziennie-wieczorno-nocnej. W porze nocnej wymagane kryterium nie jest przekroczone.

Od wschodniej strony obszaru opracowania, czyli od strony ul. T. Szeligowskiego, poziomy hałas samochodowego osiągają wzdłuż granicy projektu planu wartości do ok. $L_{DWN} = 58-63$ dB oraz

²³ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 r., Nr 120, poz. 826) – akt archiwalny

²⁴ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

²⁵ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

²⁶ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji (Dz. U. z 2007 r., Nr 187, poz. 1340)

do ok. $L_N = 50-56$ dB, a wzdłuż wschodnich granic terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – wartości do ok. $L_{DWN} = 56-61$ dB oraz do ok. $L_N = 50-56$ dB, podczas gdy wzdłuż wschodniej granicy terenu oświaty – na wysokości boiska sportowego Szkoły Podstawowej Nr 17 – wartości do ok. $L_{DWN} = 55$ dB (oraz do ok. $L_N = 50$ dB), nigdzie nie przekraczając wartości dopuszczalnych w środowisku dla tych terenów zabudowy, zarówno w porze dziennie-wieczorno-nocnej, jak i w porze nocnej.

Od strony południowej, poziomy hałasu samochodowego od ul. K. Kurpińskiego osiągają wzdłuż granicy projektu planu wartości do ok. $L_{DWN} = 68-69$ dB oraz do ok. $L_N = 59-62$ dB, ale ponieważ są to też południowe granice terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, to poziomy te charakteryzują również te granice terenów zabudowy, na wysokości ok. 4 m nad poziomem terenu. Oznacza to, że występują tu przekroczenia dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku, wymaganych dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – przede wszystkim w porze nocnej, do ok. $\Delta L_N = 3$ dB. Niższe wartości poziomów tego hałasu występują wzdłuż linii zabudowy. Od strony południowej analizowanego osiedla zlokalizowane są równoległe do ul. K. Kurpińskiego dwie tzw. deski, o wysokości XII kondygnacji. Poziomy hałasu samochodowego wzdłuż elewacji tych budynków, na wysokości ok. 4 m, wynoszą odpowiednio: ok. $L_{DWN} = 60$ dB – dla budynku położonego bliżej zachodniej granicy opracowania oraz ok. $L_{DWN} = 65$ dB – dla budynku położonego bliżej granicy wschodniej, w porze dziennie-wieczorno-nocnej, a także ok. $L_N = 55$ dB – dla obu budynków, w porze nocnej. Na wyższych kondygnacjach tych budynków poziomy hałasu będą inne niż wynika to z załącznika nr 4 – często wyższe, w wyniku wpływu tła akustycznego miasta, szczególnie odczuwanego przy inwersji powietrza.

Wzdłuż ul. Z. Wojciechowskiego poziomy hałasu samochodowego osiągają wartości do ok. $L_{DWN} = 64$ dB, w porze dziennie-wieczorno-nocnej, oraz ok. $L_N = 55-56$ dB, w porze nocnej, ale poza rejonem skrzyżowania z ul. K. Kurpińskiego. Takie same wartości charakteryzują zachodnie granice terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej tej części osiedla. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku nie są przekraczane.

Wzdłuż ul. M. Jaroczyńskiego, poza rejonem skrzyżowania z ul. Fr. Stróżyńskiego, poziomy hałasu samochodowego osiągają wartości do ok. $L_{DWN} = 67-68$ dB, w porze dziennie-wieczorno-nocnej, oraz do ok. $L_N = 57-58$ dB, w porze nocnej. Wzdłuż południowych granic terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej tej części osiedla poziomy hałasu są niższe i wynoszą bliżej zachodniej granicy opracowania odpowiednio: ok. $L_{DWN} = 62-63$ dB oraz ok. $L_N = 53-54$ dB, w żadnym przypadku nie przekraczając dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, wymaganych dla takiej zabudowy w środowisku.

W rejonie skrzyżowania ul. M. Jaroczyńskiego z ul. Fr. Stróżyńskiego – na wysokości Piątkowskiej Szkoły Społecznej im. dr W. Błęńskiej – poziom hałasu wzdłuż aktualnej granicy tej szkoły osiąga maksymalnie wartość ok. $L_{DWN} = 67-68$ dB, przekraczając dopuszczalny wymagany poziom dźwięku $L_{DWN}^* = 64$ dB o ok. $\Delta L = 3-4$ dB w porze dziennie-wieczorno-nocnej (poziom hałasu na linii zabudowy wynosi ok. $L_{DWN} = 62$ dB).

Wzdłuż ul. Fr. Stróżyńskiego – na wysokości terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, wzdłuż zachodnich granic terenów tej zabudowy – poziomy hałasu samochodowego osiągają wartości, odpowiednio w porze dziennie-wieczorno-nocnej oraz w porze nocnej: od ok. $L_{DWN} = 66-64$ dB oraz $L_N = 58-57$ dB – w rejonie nieco powyżej skrzyżowania z ul. M. Jaroczyńskiego, do ok. $L_{DWN} = 60$ dB oraz $L_N = 52$ dB – wyżej. Wzdłuż linii zabudowy poziomy hałasu są niższe i wynoszą odpowiednio: ok. $L_{DWN} = 60-57$ dB oraz ok. $L_N = 52-50$ dB. W żadnym przypadku nie są przekraczane dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, wymagane dla takich terenów zabudowy w środowisku.

Załącznik nr 4 nie zawiera informacji o oddziaływaniu akustycznym hałasu samochodowego od pozostałych ulic zlokalizowanych w obszarze projektu planu, czyli istniejących licznych ulic wewnętrznych i parkingów osiedlowych. Wyjątek stanowi fragment ulicy wewnętrznej, oddzielającej osiedle Zygmunta Starego od północnej części osiedla Bolesława Chrobrego. Obecnie nie stwierdza się jednak zagrożeń akustycznych w środowisku, związanych z ruchem samochodowym odbywającym się tą ulicą, bo poziomy hałasu nie przekraczają wartości: ok. $L_{DWN} = 66-67$ dB oraz ok. $L_N = 56$ dB. Nie stwierdza się również zagrożeń akustycznych w środowisku w wewnętrznych rejonach analizowanego obszaru projektu planu, chociaż zakłócenia takie mogą występować.

Dobre warunki akustyczne wewnątrz osiedla oraz na pozostałym obszarze w granicach opracowania – poza strefami ponadnormatywnego oddziaływania hałasu samochodowego zewnętrznego oznaczają również, że wewnątrz analizowanego obszaru zapewnione są wymagane standardy akustyczne w środowisku – i to nie tylko dla terenów zabudowy mieszkaniowej

wielorodzinnej, ale także dla terenów zabudowy (lub funkcji) związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży (por. załącznik nr 4).

Hałas tramwajowy od PST, zilustrowany na załączniku nr 5, nie przekracza dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku, wymaganych zarówno dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej osiedla Bolesława Chrobrego, jak i terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, w tym terenu zlokalizowanej najbliższej Szkoły Podstawowej Nr 17, czyli odpowiednio poziomów: $L_{DWN}^* = 68$ dB i $L_N^* = 59$ dB oraz $L_{DWN}^* = 64$ dB, wzdłuż wschodnich granic tych terenów zabudowy.

Poziomy hałas tramwajowego osiągają wzdłuż wschodniej granicy obszaru opracowania maksymalnie wartości: $L_{DWN} = 55$ dB oraz $L_N = 50$ dB, czyli najniższe wartości ustalane na mapach akustycznych, na podstawie obowiązującego rozporządzenia *w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji*²⁷.

Ponieważ hałas tramwajowy ma znacząco mniejszy zasięg niż hałas samochodowy od ul. T. Szeligowskiego, to całkowity poziom hałasu komunikacyjnego od analizowanych źródeł utrzymuje się na poziomie zbliżonym do poziomu hałasu samochodowego. Nie oznacza to jednak, że hałas tramwajowy nie jest słyszalny – na wyższych kondygnacjach budynków zlokalizowanych wzdłuż wschodniej granicy obszaru opracowania, np. w porze nocnej.

Mimo tego, że dopuszczalne poziomy dźwięku w środowisku, wymagane np. dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – $L_{DWN}^* = 68$ dB w porze dziennie-wieczorno-nocnej oraz $L_N^* = 59$ dB w porze nocnej – nie są przekraczane na elewacji wielu budynków, to jednak występujące poziomy hałas samochodowego są wyższe niż wartości poziomów hałasu które gwarantują wymagany komfort akustyczny wewnątrz pomieszczeń zamkniętych, przy zapewnieniu wymiany powietrza z otoczeniem, przy zastosowaniu przegród zewnętrznych o standardowych parametrach izolacyjności akustycznej (według wymagań polskich norm, stosowanych w dziedzinie akustyki budowlanej). W związku z tym, już obecnie, w wielu pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi – w budynkach zlokalizowanych wzdłuż zewnętrznych granic obszaru przedmiotowego projektu planu – należy stosować rozwiązania z dziedziny akustyki budowlanej, w tym przede wszystkim odpowiednie okna dźwiękoszczelne.

Zastosowanie takich rozwiązań wynika również m.in. z obowiązujących przepisów rozporządzenia *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*²⁸ (DZIAŁ IX, § 325, ust. 2), które dopuszczają lokalizację budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi nawet w strefach ponadnormatywnych oddziaływań źródeł hałasu i mówią: „Budynki z pomieszczeniami wymagającymi ochrony przed zewnętrznym hałasem i drganiami należy chronić przed tymi uciążliwościami poprzez ... racjonalne rozmieszczenie pomieszczeń w budynku oraz zapewnienie izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych ...”.

Ponadto, w obszarze projektu planu „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu nie są zlokalizowane zakłady przemysłowe. Dokumentacja aktualnej *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*²⁹ nie wykazuje również oddziaływania hałasu przemysłowego na obszar opracowania od źródeł takiego hałasu zlokalizowanych poza granicami przedmiotowego projektu planu.

Podobnie, na terenie analizowanego osiedla nie stwierdza się występowania źródeł uciążliwości akustycznych dotyczących oddziaływania tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu, związanych z występowaniem na analizowanym obszarze licznych usług czy innych źródeł hałasu, chociaż zakłócenia takie mogą występować. Do tego typu funkcji i obiektów potencjalnie zagrażających akustycznie w środowisku można zaliczyć zlokalizowane w obszarze projektu planu: boiska sportowe, parkingi samochodowe, pawilony handlowo-usługowe, a także bicie dzwonów kościoła rzymskokatolickiego pw. Najświętszej Maryi Panny Matki Odkupiciela, czy np. urządzenia wentylacyjno-chłodnicze towarzyszące licznym usługom. Brak jest jednak informacji o uciążliwym akustycznie oddziaływaniu takich potencjalnych źródeł hałasu oraz o prowadzeniu postępowań administracyjnych.

²⁷ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2007 r. *w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji* (Dz. U. z 2007 r., Nr 187, poz. 1340)

²⁸ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2015 r., poz. 1422, tekst jednolity)

²⁹ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

Nie jest też zagrożeniem dla komfortu akustycznego w środowisku analizowanego osiedla, w tym przede wszystkim dla Piątkowskiej Szkoły Społecznej im. dr W. Błęńskiej (przy ul. Fr. Stróżyńskiego 16) – linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV, tj. głównie odcinek który biegnie równoleżnikowo, przez tereny parkingów zlokalizowane wzdłuż ul. M. Jaroczyńskiego.

W przypadku zlokalizowanych w sąsiedztwie z tą linią terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz terenu usług oświaty – dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku dla linii elektroenergetycznych wynoszą (na podstawie obowiązującego rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku³⁰), odpowiednio: $L_{Aeq D/N}^* = 50/45$ dB (dla terenów zabudowy mieszkaniowej) oraz $L_{Aeq D/N}^* = 45/40$ dB (dla terenu szkoły), a także $L_{DWN}^* = 50$ dB i $L_N^* = 45$ dB oraz $L_{DWN}^* = 45$ dB i $L_N^* = 40$ dB (w kolejności jw.).

Poziomy dopuszczalne w środowisku, na i w granicach tych terenów zabudowy, nie są przekraczane na podstawie wyników badań krajowych^{31,32}. Niemniej, nie jest wykluczone, że w niesprzyjających warunkach akustycznych – przy bardzo dużej wilgotności powietrza (deszcz, mgła, mokry śnieg) – może być słyszalny charakterystyczny szum (związany z tzw. ulotem elektrycznym), ale tylko bezpośrednio pod trasą tej linii.

Zasięgi oddziaływania hałasu lotniczego, związanego z przelotami samolotów na lotnisko Poznań-Ławica oraz Poznań-Krzesiny, a także hałasu kolejowego od najbliższej położonej (w kierunku północnym) linii kolejowej nr 395, czyli Północnej Towarowej Obwodnicy Kolejowej m. Poznania – na podstawie informacji zawartych w dokumentacji aktualnej *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*³³ – nie obejmują granic obszaru projektu planu.

Podsumowując należy stwierdzić, że warunki akustyczne w środowisku – w stanie istniejącym, w obszarze projektu planu „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu, są korzystne – wewnątrz obszaru opracowania oraz wzdłuż zewnętrznych granic terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz terenów usług oświaty, bo spełniają wymagane standardy akustyczne w środowisku od wszystkich rodzajów zagrożeń hałasem. Wyjątek stanowią tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług oświaty – skażone ponadnormatywnym hałasem samochodowym, zlokalizowane w sąsiedztwie ul. K. Szymanowskiego i ul. K. Kurpińskiego oraz w rejonie Piątkowskiej Szkoły Społecznej im. dr W. Błęńskiej – przy ul. Fr. Stróżyńskiego 16. Oddziaływanie akustyczne trasy tramwajowej PST jest znikome. Obszar projektu planu nie jest skażony hałasem kolejowym i lotniczym, hałasem przemysłowym, jak i nie jest zagrożony hałasem od linii elektroenergetycznej WN 110 kV.

2.12. Jakość wód

Na obszarze projektu planu nie występują wody powierzchniowe w postaci zbiorników czy cieków wodnych.

Jak już wcześniej wspomniano w niniejszej prognozie, obszar objęty projektem planu „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu położony jest w znacznej części w zasięgu zlewni JCWP Warta od Cybiny do Różanego Potoku (kod PLRW600021185933), dla której Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu nie prowadził w 2017 r. badań jakości wód. Zachodni fragment obszaru opracowania znajduje się natomiast w granicach zlewni jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) Bogdanka (kod PLRW60001718578).

Zgodnie z informacjami zawartymi w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”³⁴, ww. JCWP Warta od Cybiny do Różanego Potoku określona została jako silnie zmieniona część wód, zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, która aktualnie przedstawia zły stan chemiczny wód. Dla ww. JCWP określono cel środowiskowy polegający na osiągnięciu do 2021 roku dobrego stanu chemicznego oraz dobrego potencjału ekologicznego, umożliwiającego migrację organizmów wodnych na odcinku cieku istotnego – Warty w obrębie JCWP.

³⁰ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

³¹ *Ocena hałasu emitowanego przez linie elektroenergetyczne i niektóre inne obiekty energetyczne*, T. Wszolek, AGH, Katedra Mechaniki i Wibroakustyki, Kraków – Spotkanie Grupy Roboczej ds. Hałasu, Bydgoszcz, 26-28.08.2013

³² *Ochrona środowiska – Elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące. Wybrane zagadnienia*, Zeszyt Nr 20, CODK OŚiGW, Dębe, 1992

³³ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, Lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

³⁴ Dz. U. z 2016 r., poz. 1967

W tym samym dokumencie JCWP Bogdanka (kod PLRW60001718578) scharakteryzowana została jako potok nizinny piaszczysty na utworach staroglacjalnych, o statusie hydromorfologicznym – silnie zmieniona część wód. Dla ww. JCWP określono cel środowiskowy polegający na osiągnięciu do 2015 roku dobrego potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego.

Jakość wód w obrębie JCWP Bogdanka monitorowana była przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w 2017 r. w punkcie pomiarowo kontrolnym Bogdanka – Poznań ul. Lutycka. Zgodnie z uzyskanymi wynikami, wody cieku Bogdanka we wspomnianym punkcie pomiarowo-kontrolnym pod względem stanu chemicznego odnotowały stan poniżej dobrego. Dla ww. JCWP w 2017 r. nie prowadzono badań klasyfikacyjnych pod względem elementów fizykochemicznych, biologicznych oraz elementów hydromorfologicznych.

Analizy jakości wód podziemnych na potrzeby niniejszego opracowania wykonano w oparciu o ocenę jakości wód podziemnych prowadzoną dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) przez Państwowy Instytut Geologiczny. Zgodnie z podziałem obszaru dorzecza na 172 JCWPd, obszar całego miasta Poznania zlokalizowany jest w zasięgu JCWPd nr 60 (PLGW600060).

Według „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, celem środowiskowym dla JCWPd nr 60 jest osiągnięcie dobrego stanu chemicznego oraz dobrego stanu ilościowego. Wody te nie są zagrożone nieosiągnięciem ww. celu. Stan chemiczny oraz stan ilościowy wód JCWPd nr 60 oceniany został jako dobry.

Z uwagi na brak lokalizacji punktów pomiarowo-kontrolnych na analizowanym terenie, dla oceny jakości wód podziemnych przyjęto dane zebrane w roku 2018 dla punktów pomiarowych zlokalizowanych w granicach powiatu poznańskiego.

W 2018 r. jakość wód podziemnych na terenie powiatu poznańskiego badana była w 17 punktach pomiarowych³⁵. W punktach pomiarowych zlokalizowanych w miejscowości Czachurki (nr 1), Borówiec (nr 5), Biskupice (nr 1258), Czerlejko (nr 2549), Kamionki (nr 2563), Gruszczyn (nr 2564) i Głębozec (nr 2566) stwierdzono występowanie wód II klasy jakości (końcowa klasa jakości).

W punktach zlokalizowanych w miejscowości Czachurki (nr 3), Kalwy (nr 1278) oraz Pobiedziska (nr 2547) stwierdzono występowanie wód III klasy jakości (końcowa klasa jakości).

W jednym z punktów zlokalizowanych na terenie miejscowości Pecna stwierdzono występowanie wód IV klasy jakości (nr 1495).

W przypadku pozostałych punktów, końcowa klasa jakości wód była różna w zależności od pory prowadzenia badań w ramach monitoringu operacyjnego – w punkcie w miejscowości Czachurki (nr 2) klasa II (wiosna) i IV (jesień), w miejscowości Borówiec (nr 4 i 1224) klasa III (wiosna) i IV (jesień), w miejscowości Buk (nr 1279) i Dakowy Suche (nr 1282) klasa II (wiosna) i III (jesień), natomiast w punkcie zlokalizowanym w miejscowości Góra (nr 2557) klasę III (wiosna) i II (jesień).

2.13. Dziedzictwo kulturowe

Na obszarze objętym ustaleniami projektu planu miejscowego „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu nie występują żadne zabytki w rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*³⁶. W granicach obszaru objętego opracowaniem nie występują również udokumentowane stanowiska archeologiczne.

3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Na obszarze objętym mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu nie występują zasoby przyrodnicze, objęte prawną ochroną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytku ekologicznego, stanowiska dokumentacyjnego, pomników przyrody, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*.

³⁵ Wyniki badań wód podziemnych prowadzonych w sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego w 2018 r., www.poznan.wios.gov.pl

³⁶ Dz. U. z 2018 r., poz. 2067, tekst jednolity

Na omawianym obszarze nie występują pozostałe obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów, takie jak: lasy, grunty rolne, strefy ochronne ujęć wodnych, obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych, obszary ciche w aglomeracji.

Spośród obszarów podlegających ochronie, położonych w bliskim sąsiedztwie obszaru projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu wymienić należy przede wszystkim rezerwat przyrody „Żurawiniec”, którego granica oddalona jest o ok. 1,3 km od wschodniej granicy projektu mpzp. Zgodnie z treścią zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 10 lutego 2015 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Żurawiniec”³⁷ obejmuje on obszar leśno-torfowiskowy o powierzchni 1,67 ha. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych osadów biogenicznych stanowiących zapis dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego. Ponieważ obszar projektu planu „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu jest już całkowicie trwale zainwestowany oraz zawiera szereg ustaleń niezbędnych w celu zminimalizowania skali występowania ewentualnych negatywnych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń przedmiotowego projektu planu wpływała na ww. obszar chroniony.

Jak już wspomniano w niniejszym rozdziale, w zasięgu granic obszaru objętego projektem mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu nie występują również obiekty włączone do sieci Natura 2000, podlegające ochronie prawnej. Obiektem współtworzącym OZW PLH300005 „Fortyfikacje w Poznaniu”, zlokalizowanym w najmniejszej odległości od granic obszaru analizowanego projektu jest Fort Va (zlokalizowany na Piątkowie, pomiędzy: ul. Z. Wojciechowskiego, ul. Lechicką, trasą PST i ul. J. Kostrzewskiego, oddalony o ok. 0,5 km od południowo-zachodniej granicy opracowania). Ze względu na odległość od ww. obszaru podlegającego ochronie, specyfikę przedmiotu ochrony, jak również stopień przekształcenia terenów sąsiednich, nie stwierdza się występowania istotnych – z punktu widzenia realizacji projektu mpzp – problemów związanych z zapewnieniem ochrony terenów o szczególnej wartości przyrodniczej (podlegających jednocześnie ochronie prawnej).

W granicach obszaru objętego projektem mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu istnieje prawdopodobieństwo okresowego występowania gatunków zwierząt podlegających ochronie prawnej na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, o czym była mowa w rozdziale 2.8 prognozy (ropuchy zielonej oraz ropuchy szarej), dlatego też realizacja ustaleń projektu mpzp musi uwzględniać zakazy ustanowione w odniesieniu do chronionych gatunków zwierząt, wskazanych we wspomnianych powyżej przepisach odrębnych. W tym miejscu należy jednak zaznaczyć, że zakres ustaleń miejscowego planu zagospodarowania charakteryzuje się znacznym stopniem ogólności, a jego poszczególne zapisy nie mogą powtarzać ustaleń zawartych w przepisach odrębnych.

Jak już wspomniano w niniejszej prognozie, obszar objęty granicami projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu zlokalizowany jest w całości w obrębie udokumentowanego złoża kopaliny³⁸ - Naramowice węgle brunatne. Zgodnie z posiadanymi informacjami, dla ww. złoża nie został wyznaczony obszar ani teren górniczy.

Wśród istotnych problemów ochrony środowiska, jakie dotyczą obszaru całego miasta – a tym samym również obszaru objętego granicami projektu mpzp – należą problemy związane z przekraczaniem dopuszczalnych poziomów stężeń pyłu PM10 oraz bezno(a)pirenu w powietrzu atmosferycznym. Stąd też konieczne jest podejmowanie szeregu działań – w tym działań planistycznych – mających na celu ograniczenie lub też wyeliminowanie źródeł ponadnormatywnego zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w tym zakresie.

W obszarze projektu planu występują również przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku – wzdłuż ul. K. Szymanowskiego oraz ul. K. Kurpińskiego, które szeroko omówiono w rozdz. 2.11 niniejszej prognozy (por. załącznik nr 4).

Wzdłuż północnych granic terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zlokalizowanych przy ul. K. Szymanowskiego, poziomy hałasu samochodowego osiągają maksymalnie wartości: ok. $L_{DWN} = 67-71$ dB oraz $L_N = 57-59$ dB, przekraczając o ok. $\Delta L_{DWN} = 3$ dB poziom dopuszczalny w porze dziennie-wieczorno-nocnej. W porze nocnej wymagane kryterium nie jest tu przekraczane.

Od strony południowej obszaru opracowania, poziomy hałasu samochodowego z ul. K. Kurpińskiego osiągają wzdłuż granicy projektu planu maksymalne wartości: ok. $L_{DWN} = 68-69$ dB oraz ok. $L_N = 59-62$ dB, ale ponieważ są to też południowe granice terenów zabudowy

³⁷ Dz. U. Woj. Wlkp. z 2015 r., poz. 781

³⁸ geoportal.pgi.gov.pl

mieszaniowej, to poziomy te charakteryzują również południowe granice terenów zabudowy, na wysokości ok. 4 m nad poziomem terenu. Oznacza to, że występują tu również przekroczenia dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku, wymaganych dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – ale tym razem przede wszystkim w porze nocnej, o ok. $\Delta L_N = 3$ dB. Niższe wartości poziomów hałasu występują wzdłuż linii zabudowy.

Z kolei, w rejonie skrzyżowania ul. M. Jaroczyńskiego z ul. Fr. Stróżyńskiego – na wysokości Piątkowskiej Szkoły Społecznej im. dr W. Błęskiej – poziom hałasu wzdłuż aktualnej granicy terenu tej szkoły osiąga maksymalnie wartość ok. $L_{DWN} = 67-68$ dB, przekraczając dopuszczalny wymagany poziom dźwięku w porze dzieńno-wieczorno-nocnej $L_{DWN}^* = 64$ dB (poziom hałasu na linii zabudowy jest niższy i wynosi ok. $L_{DWN} = 62$ dB).

4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU

4.1. Cel opracowania projektu planu

Stosownie do zapisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, głównym celem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy.

Na przedmiotowym obszarze nie obowiązuje obecnie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia mpzp dla omawianego obszaru wywołano na wniosek Rady Osiedla Piątkowo. Sporządzenie i uchwalenie mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu pozwoli na:

- określenie zasad zagospodarowania terenu,
- określenie zasad obsługi komunikacyjnej terenów,
- zatrzymanie dogęszczania zabudowy w sposób niekontrolowany, chroniąc obecne zagospodarowanie modernistycznych osiedli blokowych,
- wyznaczenie ewentualnych miejsc pod nową zabudowę, np. garaży wielopoziomowych, usług, itp.,
- ustalenie zasad ochrony terenów zieleni, w tym zieleni osiedlowej,
- stworzenie połączeń zieleni z zespołem mieszkaniowym osiedla Stefana Batorego oraz pobliskich osiedli,
- zdefiniowanie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego na danym terenie,
- realizację kierunków polityki przestrzennej zapisanej w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z 2014 roku,
- stworzenie podstawy prawnej do wydawania racjonalnych z urbanistycznego punktu widzenia decyzji administracyjnych na obszarze objętym planem.

4.2. Ustalenia projektu planu

Projekt planu „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu składa się z części tekstowej, sporządzonej w formie projektu uchwały Rady Miasta Poznania oraz z części graficznej – rysunku projektu planu, sporządzonego w skali 1:2 000.

Projekt mpzp utrzymuje obecną strukturę funkcjonalną północnej części osiedla Bolesława Chrobrego, os. Zygmunta Starego oraz os. Władysława Jagiełły, z dominującym udziałem terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, które uzupełnione zostały terenami gwarantującymi prawidłowe funkcjonowanie dużego osiedla mieszkaniowego, a więc terenami o funkcji usługowej (głównie usług podstawowych) i terenami zieleni urządzonej, a także terenami komunikacyjnymi i infrastrukturalnymi. Projekt planu zachowuje również wykształcony układ drogowy, złożony głównie z dróg wewnętrznych, obsługujących istniejącą zabudowę mieszkaniową wielorodzinną i usługową (w tym również usługową sakralną oraz usług oświaty).

W zakresie przeznaczenia terenów w projekcie planu wyznaczono:

- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, oznaczone na rysunku planu symbolami **1-31MW**,
- teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej, oznaczony na rysunku planu symbolem **MN/U**,

- tereny zabudowy usługowej, oznaczone na rysunku planu symbolami **1-21U**,
- teren zabudowy usługowej – sakralnej, oznaczony na rysunku planu symbolem **UK**,
- tereny zabudowy usługowej – oświaty, oznaczone na rysunku planu symbolami **1-7UO**,
- tereny sportu i rekreacji, oznaczone na rysunku planu symbolami **1US** i **2US**,
- tereny zieleni urządzonej, oznaczone na rysunku planu symbolami **1ZP** i **2ZP**,
- tereny infrastruktury technicznej – elektroenergetyki, oznaczone na rysunku planu symbolami **1-7E**,
- tereny dróg publicznych, oznaczone na rysunku planu symbolami **1KD-Z** i **2KD-Z**,
- tereny dróg wewnętrznych, oznaczone na rysunku planu symbolami **1-20KDW**, **1KDWx**, **2KDWx**, **1-3KDWxr**, **1-17KDWpp**.

Na terenach **MW** ustalono lokalizację budynków zgodnie z wyznaczonymi na rysunku planu maksymalnymi nieprzekraczalnymi liniami zabudowy (z uwzględnieniem pozostałych ustaleń projektu planu), które są poprowadzone po obrysie istniejących budynków. Tym samym projekt zachowuje obecnie istniejące budynki mieszkalne, uniemożliwiając jednocześnie realizację na terenie osiedla nowych inwestycji mieszkaniowych wielorodzinnych dogęszczających zabudowę. Ustalono również zachowanie z zakazem zabudowy istniejących przejść bramowych na terenach **3MW**, **4MW** i **5MW**. Dopuszczono natomiast: lokalizację usług w kondygnacji parteru lub kondygnacji podziemnej, lokalizację garaży wielostanowiskowych w kondygnacjach podziemnych budynków mieszkalnych, a na terenie **25MW** również w kondygnacji parteru, a także zachowanie, przebudowę lub zmianę sposobu użytkowania lokali użytkowych w budynkach mieszkalnych. Dla wszystkich terenów **MW** projekt planu ustalił powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 30% powierzchni działki budowlanej. Zapisy projektu mpzp w sposób szczegółowy określają również powierzchnię zabudowy, intensywność zabudowy, maksymalną wysokość budynków, jak również kąt pochylenia połaci dachowych – zróżnicowane dla poszczególnych terenów **MW**. Dla terenów **MW** określono także dostęp dla samochodów do dróg publicznych poprzez drogi wewnętrzne, z wyjątkiem terenów **1KDWx**, **2KDWx**, **1KDWxr**, **2KDWxr** i **3KDWxr**, jak również zapewnienie stanowisk postojowych (zgodnie z pozostałymi ustaleniami projektu planu).

W południowej części obszaru opracowania projekt planu zachował istniejący budynek mieszkalny jednorodzinny, wyznaczając teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej **MN/U**. Na przedmiotowym terenie ustalono lokalizację na działce budowlanej (zgodnie z maksymalnymi nieprzekraczalnymi liniami zabudowy) jednego wolno stojącego budynku: mieszkalnego jednorodzinnego albo mieszkalno-usługowego albo usługowego, z dopuszczeniem lokalizacji jednego garażu albo budynku gospodarczego. W budynku mieszkalno-usługowym dopuszczono usytuowanie jednego lokalu mieszkalnego i jednego lokalu użytkowego, z zastrzeżeniem ograniczenia powierzchni użytkowej lokalu użytkowego do nie więcej niż 50% powierzchni użytkowej budynku, w którym lokal jest usytuowany. Na terenie **MN/U** wprowadzono zakaz lokalizacji stacji paliw, myjni, lakierni, warsztatów samochodowych oraz szpitali. Ustalono również ograniczenie powierzchni sprzedaży do nie więcej niż 300 m². W zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu ustalono:

- powierzchnię zabudowy nie większą niż 50% powierzchni działki budowlanej,
- powierzchnię zabudowy budynku gospodarczego lub garażu nie większą niż 50 m²,
- powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 20% powierzchni działki budowlanej,
- wysokość budynków mieszkalnych, mieszkalno-usługowych lub usługowych – nie większą niż 8 m i nie więcej niż 2 kondygnacje nadziemne,
- wysokość budynków gospodarczych lub garaży – nie większą niż 5,0 m i nie więcej niż 1 kondygnacja nadziemna,
- intensywność zabudowy od 0,1 do 1,5,
- dachy płaskie,
- powierzchnię nowo wydzielanych działek budowlanych z wyłączeniem działek pod lokalizację obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, dojazdów i dojazdów, nie mniejszą niż 900 m²,
- dostęp do drogi publicznej położonej poza granicą planu, poprzez teren **20KDW**,
- zapewnienie stanowisk postojowych (zgodnie z pozostałymi ustaleniami projektu planu).

Tereny usługowe wyznaczone zostały w projekcie planu w zdecydowanej większości w obrębie obecnie funkcjonujących obiektów usługowych. Zachowano zatem wszystkie funkcjonujące na osiedlu obiekty oświatowe (**1-7UO**), sakralne (**UK**) oraz inne usługowe (**1-21U**). W odniesieniu do terenów usług, należy nadmienić, iż nowych inwestycji budowlanych spodziewać się można na niezainwestowanym jeszcze terenie **12U**, natomiast na terenach **10U** i **15U** projekt planu umożliwia

uzupełnienie stanu istniejącego o nową zabudowę (zgodnie z wyznaczonymi maksymalnymi nieprzekraczalnymi liniami zabudowy oraz parametrami zabudowy i zagospodarowania terenów). Dla wszystkich terenów usługowych (**U**, **UK** i **UO**) projekt planu ustalił szczegółowo (w zależności od terenu) minimalną powierzchnię biologicznie czynną, powierzchnię zabudowy działki budowlanej, intensywność zabudowy maksymalną wysokość budynków, jak również kąt pochylenia połączy dachowych.

W północno-zachodniej części obszaru opracowania, u zbiegu ulic K. Szymanowskiego i Fr. Stróżyńskiego, gdzie zlokalizowana jest Stacja Linii Radiowych Piątkowo, na rysunku projektu planu wyznaczono teren zabudowy usługowej **1U**, w obrębie którego dopuszczono lokalizację: obiektów budowlanych i urządzeń związanych z funkcjonowaniem stacji linii radiowych, stacji transformatorowych wbudowanych w budynki o innym przeznaczeniu lub dobudowanych do tych budynków, a także łączników między budynkami, o wysokości nie większej niż 5 m i nie więcej niż 1 kondygnacja. Dla ww. terenu ustalono powierzchnię zabudowy nie większą niż 15% działki budowlanej, powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 45% powierzchni działki budowlanej, intensywność zabudowy od 0,1 do 1,4 oraz dowolne dachy. Określono wysokość budynków nie większą niż 14 m i nie więcej niż 3 kondygnacje nadziemne, natomiast obiektów budowlanych i urządzeń nie większą niż 128 m. Ustalono również powierzchnię nowo wydzielonej działki budowlanej, z wyłączeniem działek pod lokalizację obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, dojazd i dojazdów nie mniejszą niż 3 000 m², dostęp dla samochodów do dróg publicznych, w tym zlokalizowanej poza granicą planu, lub do dróg publicznych poprzez drogi wewnętrzne, oraz zapewnienie stanowisk postojowych (zgodnie z pozostałymi ustaleniami projektu planu). W granicach terenu **1U** zakazano natomiast lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 500 m², jak również stacji paliw, myjni, lakierni, warsztatów samochodowych, salonów samochodowych.

Na terenie **12U**, zgodnie z zapisami projektu planu, możliwa jest lokalizacja nowej zabudowy usługowej, wyłącznie o funkcji kultury, oświaty, gastronomii, sportu, rekreacji lub handlu, przy czym dla usług handlu powierzchnia sprzedaży nie może przekroczyć 100 m² w każdym budynku. Na częściowo zainwestowanym już terenie **10U** projekt planu umożliwia realizację budynku usługowego, zgodnie z wydaną decyzją o warunkach zabudowy³⁹. Na terenie **11U** dopuszczono natomiast zachowanie bez możliwości rozbudowy i nadbudowy istniejącego budynku mieszkalnego jednorodzinnego, natomiast na terenach **1-7UO** dopuszczono lokalizację lokali użytkowych pełniących funkcję inną niż oświatowa, o łącznej powierzchni całkowitej nie większej niż 10% powierzchni całkowitej jednego budynku, a także budowli sportowo-rekreacyjnych. Na wszystkich terenach usługowych wprowadzono zakaz lokalizacji: myjni, lakierni, warsztatów samochodowych, salonów samochodowych, stacji paliw (z wyjątkiem terenu **2U**). Dodatkowo na terenach **15U** i **16U** zakazano również lokalizacji usług handlu. Na terenie **UK** zachowano istniejący Kościół Rzymskokatolicki Pw. Najświętszej Maryi Panny Matki Odkupiciela, ustalając lokalizację budynków kultu religijnego, z dopuszczeniem lokalizacji związanych z nimi budynków mieszkalno-administracyjnych, usługowych oraz budynków garażowo-gospodarczych.

Poza opisanymi powyżej terenami wskazanymi pod lokalizację zabudowy o zróżnicowanej funkcji, na obszarze projektu mpzp wyznaczono również tereny zieleni urządzonej **1-2ZP** oraz tereny sportu i rekreacji, oznaczone symbolami **1-2US**.

W odniesieniu do terenów **ZP** ustalono udział powierzchni biologicznie czynnej terenu nie mniejszy niż 60%. Na terenie **1ZP** dopuszczono lokalizację nie więcej niż jednego obiektu kontenerowego umożliwiającego prowadzenie działalności kulturalnej lub gastronomicznej o wysokości nie większej niż 6 m, dachu płaskim i powierzchni całkowitej nie większej niż 100 m². Na wszystkich terenach **ZP** zakazano natomiast lokalizacji stanowisk postojowych dla samochodów.

Dla terenów **US** projekt planu ustala lokalizację boisk, plenerowych urządzeń sportowo-rekreacyjnych lub placów zabaw, z wymogiem zachowania nie mniej niż 20% powierzchni działki budowlanej jako powierzchni biologicznie czynnej.

W projekcie planu wyznaczono również tereny infrastruktury technicznej elektroenergetyki **1-7E**, dla których ustalono lokalizację stacji transformatorowych wolno stojących, natomiast na terenie **7E** – stacji transformatorowych GPZ oraz obiektów związanych z ich funkcjonowaniem.

Projekt planu nie przewiduje zasadniczych zmian w zakresie układu komunikacyjnego. Zgodnie z obecnym zagospodarowaniem wyznaczono tereny dróg klasy zbiorczej **1KD-Z** i **2KD-Z** (obejmujące fragment ul. Fr. Stróżyńskiego oraz ul. M. Jaroczyńskiego) oraz liczne wewnętrzne drogi osiedlowe i parkingi (**1-20KDW**, **1KDWx**, **2KDWx**, **1-3KDWxr**, **1-17KDWpp**). Dla terenów **KDWpp** ustalono

³⁹ Decyzja o warunkach zabudowy nr 650/2018 z dnia 22.10.2018 r.

lokalizację naziemnych parkingów lub garaży podziemnych, z dopuszczeniem na terenie **1KDWpp** lokalizacji myjni samochodowej, natomiast na terenach **1KDWpp** i **9KDWpp** – nadziemnych wielokondygnacyjnych garaży dla samochodów osobowych i rowerów.

W zakresie sieci infrastruktury technicznej projekt planu ustalił powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie terenom dostępu do sieci. Dopuszczono roboty budowlane w zakresie sieci infrastruktury technicznej, monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego. Dla oznaczonej na rysunku planu napowietrznej linii elektroenergetycznej WN 110 kV dopuszczono natomiast wymianę na linię kablową, a także przebudowę lub rozbudowę, w tym na wielotorową lub wielonapięciową.

Ponadto, na rysunku projektu planu zaznaczono istniejące, ważniejsze sieci infrastruktury technicznej, które zostały wskazane do zachowania, w tym: magistralę ciepłą podziemną, magistralę wodociągową, kolektor deszczowy, kolektor sanitarny oraz napowietrzną linię elektroenergetyczną 110 kV.

Do projektu planu wprowadzono szereg ustaleń, które dotyczą istotnych z punktu widzenia charakteru niniejszego opracowania zagadnień, związanych z ochroną i kształtowaniem środowiska przyrodniczego. Poniżej przedstawiono te zapisy, które odnoszą się w sposób bezpośredni lub pośredni do ochrony środowiska i jego poszczególnych komponentów. W projekcie planu ustalono:

- w zakresie ochrony i kształtowania zieleni:
  - wyznaczenie terenów zieleni urządzonej **1ZP** i **2ZP** oraz ustalenie na nich zakazu lokalizacji budynków,
  - ustalenie minimalnych powierzchni biologicznie czynnych w zagospodarowaniu działek budowlanych dla wszystkich terenów przeznaczonych pod lokalizację zabudowy,
  - zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia,
  - nakaz ochrony istniejących drzew, a w przypadku kolizji z planowaną infrastrukturą lub zabudową, wymóg ich przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń na obszarze planu,
  - lokalizację stref zieleni osiedlowej, wskazanych na rysunku planu,
  - lokalizację stref zieleni izolacyjnej w formie skupiska lub szpalerów drzew, wskazanych na rysunku planu;
- w zakresie ochrony powierzchni ziemi:
  - zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia,
  - udział (odpowiedni dla poszczególnych terenów) w powierzchniach działek budowlanych maksymalnych powierzchni zabudowy oraz minimalnych powierzchni biologicznie czynnych, przy jednoczesnym wyznaczeniu na rysunku projektu planu maksymalnych nieprzekraczalnych linii zabudowy;
- w zakresie ochrony wód:
  - powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci,
  - odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z terenów **KD-Z** do sieci kanalizacji deszczowej,
  - odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z terenów **MW, MN/U, U, UO, UK, US** do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zagospodarowania ich na terenie,
  - na terenach **KDW, KDWpp, KDWx, KDWxr** zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie lub odprowadzenia ich do sieci kanalizacji deszczowej,
  - na terenach **E** zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie, z dopuszczeniem odprowadzenia ich do sieci kanalizacji deszczowej,
  - na terenach **ZP** zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie,
  - zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;
- w zakresie ochrony powietrza:
  - dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, z wyjątkiem pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe,
  - powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci,
  - ochronę zieleni osiedlowej, wpływającą pośrednio na prawidłowe dotlenienie i stan powietrza na osiedlu, w tym zakresie wszystkie ustalenia projektu planu dotyczące ochrony i kształtowania zieleni,

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;
- w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku i w budynkach:
  - zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku:
    - dla terenów **MW**, jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
    - dla terenu **MN/U**, jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych,
    - dla terenów **UO**, jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
    - w przypadku lokalizacji:
      - szkół, przedszkoli lub żłobków, jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
      - domów opieki społecznej, jak dla terenów domów opieki społecznej,
      - szpitali, jak dla terenów szpitali w miastach,
      - obiektów zamieszkania zbiorowego, jak dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego,
  - zapewnienie wymaganych standardów akustycznych na granicach z terenami o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku,
  - dopuszczenie stosowania zasad akustyki budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi.

Kształtowaniu właściwych warunków akustycznych w środowisku służyć będą ustalenia sformułowane w zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji, które dla terenów dróg publicznych i wewnętrznych, w tym terenów parkingów – dopuszczają stosowanie rozwiązań przeciwhałasowych, a także dopuszczają lokalizację dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów zagospodarowania pasa drogowego, oraz stosowanie technicznych elementów uspokojenia ruchu.

W zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego projekt ustala: zachowanie istniejącej dominanty przestrzennej, wskazanej na rysunku planu (z dopuszczeniem jej przebudowy), lokalizację stref zieleni osiedlowej wskazanych na rysunku planu, a także lokalizację zieleni izolacyjnej w formie skupiska lub szpalerów drzew, wskazanych na rysunku planu. Zakazano natomiast lokalizacji: nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej (z uwzględnieniem pozostałych ustaleń projektu planu), tymczasowych obiektów budowlanych (z wyjątkiem: plenerowych urządzeń sportowo-rekreacyjnych, boisk, placów zabaw, obiektu kontenerowego, obiektów związanych z urządzaniem imprez okolicznościowych, ogródków gastronomicznych), a także stanowisk postojowych dla samochodów w strefach zieleni izolacyjnej oraz w strefach zieleni osiedlowej, wskazanych na rysunku planu. Dopuszczono natomiast:

- zachowanie, przebudowę lub zmianę sposobu użytkowania istniejących budynków o większej intensywności zabudowy, powierzchni zabudowy oraz mniejszej powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej,
- na terenach **MW** oraz **KDWpp** zachowanie bez możliwości rozbudowy i nadbudowy istniejących obiektów usługowych, w tym położonych poza wyznaczonymi liniami zabudowy,
- lokalizację kondygnacji podziemnych,
- lokalizację ciągów pieszych lub rowerowych oraz dojeżdż i dojazdów,
- lokalizację tablic informacyjnych,
- lokalizację stanowisk postojowych dla rowerów,
- lokalizację infrastruktury technicznej (z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń projektu planu).

W zakresie zasad kształtowania przestrzeni publicznych w projekcie planu wprowadzono nakaz nadania spójnego charakteru obiektom małej architektury, oświetleniu oraz nawierzchniom, w granicach poszczególnych terenów komunikacji oraz terenów zieleni urządzonej.

Analizowany projekt planu wprowadza również ustalenia w zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, takie jak:

- zakaz lokalizacji budynków na terenach **ZP** i **US**, a także na terenach dróg publicznych i wewnętrznych (z wyłączeniem: kiosków wbudowanych w wiaty przystankowe, budynków – na terenach **1KDWpp** i **9KDWpp** nadziemnych wielokondygnacyjnych garaży dla samochodów osobowych i rowerów),

- uwzględnienie wymagań i ograniczeń wynikających z przebiegu istniejących i projektowanych sieci infrastruktury technicznej, w tym wskazanych na rysunku planu,
- uwzględnienie ograniczeń wynikających z przebiegu pasów ochronnych linii łączności teleradiowej, wskazanych na rysunku planu,
- uwzględnienie ograniczeń maksymalnej wysokości obiektów budowlanych w otoczeniu lotniska Poznań-Ławica od 221 m n.p.m. do 236 m n.p.m., w strefach wskazanych na rysunku planu.

Ponadto cały obszar projektu planu „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu położony jest w granicach zasięgu udokumentowanego złoża węgla brunatnego „Naramowice”, stąd, zgodnie z wymogiem ustawy *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, na rysunku projektu planu zamieszczono informację, że granica projektu mpzp stanowi jednocześnie fragment granicy ww. złoża.

4.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, zapisy projektu planu miejscowego muszą być zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a rada gminy uchwała plan miejscowy dopiero po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

W *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania*⁴⁰ obszar projektu planu położony jest w **III** strefie zewnętrznej (położonej pomiędzy III ramą komunikacyjną a granicami miasta Poznania), odznaczającej się najbardziej niejednorodną pod względem charakteru i intensywności zabudową: mieszkaniową, usługową, produkcyjną i sportowo-rekreacyjną, oraz jednocześnie największym udziałem terenów zieleni nieurządzonej: lasów i użytków rolniczych. Obejmuje on następujące tereny:

- przeznaczone pod zabudowę:
  - **MW** – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej;
- transportu i infrastruktury, w tym tereny transportu zbiorowego:
  - **kdZ.2** – droga główna (fragmenty ulic Fr. Stróżyńskiego i M. Jaroczyńskiego).

Ponadto na planszy *Studium...* w granicach opracowania wskazane zostały również istotne elementy infrastruktury technicznej, jak przebieg magistrali wodociągowej oraz napowietrznej linii elektroenergetycznej. Wskazano również zasięg pasa ochronnego linii łączności teleradiowej.

Niezależnie od wskazanego kierunku przeznaczenia, przy sporządzaniu planów miejscowych należy uwzględniać ograniczenia wynikające np. z potrzeb ochrony zabytków, przyrody i środowiska.

W *Studium...* wiodącym kierunkiem przeznaczenia dla terenu **MW** jest: zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, a uzupełniającym kierunkiem przeznaczenia jest: zabudowa usługowa towarzysząca zabudowie mieszkaniowej, domy opieki społecznej, domy seniora, zieleń (np.: parki, skwery), tereny sportu i rekreacji, tereny komunikacji i infrastruktury technicznej. Na terenie **MW** przewiduje się zabudowę niską i średniowysoką. W przypadku wyznaczenia na etapie sporządzania planu miejscowego terenu o funkcji usługowej dopuszcza się podwyższenie wysokości dla dominanty w postaci np.: wieży kościoła, dzwonnicy, pływalni, usług oświaty. Na terenach **MW** *Studium...* dopuszcza również zabudowę wysoką i wysokościową w określonych w *Studium...* miejscach lub wynikających z kontekstu przestrzennego (na podstawie analiz urbanistyczno-krajobrazowych). Zgodnie z uwagami, na terenie **MW** preferowana jest także lokalizacja funkcji usługowej w parterach budynków wielorodzinnych – przy ciągach komunikacji pieszej.

W zakresie zasad ochrony zasobów środowiska *Studium...* wskazuje na konieczność dążenia do poprawy jakości wód podziemnych oraz zapewnienia odtwarzalności ich zasobów, między innymi poprzez podjęcie działań polegających na dążeniu do konsekwentnego uzbrajania terenów pod zabudowę w infrastrukturę techniczną służącą ochronie środowiska (realizację kanalizacji sanitarnej), ograniczanie zabudowy terenów dla których wprowadzanie kanalizacji sanitarnej jest oddalone w czasie lub utrudnione, a lokalizowanie zbiorników na nieczystości ciekłe jest dopuszczone tylko jako rozwiązanie tymczasowe – do czasu budowy kanalizacji sanitarnej. W zakresie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, jako priorytetową przyjmuje się zasadę maksymalnego zatrzymania i oczyszczenia wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstawania (a tym samym ograniczenia

⁴⁰ Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r

ilości ścieków odprowadzanych do kanalizacji deszczowej lub cieków), m.in. poprzez stosowanie układów zapewniających infiltrację wód do ziemi i zachowanie możliwie dużego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

W zakresie ochrony powietrza *Studium...* określa wytyczne do stosowania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, zbieżne lub uzupełniające do aktualizacji Programu ochrony powietrza dla Miasta Poznania⁴¹ i Programu ochrony powietrza w zakresie benzoalfa-pirenu⁴². W celu dążenia do uzyskania i utrzymania najwyższej jakości powietrza określa się m.in.: tworzenie pasów zieleni (szczególnie wzdłuż ciągów komunikacyjnych) oraz rozmieszczanie ich w sposób wspomagający przewietrzanie obszarów szczególnie narażonych na kumulowanie zanieczyszczeń, projektowanie układu zabudowy zapewniającego przewietrzanie miasta, wprowadzanie zieleni izolacyjnej, ustalenie zakazu stosowania paliw stałych w obrębie projektowanej zabudowy (w przypadku stosowania indywidualnych systemów grzewczych), a także ograniczenie emisji z ogrzewania indywidualnego paliwami stałymi poprzez wzrost odbiorców ciepła sieciowego, ogrzewania elektrycznego lub gazowego.

Studium... – opierając się na zapisach Programu ochrony środowiska przed hałasem⁴³ – określa jednocześnie wytyczne do stosowania w mpzp w celu dążenia do uzyskania i utrzymania wymaganych standardów akustycznych. Wymaga wprowadzania ustaleń ograniczających możliwość sytuowania zabudowy o określonych wymaganiach akustycznych w środowisku w strefach ponadnormatywnego hałasu, zastosowania w usytuowanych na terenach istniejącej zabudowy mieszkaniowej (położonych wzdłuż dokuczliwych źródeł hałasu) budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na stały pobyt ludzi – zasad akustyki budowlanej i architektonicznej lub zmiana przeznaczenia terenów mieszkaniowych na tereny zabudowy usługowej (nie wymagającej zachowania standardów akustycznych w środowisku).

Zgodnie z kierunkami zagospodarowania wskazanymi w *Studium...*, analizowany projekt planu „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu zachowuje obecną strukturę funkcjonalną północnej części osiedla Bolesława Chrobrego, os. Zygmunta Starego i os. Władysława Jagiełły, z dominującym udziałem terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, uzupełnionych terenami usług podstawowych (głównie istniejących). Projekt planu zachowuje również istniejący układ komunikacyjny.

W kontekście powyższych ustaleń oraz charakteru omawianego terenu, zapisy analizowanego projektu planu należy uznać za nie naruszające zapisów *Studium...*, zwłaszcza w zakresie zasad kształtowania zabudowy oraz zasad ochrony środowiska.

4.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu

Brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, obowiązującego dla danego obszaru, stanowi przyczynę pojawiania się znaczących utrudnień w określeniu zasad kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach dotyczących przeznaczenia poszczególnych terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy (stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Należy zauważyć, że tego rodzaju sytuacja może utrudnić również skuteczną ochronę lokalnych walorów krajobrazowych terenów w tej części miasta.

Omawiany obszar stanowi przestrzeń zurbanizowaną, obejmującą tereny zabudowy wielorodzinnej, w obrębie której poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego uległy silnym antropogenicznym przekształceniom. Stąd też zakłada się, że nowe inwestycje budowlane – niezależnie od tego, czy będą prowadzone w oparciu o ustalenia planu miejscowego, czy też w oparciu o decyzje administracyjne (decyzje o warunkach zabudowy, decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego) – nie będą stanowić przyczyny zubożenia terenów o szczególnej wartości przyrodniczej. Niemniej, zauważyć należy, że ewentualna realizacja zabudowy na terenach dotąd

⁴¹ Uchwała Nr XXIX/561/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. wielkopolskim (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r. poz. 508)

⁴² Uchwała Nr XXIX/566/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. wielkopolskim (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r. poz. 509)

⁴³ Uchwała Nr LX/927/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania

niezabudowanych (np. w związku z toczącymi się postępowaniami zwrotowymi) – w sposób nie uwzględniający specyfiki założeń projektowych modernistycznego osiedla mieszkaniowego – może być związana ze znacznym uszczupleniem powierzchni biologicznie czynnej, usunięciem występującej tu dotychczas zieleni wysokiej oraz lokalnym pogorszeniem warunków przewietrzania.

W przypadku odstąpienia od sporządzenia projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu nie prognozuje się natomiast wystąpienia znaczących zmian w zakresie jakości i stanu poszczególnych komponentów środowiska na przedmiotowym obszarze, wynikających ze zmian dotychczasowych form zagospodarowania terenu. Przewiduje się, że obszar ten, niezależnie od obowiązywania ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, nadal będzie pełnił typowe miejskie funkcje, związane z funkcjonowaniem wielorodzinnego osiedla mieszkaniowego (wraz z towarzyszącymi mu obiektami usługowymi i zielenią) oraz obsługujących go terenów komunikacyjnych, a środowisko przyrodnicze analizowanego obszaru w dalszym ciągu będzie poddawane działaniu wielu procesów, zarówno naturalnych, jak i antropogenicznych. Dalsze funkcjonowanie terenów zabudowanych i komunikacyjnych związane będzie z emisją zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza, jak również generowaniem hałasu komunikacyjnego. Funkcjonowanie terenów zurbanizowanych może być związane również z koniecznością prowadzenia prac modernizacyjnych, remontowych, czy też rozbudowy podziemnych sieci infrastruktury technicznej oraz elementów układu komunikacyjnego, co powodować może dalsze przeobrażenia warunków gruntowych.

Istniejąca zieleń osiedlowa (urządzona), z uwagi na genezę i pełnione funkcje, nadal będzie całkowicie kształtowana i kontrolowana przez człowieka (podlegać będzie najprawdopodobniej regularnym zabiegom pielęgnacyjnym).

Podsumowując, zaniechanie realizacji planu nie wpłynie znacząco na zmianę stanu środowiska analizowanego obszaru. Środowisko nadal podlegać będzie przemianom zarówno naturalnym i antropogenicznym (emisje substancji i hałasu, przeobrażenia warunków gruntowych itd.). Z uwagi na obecne zagospodarowanie analizowanego obszaru, nie przewiduje się znaczących zmian stanu środowiska wynikających ze zmian form zagospodarowania poszczególnych terenów na znacznej części przedmiotowego obszaru.

5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM, LOKALNYM

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia.

Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

Do dokumentów rangi międzynarodowej, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia omawianego projektu planu, zaliczyć można:

- Dyrektywę Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE), stanowiącą o utrzymaniu jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach – cel realizowanych w projekcie mpzp poprzez: dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych z wyjątkiem pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe, powiązanie infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, wprowadzenie ustaleń w zakresie ochrony i kształtowania zieleni.

Na szczebli gminnym wyraz realizacji strategii i polityk krajowych stanowi „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku”. W Programie wytypowano – w poszczególnych obszarach interwencji – cele ekologiczne wraz z kierunkami działań, które sformułowano na podstawie głównych zagrożeń środowiska rozpatrywanych w kontekście aktualnych i planowanych wymogów prawnych oraz potrzeb i możliwości realizacyjnych Miasta.

W ramach poszczególnych obszarów interwencji wskazano następujące cele strategiczne (jak również kierunki interwencji polityki ekologicznej):

- poprawa jakości powietrza i ochrona klimatu – cele: osiągnięcie dobrej jakości powietrza i jakości życia mieszkańców, rozwój gospodarki niskoemisyjnej we wszystkich sektorach – zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych;
- zagrożenie hałasem – cele: osiągnięcie dobrego stanu klimatu akustycznego (bez przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu), zmniejszenie hałasu komunikacyjnego w przestrzeni miejskiej;
- pola elektromagnetyczne – cel: utrzymanie stopnia emisji pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnego poziomu;
- gospodarowanie wodami – cel: racjonalne korzystanie z zasobów wodnych, ochrona przed powodzią, suszą i deficytem wody;
- gospodarka wodno-ściekowa – cel: poprawa jakości wody, rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej;
- ochrona zasobów geologicznych – cele: ochrona złóż kopalin, ograniczenie presji wywieranej przez wydobywanie złóż;
- ochrona gleb – cel: poprawa jakości gleby i ziemi;
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów – cel: zapewnienie zrównoważonego systemu gospodarki odpadami;
- zasoby przyrodnicze – cel: ochrona i zachowanie różnorodności biologicznej oraz tworzenie sieci obszarów chronionych;
- zagrożenia poważnymi awariami – cel: zmniejszenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych i awarii pochodzących z transportu;
- edukacja ekologiczna i działania prośrodowiskowe – cel: zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa (zwiększenie świadomości o współodpowiedzialności za jakość środowiska);
- monitoring środowiska – cel: zapewnienie stałego i rzetelnego monitoringu środowiska.

Część z celów znajduje swoje odzwierciedlenie w zapisach omawianego w prognozie projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu. Są to cele dotyczące:

- osiągnięcia dobrej jakości powietrza i jakości życia mieszkańców (dążenie do osiągnięcia dopuszczalnych i docelowych poziomów zanieczyszczeń powietrza) – cel realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające:
  - dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, z wyjątkiem pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe,
  - powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci,
  - ochrona zieleni osiedlowej, wpływającą pośrednio na prawidłowe dotlenienie i stan powietrza na osiedlu, w tym zakresie wszystkie ustalenia projektu planu dotyczące ochrony i kształtowania zieleni,
  - zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;
- racjonalnego korzystania z zasobów wodnych, ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody – cel realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające:
  - powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci,
  - odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z terenów **KD-Z** do sieci kanalizacji deszczowej,
  - odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z terenów **MW, MN/U, U, UO, UK, US** do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zagospodarowania ich na terenie,
  - na terenach **KDW, KDWpp, KDWx, KDWxr** zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie lub odprowadzenia ich do sieci kanalizacji deszczowej,
  - na terenach **E** zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie, z dopuszczeniem odprowadzenia ich do sieci kanalizacji deszczowej,
  - na terenach **ZP** zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie,
  - zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;
- osiągnięcia dobrego stanu klimatu akustycznego, bez przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu – cel realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające:

- zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku i w budynkach:
  - dla terenów **MW**, jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
  - dla terenu **MN/U**, jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych,
  - dla terenów **UO**, jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
  - w przypadku lokalizacji:
    - szkół, przedszkoli i żłobków, jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
    - domów opieki społecznej, jak dla terenów domów opieki społecznej,
    - szpitali, jak dla terenów szpitali w miastach,
    - obiektów zamieszkania zbiorowego, jak dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego,
  - zapewnienie wymaganych standardów akustycznych na granicach z terenami o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku,
  - dopuszczenie stosowania zasad akustyki budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi.

Kształtowaniu właściwych warunków akustycznych w środowisku służyć będą ustalenia sformułowane w zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji, które dla terenów dróg publicznych i wewnętrznych, w tym terenów parkingów – dopuszczają stosowanie rozwiązań przeciwhałasowych, a także dopuszczają lokalizację dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów zagospodarowania pasa drogowego, oraz stosowanie technicznych elementów uspokojenia ruchu.

Dokumentem o charakterze strategicznym, przenoszącym założenia i cele zawarte w tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej⁴⁴, jest „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”⁴⁵. Dokument ten jest narzędziem planistycznym, stanowiącym pewnego rodzaju fundament przy podejmowaniu decyzji wpływających na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. W planie tym ustalono cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych. Przy ustalaniu celów środowiskowych JCWP brano pod uwagę aktualny stan JCWP w związku z wymaganym zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną warunkiem niepogarszania ich stanu. Dla JCWP, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ze względu na istotne różnice między naturalnymi oraz silnie zmienionymi i sztucznymi częściami wód, zróżnicowano cele środowiskowe wymagane do osiągnięcia dla poszczególnych rodzajów wód. W przypadku naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, a w przypadku wód silnie zmienionych i sztucznych – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. W obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu lub potencjału wymagane jest jednocześnie utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

W kontekście analizowanego projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu istotne jest uwzględnienie celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWP Warta od Cybiny do Różanego Potoku (kod PLRW600021185933) i Bogdanka (kod PLRW60001718578).

W „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” wspomniana JCWP została wskazana jako silnie zmieniona część wód (o złym stanie), zagrożona nieosiągnięciem wyznaczonych celów środowiskowych, jak osiągnięcie dobrego stanu chemicznego oraz dobrego potencjału ekologicznego, pozwalającego na migrację organizmów wodnych na odcinku cieku istotnego – Warta w obrębie JCWP. Analizując wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu na osiągnięcie celów środowiskowych dla wspomnianej JCWP nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania w tym zakresie. Należy natomiast podkreślić, że do projektu mpzp wprowadzono szereg zapisów, których docelowa realizacja sprzyjać będzie osiągnięciu wskazanych celów środowiskowych. Wśród nich wymieniłem przede wszystkim ustalenie:

- powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci,
- odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z terenów **KD-Z** do sieci kanalizacji deszczowej,

⁴⁴ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej(Dz. Urz. WE L 327 z 22 grudnia 2000 r.)

⁴⁵ Dz. U. z 2016 r., poz. 1967

- odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z terenów **MW, MN/U, U, UO, UK, US** do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zagospodarowania ich na terenie,
- na terenach **KDW, KDWpp, KDWx, KDWxr** zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie lub odprowadzenia ich do sieci kanalizacji deszczowej,
- na terenach **E** zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie, z dopuszczeniem odprowadzenia ich do sieci kanalizacji deszczowej,
- na terenach **ZP** zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;

Analizując opisane powyżej cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, określone na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym, należy uznać, że poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów projektu mpzp zostały one uwzględnione w projekcie planu w sposób właściwy.

6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i warunki podłoża

Analizowany projekt mpzp obejmuje swoimi granicami trwale zainwestowane tereny modernistycznego osiedla mieszkaniowego, w obrębie którego zrealizowane zostały wielorodzinne budynki mieszkalne (o znacznej kubaturze), wraz z towarzyszącym im układem dróg osiedlowych oraz podziemną infrastrukturą techniczną. Powierzchnia ziemi w granicach przedmiotowego obszaru została zatem znacząco i trwale przekształcona na skutek realizacji szeregu inwestycji, wymagających przeprowadzenia na przestrzeni kilkudziesięciu lat prac ziemnych, związanych m.in. z lokalizacją budynków, elementów sieci infrastruktury technicznej oraz sieci funkcjonujących tu dróg.

Analizowany projekt planu „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu posiada typowo regulacyjny charakter. Zachowuje on istniejący układ funkcjonalno-przestrzenny oraz wykształcony układ komunikacyjny, obsługujący istniejącą zabudowę mieszkaniową wielorodzinną i usługową. Spośród jedynych inwestycji jakich spodziewać się można na skutek realizacji ustaleń projektu planu, które powodować będą oddziaływania na powierzchnię ziemi i warunki podłoża wymienić należy: lokalizację nowej zabudowy usługowej na obecnie niezagospodarowanym terenie **12U** (przy czym mogą to być wyłącznie usługi kultury, oświaty, gastronomii, sportu, rekreacji lub handlu o powierzchni sprzedaży nie większej niż 100 m² w każdym budynku), zabudowy usługowej na terenie **10U** (w ramach uzupełnienia istniejącego zainwestowania, zgodnie z wydaną decyzją o warunkach zabudowy) oraz na terenach **1U** i **15U** (w ramach uzupełnienia zainwestowania zgodnie z wyznaczonymi maksymalnymi nieprzekraczalnymi liniami zabudowy oraz maksymalną powierzchnią zabudowy działki budowlanej), nadziemnych wielokondygnacyjnych garaży dla samochodów osobowych i rowerów na terenach **1KDWpp** i **9KDWpp** (w miejscu funkcjonujących obecnie parkingów naziemnych) oraz dopuszczenie wymiany na kablową oznaczonej na rysunku projektu planu napowietrznej linii elektroenergetycznej WN 110 kV, przebiegającej wzdłuż ul. M. Jaroczyńskiego.

Z uwagi na powyższe, prognozuje się, że istotne przekształcenia w obrębie powierzchni ziemi będą miały miejsce w przypadku nielicznych terenów, w obrębie których przewiduje się możliwość wprowadzenia zmian w zakresie dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania, lub też zwiększenia powierzchni zabudowy. W niewielkim stopniu niekorzystne oddziaływania na kształtowanie powierzchni i warunków gruntowych wystąpić mogą również na skutek prowadzenia prac w zakresie modernizacji, przebudowy i rozbudowy istniejących szlaków komunikacyjnych oraz elementów sieci infrastruktury technicznej.

Realizacja wspomnianych powyżej inwestycji budowlanych (oraz inwestycji towarzyszących) związana będzie z koniecznością dokonania zmian w dotychczasowym ukształtowaniu terenu oraz właściwościach podłoża. Niezbędne do przeprowadzenia przy tego rodzaju inwestycjach prace budowlane, związane m.in. z wykonaniem wykopów, przemieszczeniem znacznych ilości mas ziemnych, wprowadzeniem do profilu glebowego elementów konstrukcyjnych obiektów budowlanych, a także różnego rodzaju materiałów, wpływających na zmianę dotychczasowych właściwości podłoża (np. jego przepuszczalności), stanowiąc będą przyczynę występowania niekorzystnych zjawisk w odniesieniu do powierzchni ziemi oraz lokalnych warunków gruntowych. Wśród najbardziej

istotnych zjawisk, jakie występują w konsekwencji wprowadzanych zmian, należy wskazać trwałe uszczelnienie powierzchni ziemi oraz usunięcie wierzchniej warstwy gleby w obrębie terenów przeznaczonych bezpośrednio pod posadowienie budynków. Należy natomiast podkreślić, iż w przypadku większości terenów, zjawiska te będą dotyczyć terenów silnie antropogenicznie przekształconych, częściowo również już wcześniej uszczelnionych. W celu ograniczenia skali negatywnych oddziaływań na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe w obrębie terenów, w granicach których umożliwiono lokalizację nowej zabudowy (a więc przede wszystkim na terenach **10U**, **12U** i **15U**), w sposób szczegółowy określono maksymalną powierzchnię zabudowy, jej intensywność, lokalizację – w zasięgu wskazanych na rysunku planu maksymalnych nieprzekraczalnych linii zabudowy⁴⁶ oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać zachowany w granicach działki budowlanej. Respektowanie tych zapisów pozwoli na ograniczenie przestrzeni, w obrębie których możliwe będzie dokonywanie znacznych przekształceń w zakresie powierzchni ziemi oraz wymusi pozostawienie części powierzchni nieutwardzonych, zapewniających możliwość rozwoju roślinności, a także utrzymania możliwości infiltracji wód opadowych i roztopowych. Pozytywnie należy ocenić również wprowadzenie do projektu mpzp zapisu ustalającego zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia. Należy podkreślić, iż zapisy określające w sposób szczegółowy maksymalną powierzchnię zabudowy, jej wysokość i intensywność, a także minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej (jaki musi zostać zachowany w granicach działki budowlanej), zostały wprowadzone dla wszystkich terenów wskazanych pod zabudowę, w tym terenów obecnie trwale zagospodarowanych, w obrębie których nie przewiduje się możliwości dogęszczenia zabudowy (a więc przede wszystkim terenów **1-31MW** obejmujących modernistyczną zabudowę północnej części osiedla Bolesława Chrobrego, os. Z. Starego i os. Wł. Jagiełły).

Zapisy określające maksymalną powierzchnię zabudowy, a także jej intensywność i wysokość wprowadzono jednocześnie w odniesieniu do terenów **1KDWpp** i **9KDWpp**, w granicach których dopuszcza się lokalizację nadziemnych garaży wielokondygnacyjnych dla samochodów osobowych i rowerów.

Jak wspomniano już wcześniej, wystąpienia zjawisk o znacząco negatywnym wpływie na kształtowanie powierzchni ziemi i warunków gruntowych nie należy spodziewać się w przypadku realizacji inwestycji z zakresu modernizacji, rozbudowy i budowy elementów układu komunikacyjnego. Tereny komunikacyjne wyznaczone zostały w oparciu o istniejący układ dróg osiedlowych, a wszelkie negatywne oddziaływania związane z ich przebudową, rozbudową i modernizacją dotyczyć będą przede wszystkim terenów intensywnie przekształconych na skutek realizacji wcześniejszych inwestycji. Tego rodzaju sytuacja w sposób znaczący wpłynie na ograniczenie skali ewentualnych oddziaływań związanych z utwardzeniem gruntu i zniszczeniem wierzchniej warstwy gleby. Znaczących oddziaływań o negatywnym charakterze nie należy spodziewać się także w przypadku realizacji zapisów projektu mpzp dotyczących inwestycji w zakresie sieci infrastruktury technicznej. Sytuacja ta wynika przede wszystkim z wcześniejszego zaopatrzenia osiedla w niezbędną infrastrukturę, w tym m.in. sieć wodociągową, kanalizację sanitarną, kanalizację deszczową, sieć elektroenergetyczną i gazową, jak również sieć ciepłą. Niemniej, niekorzystne oddziaływania o lokalnym zasięgu, mogą wystąpić na skutek realizacji inwestycji związanych m.in. ze skablowaniem oznaczonej na rysunku projektu planu napowietrznej linii elektroenergetycznej WN 110 kV. Obejmować one będą najprawdopodobniej przekształcenia powierzchni ziemi o charakterze lokalnym i czasowym, wynikającym z konieczności wykonania wykopów, a także wprowadzania nowych elementów sieci infrastruktury w głąb podłoża. Zakłada się natomiast, że zjawiska te nie będą jednak odgrywały znaczącej roli w kształtowaniu powierzchni ziemi oraz zmianie warunków gruntowych w odniesieniu do całego obszaru projektu planu.

W kontekście stosowania rozwiązań mających na celu ograniczenie możliwości wprowadzenia znaczących zmian w powierzchni ziemi i warunkach gruntowych wskazać należy na szczególną rolę wyznaczonych w obrębie osiedla stref zieleni osiedlowej, terenów zieleni urządzonej (**1ZP** i **2ZP**) o minimum 60% udziale powierzchni biologicznie czynnej terenu oraz wyznaczonych na terenach **9KDWpp** i **17KDWpp** stref zieleni izolacyjnej, zrealizowanych w formie skupiska lub szpalerów drzew. Wskazanie tych terenów sprzyjać będzie utrzymaniu dotychczasowych warunków gruntowych w ich obrębie oraz ograniczeniu możliwości dokonania znacznych przekształceń w zakresie powierzchni ziemi. Dla ograniczenia zmian w zakresie powierzchni ziemi i lokalnych warunków gruntowych nie bez znaczenia będzie również respektowanie wprowadzonego dla całego obszaru mpzp zapisu ustalającego zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia.

⁴⁶ z uwzględnieniem pozostałych ustaleń projektu mpzp

Podsumowując, z uwagi na regulacyjny charakter zapisów projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu, ograniczający możliwość wprowadzenia znaczących zmian w dotychczasowym sposobie zagospodarowania i użytkowania poszczególnych terenów, nie przewiduje się wystąpienia znacząco niekorzystnych oddziaływań na kształtowanie warunków gruntowych oraz ukształtowanie powierzchni ziemi. Prognozuje się, iż nieliczne nowe inwestycje, których realizację dopuszcza przedmiotowy projekt planu, mogą przyczynić się do wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe jedynie w obrębie części powierzchni (ograniczona skala i zasięg negatywnych oddziaływań). W przypadku większości terenów objętych granicami projektu planu nie wprowadza się możliwości znaczących zmian dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania, co pozwoli na utrzymanie tutejszych warunków gruntowych oraz ograniczenie ewentualnych negatywnych zmian w zakresie kształtowania powierzchni ziemi.

6.2. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Obszar objęty granicami projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu zlokalizowany jest w całości w obrębie udokumentowanego złoża kopalin⁴⁷ - Naramowice węgle brunatne. Dla ww. złoża nie zostały wyznaczone obszar i teren górniczy.

Realizacja ustaleń przedmiotowego projektu planu nie będzie wpływała na stan i jakość zasobów naturalnych, występujących w granicach omawianego w prognozie obszaru. Prace prowadzone w granicach projektu planu nie będą naruszały głębokich utworów geologicznych, a funkcjonowanie nowo wybudowanych obiektów nie będzie wiązało się wykorzystywaniem zasobów naturalnych reprezentowanych przez wspomniane złożo kopaliny.

Analizowany projekt mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu w tekście uchwały wskazuje na położenie w strefie zasięgu udokumentowanego złoża węgla brunatnego „Naramowice”, natomiast na rysunku projektu planu pojawiła się informacja, że granica projektu planu stanowi jednocześnie fragment granicy ww. złoża.

6.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Z uwagi na brak zbiorników i cieków wodnych w granicach obszaru objętego projektem mpzp, nie przewiduje się wystąpienia negatywnych oddziaływań na wody powierzchniowe, wynikających bezpośrednio z realizacji jego ustaleń. Nie prognozuje się również wystąpienia znacząco niekorzystnych oddziaływań na wody powierzchniowe zlokalizowane poza granicami obszaru mpzp, wynikających ze zmiany lokalnych warunków gruntowo-wodnych, czy też istotnej zmiany sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów zlokalizowanych w zasięgu zlewni JCWP. Niewielkie ryzyko wystąpienia oddziaływań na wody powierzchniowe (przepływające poza granicami projektu planu) wynika przede wszystkim z regulacyjnego charakteru zapisów projektu mpzp, znacznego oddalenia od cieków i zbiorników wodnych, a także obecności w granicach projektu mpzp terenów już trwale zagospodarowanych.

Niemniej, ewentualne pojawienie się nowej zabudowy w obrębie terenów: **1U, 10U, 12U** i **15U**, jak również realizacja zapisów mpzp w zakresie budowy, rozbudowy i modernizacji sieci infrastruktury technicznej, może stanowić potencjalną przyczynę pojawienia się negatywnych oddziaływań w odniesieniu do lokalnych zasobów wód podziemnych. Ryzyko wystąpienia negatywnych oddziaływań na wody podziemne będzie nieporównywalnie mniejsze w przypadku realizacji zabudowy na terenach już przekształconych (np. realizacja naziemnych wielokondygnacyjnych garaży w miejscach funkcjonujących obecnie parkingów naziemnych na terenach **1KDWpp** i **9KDWpp**), charakteryzujących się występowaniem znacznych przekształceń w zakresie powierzchni ziemi i warunków gruntowo-wodnych. W największym stopniu możliwość wystąpienia znaczących zmian w zakresie warunków gruntowo-wodnych związana będzie z realizacją kondygnacji podziemnych, których lokalizację dopuszczają zapisy projektu mpzp. Skala niekorzystnych oddziaływań będzie w tym przypadku uzależniona od głębokości prowadzonych prac ziemnych, a także zastosowanych w trakcie realizacji zabudowy rozwiązań technologicznych.

Prowadzenie prac budowlanych, niezbędnych do zrealizowania zabudowy, jak również budowy, rozbudowy czy modernizacji sieci infrastruktury technicznej, wymaga ingerencji w powierzchnię ziemi i warunki gruntowe, a co za tym idzie, w sposób pośredni oddziałuje również na kształtowanie lokalnych warunków wodnych. Zwiększanie udziału powierzchni zabudowanych

⁴⁷ geoportal.pgi.gov.pl

związane jest zasadniczo ze wzrostem udziału powierzchni trwale uszczelnionych oraz pojawieniem się nowych obiektów, których funkcjonowanie związane jest z generowaniem ścieków. Skutkiem podejmowania tego rodzaju działań jest także lokalne ograniczenie powierzchni umożliwiającej swobodną infiltrację wód opadowych i roztopowych, przyspieszenie tempa spływu powierzchniowego z terenów utwardzonych oraz zwiększenie ryzyka zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego na skutek niewłaściwego prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej. W tym miejscu należy jednak zaznaczyć, iż możliwość wystąpienia tego rodzaju oddziaływań jest w przypadku analizowanego obszaru znikoma, gdyż funkcjonująca na tym obszarze zabudowa posiada dostęp do sieci infrastruktury technicznej, w tym sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej. Ocenia się zatem, iż ryzyko zanieczyszczenia wód podziemnych na skutek niewłaściwego sposobu prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej jest w przypadku obszaru projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu pomijalne.

Niemniej, dla zapewnienia możliwości właściwego gospodarowania wytworzonymi na obszarze opracowania ściekami (w tym również zanieczyszczonymi wodami opadowymi i roztopowymi), do projektu planu wprowadzono zapisy w zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy infrastruktury technicznej, ustalając m.in. powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, czy też uwzględnienie ograniczeń wynikających z przebiegu istniejących i projektowanych sieci infrastruktury technicznej (w tym wskazanych na rysunku planu). Należy natomiast podkreślić, iż funkcjonująca tu zabudowa posiada aktualnie dostęp do sieci infrastruktury technicznej (w tym sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej), stąd też zakładać należy, iż wszystkie nowe inwestycje zostaną do niej podłączone.

Dla ograniczenia skali niekorzystnych oddziaływań na kształtowanie lokalnych zasobów wód podziemnych na skutek realizacji ustaleń planów miejscowych w zakresie lokalizacji nowych inwestycji budowlanych istotne jest natomiast wyeliminowanie możliwości drastycznego wzrostu udziału powierzchni trwale uszczelnionych (związanego głównie z realizacją zabudowy oraz towarzyszących jej elementów zagospodarowania). W tym celu do analizowanego projektu mpzp wprowadzono zapisy określające w sposób szczegółowy maksymalną powierzchnię zabudowy działki budowlanej, jak również minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać utrzymany w jej granicach. Jak już wcześniej wspomniano, wielkości te zostały zróżnicowane w odniesieniu do poszczególnych terenów. Ustalenie minimalnego udziału wolnych od uszczelnienia powierzchni biologicznie czynnych, przy jednoczesnym respektowaniu zapisu ustalającego zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów, pozwoli na zachowanie powierzchni umożliwiających infiltrację wód opadowych i roztopowych (zasilających zasoby wód podziemnych).

Ograniczeniu możliwości wystąpienia szczególnie niekorzystnych zmian w zakresie zasobności lokalnych zasobów wód podziemnych służyć będzie także respektowanie wprowadzonych do projektu mpzp zapisów, dotyczących sposobu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych. W tym zakresie ustalono:

- odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z terenów **KD-Z** do sieci kanalizacji deszczowej,
- odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z terenów **MW, MN/U, U, UO, UK, US** do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zagospodarowania ich na terenie,
- na terenach **KDW, KDWpp, KDWx, KDWxr** zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie lub odprowadzenia ich do sieci kanalizacji deszczowej,
- na terenach **E** zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie, z dopuszczeniem odprowadzenia ich do sieci kanalizacji deszczowej,
- na terenach **ZP** zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie.

Korzystny wpływ na ograniczenie skali ewentualnych negatywnych oddziaływań na wody podziemne, jakie mogą wystąpić w konsekwencji realizacji części projektowanych inwestycji, będzie miała również realizacja ustaleń dotyczących kształtowania zieleni na obszarze projektu planu. Utrzymanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów zieleni urządzonej **1-ZP**, wyznaczenie stref zieleni osiedlowej i stref zieleni izolacyjnej, wprowadzenie wymogu zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia oraz wprowadzenie zapisów nakazujących ochronę istniejących drzew, a w przypadku kolizji z planowaną infrastrukturą lub zabudową, wymóg ich przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń na obszarze planu, sprzyjać będzie utrzymaniu dużych (jak na warunki miejskie) przepuszczalnych powierzchni porośniętych zielenią, poprawiających zdolności retencyjne tych terenów, ograniczając tym samym

ryzyko wystąpienia drastycznych zmian w zakresie poziomu występowania zwierciadła wód gruntowych.

Reasumując, ustalenia projektu planu nie przewidują możliwości wprowadzenia nowych, dużych inwestycji budowlanych i infrastrukturalnych, których realizacja mogłaby przyczynić się do wystąpienia znaczących, niekorzystnych oddziaływań na wody podziemne. Charakter oraz zakres przyjętych rozwiązań pozwala również założyć, że realizacja nowych inwestycji na obszarze projektu planu nie spowoduje wystąpienia negatywnych oddziaływań w odniesieniu do wód powierzchniowych w obrębie całej JCWP Warta od Cybiny do Różanego Potoku i JCWP Bogdanka, w granicach których zlokalizowane są przedmiotowe tereny, pod warunkiem restrykcyjnego przestrzegania ustaleń przedmiotowego projektu planu, jak i obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

6.4. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Realizacja zapisów projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu, ze względu na charakter jego ustaleń, jak również główne cele opracowania, sprzyjać będzie utrzymaniu różnorodności biologicznej na dotychczasowym poziomie. Ewentualne inwestycje, których lokalizację umożliwiał omawiany projekt planu miejscowego, nie będą dotyczyć terenów, których obecność wpływa na kształtowanie tutejszej różnorodności biologicznej w sposób najbardziej istotny. Analizując wpływ na lokalną bioróżnorodność należy jednocześnie podkreślić, iż flora i fauna występująca w granicach przedmiotowego obszaru reprezentowana jest przede wszystkim przez gatunki typowe dla terenów silnie antropogenicznie przekształconych, przystosowane do życia w warunkach środowiska miejskiego.

Różnorodność biologiczna w granicach obszaru objętego granicami projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu kształtowana jest przede wszystkim dzięki obecności terenów zieleni osiedlowej towarzyszącej istniejącej zabudowie blokowej. Pomimo, iż tereny te zostały w znacznym stopniu przekształcone i ukształtowane przez człowieka, stanowią one główne obszary występowania przedstawicieli lokalnej flory i fauny na obszarze opracowania. Analizując wpływ realizacji ustaleń przedmiotowego projektu mpzp na kształtowanie lokalnej różnorodności biologicznej należy zatem zwrócić uwagę przede wszystkim na zaproponowany w projekcie planu sposób zagospodarowania i użytkowania wspomnianych terenów osiedlowej zieleni urządzonej.

Ustalenia projektu mpzp nie wprowadzają znaczących zmian w dotychczasowym sposobie zagospodarowania i użytkowania funkcjonujących na obszarze projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu terenów zieleni osiedlowej, wyznaczonych w obrębie terenów **MW** jako strefy zieleni osiedlowej oraz oznaczonych na rysunku planu symbolami **1-2ZP** (tereny zieleni urządzonej). Tereny te, z uwagi na obecność dużych powierzchni zagospodarowanych zielenią, jak również obecność roślinności wysokiej (reprezentowanej miejscami przez większe skupiska drzew i krzewów), stanowią miejsce występowania wielu przedstawicieli flory i fauny, widywanych pospolicie na terenach miejskich. Dla terenów **ZP** projekt mpzp ustala wymóg utrzymania wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej (nie mniej niż 60% powierzchni danego terenu) oraz ogranicza możliwość realizacji na tych terenach inwestycji budowlanych do niezbędnego minimum, umożliwiając jedynie lokalizację na terenie **1ZP** nie więcej niż jednego obiektu kontenerowego umożliwiającego prowadzenie działalności kulturalnej lub gastronomicznej o wysokości nie większej niż 6 m, dachu płaskim i powierzchni całkowitej nie większej niż 100 m². Prognozuje się zatem, że ograniczenie możliwości lokalizacji inwestycji w granicach wspomnianych powyżej terenów **1-2ZP**⁴⁸, dla których wprowadzono również zakaz lokalizacji budynków, oraz zachowanie zieleni osiedlowej w obrębie wskazanych na rysunku projektu mpzp stref zieleni osiedlowej, pozwoli na utrzymanie występującej tu dotychczas roślinności oraz miejsc bytowania, żerowania i rozrodu pospolitych przedstawicieli fauny.

Nie przewiduje się wystąpienia istotnych, negatywnych oddziaływań na kształtowanie lokalnej bioróżnorodności, wynikających z ewentualnego zwiększenia powierzchni zabudowy w obrębie nielicznych terenów (zasadniczo na terenach **1U**, **10U**, **12U** i **15U**), jak również w przypadku realizacji wielokondygnacyjnych garaży na terenach **1KDWpp** i **9KDWpp**⁴⁹. Jak już wcześniej wspomniano, tereny te – w zdecydowanej większości przypadków – uległy w przeszłości znacznym przekształceniom na skutek zrealizowanych już inwestycji, a umożliwienie realizacji nowych inwestycji w tym zakresie nie wpłynie w sposób istotny na zmianę warunków siedliskowych w granicach całego

⁴⁸ dla terenów tych wprowadza się zakaz lokalizacji budynków

⁴⁹ których realizacja jest możliwa zgodnie z brzmieniem zapisów projektu mpzp

obszaru objętego projektem planu. Niemniej, dla utrzymania takiej sytuacji niezbędne będzie przestrzeganie zapisów projektu planu ustalających dla wspomnianych terenów maksymalną powierzchnię zabudowy działki budowlanej, intensywność zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać zachowany w granicach działki budowlanej. Respektowanie wspomnianych zapisów służyć będzie ograniczeniu negatywnych oddziaływań na lokalną bioróżnorodność, związanych z usunięciem szaty roślinnej, zniszczeniem wierzchniej warstwy gleby oraz trwałego uszczelnienia powierzchni przeznaczanej bezpośrednio pod lokalizację budynków (w granicach terenów dotąd niezabudowanych). Należy podkreślić, iż zapisy określające w sposób szczegółowy maksymalną powierzchnię zabudowy, jej wysokość i intensywność, a także minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej (jaki musi zostać zachowany w granicach działki budowlanej), zostały wprowadzone dla wszystkich terenów wskazanych pod zabudowę, w tym terenów obecnie trwale zagospodarowanych, w obrębie których nie przewiduje się możliwości dogęszczenia zabudowy (a więc przede wszystkim terenów **MW**).

Minimalizacji niekorzystnych oddziaływań związanych z zajęciem części powierzchni dostępnych dla roślin i zwierząt służyć będzie natomiast respektowanie zapisów ustalających zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia oraz ustalającego nakaz ochrony istniejących drzew, a w przypadku kolizji z planowaną infrastrukturą lub zabudową, wymóg ich przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń na obszarze planu, czy również lokalizację stref zieleni izolacyjnej w formie skupiska lub szpalerów drzew, wskazanych na rysunku planu. Respektowanie tych ustaleń pozwoli na zachowanie lub wytworzenie nowych enklaw zieleni (towarzyszącej zabudowie i terenom komunikacyjnym), stanowiących jeden z elementów zapewniających możliwość utrzymania lokalnej bioróżnorodności na dotychczasowym poziomie.

Wystąpienia zjawisk wpływających w sposób istotny na lokalną bioróżnorodność nie przewiduje się również w przypadku realizacji ustaleń projektu planu w zakresie realizacji inwestycji komunikacyjnych oraz infrastrukturalnych. Docelowy przebieg dróg wyznaczony został w oparciu o przebieg istniejących dróg osiedlowych, co wyeliminuje możliwość przeznaczenia powierzchni dotąd niezagospodarowanych pod lokalizację elementów pasa drogowego. W przypadku inwestycji związanych z siecią infrastruktury technicznej, ewentualne niekorzystne oddziaływania na kształtowanie lokalnej różnorodności biologicznej będą miały charakter krótkotrwały i w znacznej mierze odwracalny. W większości przypadków związane będą one z czasowym przekształceniem powierzchni ziemi oraz usunięciem pokrywy roślinnej, co skutkować może lokalnym zmniejszeniem liczebności występujących tu przedstawicieli świata roślin i zwierząt, jednakże nie powinno wpływać na zmiany w obrębie ich różnorodności gatunkowej.

Reasumując, prognozuje się, że pełna i docelowa realizacja zapisów projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu pozwoli na zachowanie dotychczasowych siedlisk oraz miejsc okresowego występowania przedstawicieli flory i fauny w możliwie największym stopniu. Ewentualne oddziaływania o stosunkowo niewielkim nasileniu i lokalnym charakterze wystąpią jedynie w przypadku realizacji dopuszczonych ustaleniami planu inwestycji (głównie budowlanych), niemniej, nie przewiduje się ich znaczącego wpływu na kształtowanie różnorodności biologicznej w granicach przedmiotowego obszaru.

6.5. Oddziaływanie na szatę roślinną

Jednym z celów opracowania projektu planu miejscowego „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu jest utrzymanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania funkcjonujących tu terenów zieleni osiedlowej, sąsiadujących z terenami parku osiedlowego, objętego już uchwalonym mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna A”. Mając na uwadze powyższe, prognozuje się, iż w wyniku realizacji zapisów omawianego projektu mpzp nie wystąpią zjawiska oddziałujące znacząco niekorzystnie na kształtowanie lokalnej szaty roślinnej.

Jak już wcześniej wspomniano, projekt mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu przede wszystkim ogranicza możliwość wprowadzenia istotnych zmian w dotychczasowym sposobie użytkowania terenów zagospodarowanych zielenią urządzonej wskazanych na rysunku projektu planu jako strefy zieleni osiedlowej na terenach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej **MW** oraz strefy zieleni izolacyjnej na terenach **9KDWpp** i **17KDWpp**, a także wyznaczonych liniami rozgraniczającymi terenów zieleni urządzonej, oznaczonych na rysunku planu symbolami **1-2ZP**. Zgodnie z zapisami projektu mpzp, dla terenów **ZP** wymaga się zachowania nie mniej niż 60% powierzchni danego terenu jako powierzchni biologicznie czynnej. Ze

względu na przeznaczenie oraz zaproponowany w projekcie mpzp sposób zagospodarowania i użytkowania terenów **ZP**, zakłada się, że jedyne niekorzystne oddziaływania jakie mogą dotyczyć kształtowania tutejszej szaty roślinnej, związane będą z ewentualną koniecznością usunięcia roślinności w obrębie powierzchni przeznaczonych pod lokalizację inwestycji związanych z podniesieniem atrakcyjności i funkcjonalności terenów **ZP** – m.in. lokalizacji na terenie **1ZP** nie więcej niż jednego obiektu kontenerowego umożliwiającego prowadzenie działalności kulturalnej lub gastronomicznej o wysokości nie większej niż 6 m, dachu płaskim i powierzchni całkowitej nie większej niż 100 m². Prognozuje się natomiast, iż wspomniane działania będą miały najprawdopodobniej pomijalny wpływ na kształtowanie szaty roślinnej w granicach obszaru projektu mpzp – ze względu na zasięg oraz charakter prowadzonych prac.

Przewiduje się, że znaczącego, negatywnego wpływu na kształtowanie szaty roślinnej nie będzie miała także realizacja inwestycji w granicach pozostałych terenów, wskazanych w zasięgu granic przedmiotowego projektu mpzp. Przyczyną występowania niekorzystnych oddziaływań na szatę roślinną jest w większości przypadków realizacja nowej zabudowy na terenach dotąd niezagospodarowanych oraz realizacja nowych szlaków komunikacyjnych. Wspomniane inwestycje związane są z koniecznością usunięcia zieleni na terenach przeznaczonych bezpośrednio pod lokalizację inwestycji oraz zniszczeniem roślinności na terenach wykorzystywanych na etapie ich realizacji (dojazd ciężkiego sprzętu, składowanie materiałów na terenach sąsiadujących z powstającymi budynkami itd.). Jak już jednak wielokrotnie wspomniano, omawiany projekt planu nie przewiduje możliwości zrealizowania inwestycji o dużym zasięgu (w kontekście powierzchni całego obszaru mpzp), utrzymując dotychczasową funkcję większości terenów oraz wyznaczając lokalizację elementów układu komunikacyjnego w oparciu o sieć istniejących dróg osiedlowych.

W przypadku realizacji nielicznych inwestycji, przewidzianych zgodnie z zapisami projektu planu, mogą natomiast wystąpić negatywne oddziaływania na szatę roślinną o charakterze lokalnym. Wśród inwestycji, których realizacja będzie wiązała się z koniecznością trwałego uszczelnienia powierzchni ziemi wskazać można przede wszystkim lokalizację nowej zabudowy usługowej w zasięgu terenów: **1U**, **10U**, **12U** i **15U** oraz lokalizację projektowanych garaży wielokondygnacyjnych na terenach **1KDWpp** i **9KDWpp**. W przypadku części terenów konieczne będzie również usunięcie fragmentów szaty roślinnej, jednakże będą to głównie zbiorowiska o charakterze synantropijnym. W pozostałych przypadkach, związanych m.in. z dopuszczeniem wymiany na kablową oznaczonej na rysunku projektu planu napowietrznej linii elektroenergetycznej WN 110 kV, czy prowadzeniem robót w zakresie sieci infrastruktury technicznej, niekorzystne oddziaływania na roślinność będą miały czasowy i ograniczony przestrzennie zasięg.

Aby maksymalnie ograniczyć skalę niekorzystnych oddziaływań na lokalną szatę roślinną, jakie mogą wystąpić w konsekwencji realizacji umożliwionych zapisami projektu planu inwestycji, do projektu mpzp wprowadzono szereg zapisów, których realizacja zmniejszy skalę wspomnianych zjawisk. Wśród najważniejszych z nich⁵⁰ wskazać należy określenie maksymalnej powierzchni zabudowy na terenach, na których możliwa jest jej realizacja, ustalenie minimalnych udziałów powierzchni biologicznie czynnej jakie muszą zostać zachowane w granicach działki budowlanej oraz ustalenie zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia. Respektowanie tych ustaleń wyeliminuje możliwość pojawienia się sytuacji, w których na skutek realizacji zabudowy, występująca tu dotychczas roślinność zostałaby całkowicie usunięta, a większość powierzchni uległaby trwałemu uszczelnieniu, uniemożliwiającemu rozwój roślinności w przyszłości.

Utrzymaniu występującej na obszarze projektu mpzp zieleni wysokiej sprzyjać będzie także respektowanie zapisu ustalającego nakaz ochrony istniejących drzew, a w przypadku kolizji z planowaną infrastrukturą lub zabudową, wymóg ich przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń na obszarze planu, jak również obowiązek lokalizacji stref zieleni izolacyjnej w formie skupiska lub szpalerów drzew, wskazanych na rysunku planu. Zachowanie występującej na tych terenach roślinności wysokiej jest niezwykle ważne, gdyż reprezentowana jest ona przez znacznych rozmiarów drzewa, sprzyjające poprawie warunków mikroklimatycznych i aerosanitarnych w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących budynków wielorodzinnych.

Reasumując, realizacja ustaleń projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu nie będzie wiązała się z wystąpieniem znaczących, negatywnych oddziaływań na kształtowanie szaty roślinnej. Respektowanie i docelowe przestrzeganie wprowadzonych do projektu mpzp zapisów niewątpliwie sprzyjać będzie zachowaniu występującej na obszarze opracowania

⁵⁰ w kontekście kształtowania szaty roślinnej analizowanego obszaru

roślinności przed istotnymi przekształceniami, szczególnie w odniesieniu do terenów zieleni osiedlowej, występującej w obrębie modernistycznego osiedla mieszkaniowego.

6.6. Oddziaływanie na świat zwierzęcy

Podobnie jak w przypadku szaty roślinnej, nie przewiduje się wystąpienia negatywnych oddziaływań na przedstawicieli lokalnej fauny, wynikających z realizacji zapisów projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu.

Prognozowany brak znacząco negatywnych oddziaływań na zwierzęta wynika przede wszystkim z regulacyjnego charakteru ustaleń projektu mpzp, którego jednym z najważniejszych celów jest wyeliminowanie możliwości wprowadzenia znaczących zmian w dotychczasowym sposobie zagospodarowania i użytkowania większości terenów (zrealizowanego modernistycznego osiedla mieszkaniowego) oraz zachowanie znacznego udziału terenów zagospodarowanych zielenią osiedlową.

Niewielkie ryzyko wystąpienia oddziaływań o znacząco negatywnym wpływie na kształtowanie liczebności i różnorodności gatunkowej występujących tu dotychczas zwierząt, wynikać będzie przede wszystkim z utrzymania dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów zieleni osiedlowej, obejmujących tereny wskazane na rysunku planu w obrębie wyznaczonych stref zieleni osiedlowej, stref zieleni izolacyjnej oraz terenów zieleni urządzonej **1-2ZP**.

Uniemożliwienie wprowadzenia znaczących zmian w zakresie dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenów charakteryzujących się dużym udziałem roślinności wysokiej zapobiegnie znaczącym zmianom panujących tu warunków siedliskowych i wyeliminuje ryzyko utraty występujących tu dotychczas siedlisk. Utrzymanie znacznych powierzchni zagospodarowanych zielenią, zlokalizowanych między poszczególnymi budynkami wielorodzinnymi, sprzyjać będzie zachowaniu m.in. dotychczasowych miejsc występowania, żerowania i rozrodu ptaków, reprezentowanych przez gatunki pospolicie spotykane na terenie Piątkowa. Analizując wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp na różnorodność gatunkową występujących na przedmiotowym obszarze zwierząt należy jednocześnie podkreślić wagę rozwiązań obejmujących utrzymanie obszarów zagospodarowanych zielenią, sprzyjających podtrzymaniu ich ekologicznej funkcji (lokalnych korytarzy ekologicznych).

Niemniej, pomimo regulacyjnego charakteru zapisów projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu, przewiduje się możliwość wystąpienia nielicznych i ograniczonych przestrzennie zjawisk, wpływających niekorzystnie na występujące tu zwierzęta. Zjawiska te związane będą z realizacją pojedynczych inwestycji, przewidzianych zgodnie z zapisami projektu mpzp – lokalizacją zabudowy usługowej na terenach: **1U, 10U, 12U i 15U**, czy też realizacją obiektów kubaturowych na terenach **1KDWpp** i **9KDWpp** (realizacja naziemnych wielokondygnacyjnych garaży w miejscu parkingów naziemnych).

Czynnikiem powodującym zmniejszenie różnorodności i liczebności zwierząt pojawiających się na terenach, w obrębie których przewiduje się możliwość realizacji wspomnianych inwestycji, może być wzrost natężenia hałasu, generowanego m.in. na skutek pracy maszyn budowlanych, jak również lokalne zmniejszenie udziału powierzchni biologicznie czynnej. Należy natomiast podkreślić, że z uwagi na ograniczony czasowo i przestrzennie charakter prowadzonych działań, oddziaływania te nie będą miały istotnego wpływu na kształtowanie lokalnej różnorodności fauny. Czynnikiem wpływającym na ograniczenie skali negatywnych oddziaływań na różnorodność gatunkową przedstawicieli świata zwierząt jest również specyfika występujących tu gatunków, charakteryzujących się znacznym stopniem odporności na niekorzystne czynniki występujące w obrębie terenów antropogenicznie przekształconych, jak również dużą zdolnością adaptacji do zmieniających się warunków siedliskowych.

Pomimo dość niewielkiego ryzyka wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na tutejszą faunę, do projektu mpzp wprowadzono zapisy, których respektowanie pozwoli na maksymalne ograniczenie możliwości ich wystąpienia w konsekwencji realizacji pojedynczych inwestycji. Wśród rozwiązań wpływających korzystnie na zminimalizowanie potencjalnych negatywnych oddziaływań⁵¹ wskazać należy ustalenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej⁵² oraz ograniczenie maksymalnej powierzchni zabudowy działki budowlanej. Docelowe zrealizowanie wspomnianych ustaleń zapobiegnie możliwości realizacji zabudowy zbyt intensywnej, ograniczając jednocześnie możliwość trwałego uszczelnienia znacznych powierzchni dostępnej dotychczas dla zwierząt. Należy

⁵¹ głównie w granicach terenów **1U, 10U, 12U, 15U, 1KDWpp** i **9KDWpp**

⁵² jaki musi zostać utrzymany w obrębie działki budowlanej, z wyłączeniem działek pod lokalizację obiektów infrastruktury technicznej

podkreślić, iż zapisy określające maksymalną powierzchnię zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynne wprowadzono w odniesieniu do wszystkich terenów wskazanych pod zabudowę, również tych, w obrębie których nie przewiduje się jednak możliwości lokalizacji nowych inwestycji budowlanych.

Równie istotną rolę – w kontekście utrzymania dotychczasowych miejsc występowania i żerowania zwierząt – pełnić będzie respektowanie zapisów dotyczących zieleni wysokiej, jak nakaz ochrony istniejących drzew, a w przypadku kolizji z planowaną infrastrukturą lub zabudową, wymóg ich przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń na obszarze planu, czy nakaz lokalizacji stref zieleni izolacyjnej w formie skupiska lub szpalerów drzew, wskazanych na rysunku planu. Utrzymaniu porośniętych roślinnością powierzchni, stanowiących miejsce występowania i żerowania wielu pospolitych gatunków zwierząt, sprzyjać będzie również przestrzeganie wprowadzonego dla całego obszaru projektu mpzp zapisu ustalającego zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia.

Reasumując, prognozuje się, iż pełna i docelowa realizacja wszystkich ustaleń projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu wpłynie w sposób korzystny na wyeliminowanie możliwości realizacji na przedmiotowym obszarze inwestycji wpływających w sposób istotny na zmniejszenie liczebności oraz różnorodności gatunkowej występujących na tych terenach zwierząt.

6.7. Oddziaływanie na krajobraz

Prognozuje się, iż realizacja ustaleń projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu wpłynie jedynie w niewielkim stopniu na zmianę tutejszych walorów krajobrazowych. Biorąc pod uwagę obecne zagospodarowanie oraz zapisy projektu planu, należy stwierdzić, że w obrębie większości przypadków zachowany zostanie dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania terenów, a nieliczne nowe inwestycje stanowiąc będą uzupełnienie dotychczasowego zainwestowania. Możliwość przekształceń w zakresie dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów (wpływających jednocześnie na kształtowanie lokalnego krajobrazu) dotyczyć będzie jedynie niewielkich terenów oznaczonych symbolami **10U**, **12U** (zlokalizowanych w sąsiedztwie terenu zabudowy usługowej sakralnej **UK**), **15U**, w dużej mierze zagospodarowanego już terenu **1U** oraz terenów **1KDWpp** i **9KDWpp**.

Najistotniejszych zmian w krajobrazie można spodziewać się przede wszystkim w przypadku lokalizacji nadziemnych garaży wielokondygnacyjnych w miejscu istniejących obecnie parkingów naziemnych na terenach **1KDWpp** i **9KDWpp**, gdzie zgodnie z ustaleniami projektu planu mogą pojawić się obiekty kubaturowe o wysokości do 12 m, co niewątpliwie przyczyni się do zmiany walorów estetycznych przestrzeni, zwłaszcza z perspektywy najbliższej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

W wyniku realizacji ustaleń omawianego projektu planu możliwa będzie też wspomniana wcześniej realizacja nowej zabudowy usługowej na terenach: **1U**, **10U**, **12U** i **15U**. Z uwagi na określone w projekcie planu parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy w granicach poszczególnych terenów, nie przewiduje się natomiast możliwości realizacji na tych terenach obiektów znacznie odbiegających od specyfiki zabudowy istniejącej w obszarze projektu planu. Utrzymaniu elementów współtworzących specyficzne walory przestrzenne modernistycznego osiedla mieszkaniowego służyć będzie respektowanie ustaleń w zakresie lokalizacji budynków zgodnie z maksymalnymi nieprzekraczalnymi liniami zabudowy⁵³, szczegółowego określenia wysokości zabudowy oraz kąta nachylenia połaci dachowych.

Dla utrzymania elementów wpływających na walory tutejszego krajobrazu istotne będzie jednocześnie przestrzeganie zapisów projektu mpzp odnoszących się w sposób bezpośredni do występującej na analizowanym obszarze zieleni. Poza wyznaczeniem terenów zieleni urządzonej (**1-2ZP**) oraz zajmujących znaczne powierzchnie stref zieleni osiedlowej (wskazanych szrafem na rysunku projektu planu), znaczący wpływ na utrzymanie specyfiki tutejszego krajobrazu będzie mieć ustalenie zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia oraz wprowadzenie zapisów wymagających ochrony istniejących drzew, a w przypadku kolizji z planowaną infrastrukturą lub zabudową, wymóg ich przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń na obszarze planu. Bardzo pozytywnie ocenia się również nakaz lokalizacji stref zieleni izolacyjnej w formie skupiska lub szpalerów drzew na terenach **9KDWpp** i **17KDWpp**, sąsiadujących bezpośrednio z przebiegającą tuż

⁵³ z uwzględnieniem pozostałych ustaleń

za wschodnią granicą opracowania trasą Poznańskiego Szybkiego Tramwaju (biegnącą w głębokim wykopie), co pozwoli na zachowanie oraz wzbogacenie istniejących już tu nasadzeń.

W celu kształtowania ładu przestrzennego i poprawy walorów krajobrazowych poszczególnych terenów, do projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu wprowadzono również szereg zapisów dotyczących możliwości lokalizacji elementów dysharmonizujących przestrzeń wizualną. W tym zakresie wprowadzono zakaz lokalizacji: nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej (z uwzględnieniem pozostałych ustaleń projektu planu), tymczasowych obiektów budowlanych (z wyjątkiem: plenerowych urządzeń sportowo-rekreacyjnych, boisk, placów zabaw, obiektu kontenerowego, obiektów związanych z urządzeniem imprez okolicznościowych, ogródków gastronomicznych), a także stanowisk postojowych dla samochodów w strefach zieleni izolacyjnej oraz w strefach zieleni osiedlowej, wskazanych na rysunku planu. Projekt mpzp dopuszcza jednocześnie możliwość lokalizacji elementów zagospodarowania, których obecność nie wpływa negatywnie na kształtowanie przestrzeni lub też wynika z konieczności prawidłowego funkcjonowania poszczególnych terenów. Wskazać tu można m.in. dopuszczenie:

- zachowania, przebudowy lub zmiany sposobu użytkowania istniejących budynków o większej intensywności zabudowy, powierzchni zabudowy oraz mniejszej powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej,
- na terenach **MW** oraz **KDWpp** zachowania bez możliwości rozbudowy i nadbudowy istniejących obiektów usługowych, w tym położonych poza wyznaczonymi liniami zabudowy,
- lokalizacji kondygnacji podziemnych, ciągów pieszych lub rowerowych oraz dojeżdż i dojazdów, tablic informacyjnych, stanowisk postojowych dla rowerów, a także infrastruktury technicznej (z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń projektu planu).

Korzystny wpływ na kształtowanie walorów estetycznych przestrzeni będzie miało również respektowanie zapisu nakazującego nadanie spójnego charakteru obiektom małej architektury, oświetleniu oraz nawierzchniom, w granicach poszczególnych terenów komunikacji oraz terenów zieleni urządzonej, jak również dopuszczenie wymiany na kablową oznaczonej na rysunku projektu planu napowietrznej linii elektroenergetycznej WN 110 kV.

Podsumowując, z uwagi na charakter ustaleń projektu planu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu, nie należy się spodziewać wystąpienia znaczących i rozległych zmian w zakresie lokalnych uwarunkowań krajobrazowych, niemniej w pojedynczych przypadkach, zwłaszcza w przypadku terenów **12U**, **1KDWpp** i **9KDWpp**, będą one zauważalne w skali lokalnej. Przedmiotowy projekt planu chroni specyficzne walory krajobrazowe modernistycznego osiedla mieszkaniowego, dopuszczając możliwość realizacji jedynie pojedynczych inwestycji w ramach osiedla.

6.8. Oddziaływanie na ludzi

Realizacja zapisów omawianego w prognozie projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu skutkować będzie pojawieniem się czynników wpływających w różnicowany sposób na mieszkańców analizowanego obszaru, jak i – w mniejszym stopniu – mieszkańców terenów sąsiednich.

Niekorzystne oddziaływania związane będą ze zjawiskami występującymi przede wszystkim na etapie realizacji inwestycji budowlanych i infrastrukturalnych, obejmującymi m.in. czasowy i lokalny wzrost zapylenia (na skutek wykonywania prac ziemnych i budowlanych) oraz wzrost hałasu (związany z pracą sprzętu budowlanego oraz zwiększeniem natężenia ruchu ciężkich pojazdów na terenach przewidzianych pod nowe inwestycje). Należy jednak zauważyć, że zjawiska te będą miały charakter tymczasowy i odwracalny, a ich zasięg – w większości przypadków – ograniczał się będzie raczej do pojedynczych działek budowlanych i ich najbliższego sąsiedztwa. Po zakończeniu realizacji poszczególnych inwestycji oddziaływania te ustaną i nie będą przyczyną pojawiania się dyskomfortu w odczuciu mieszkańców terenów sąsiednich.

Analiza ustaleń przedmiotowego projektu mpzp pozwala natomiast założyć, iż realizacja jego zapisów zasadniczo nie będzie związana z długofalowym, niekorzystnym oddziaływaniem na mieszkańców analizowanego obszaru, jak i obszarów bezpośrednio z nim sąsiadujących. Przedmiotowy projekt mpzp utrzymuje dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania terenów modernistycznego osiedla, eliminując możliwość dogęszczania zabudowy, umożliwiając lokalizację nowej zabudowy usługowej wyłącznie na terenie **12U** (przy czym mogą to być wyłącznie usługi kultury, oświaty, gastronomii, sportu, rekreacji lub handlu o powierzchni sprzedaży nie większej

niż 100 m² w każdym budynku), zabudowy usługowej na terenach: **1U**, **10U** i **15U**, nadziemnych wielokondygnacyjnych garaży dla samochodów osobowych i rowerów na terenach **1KDWpp** i **9KDWpp** (w miejscu funkcjonujących obecnie parkingów naziemnych). Projekt planu dopuszcza także wymianę napowietrznej linii elektroenergetycznej WN 110 kV na linię kablową.

Niewielkie zwiększenie udziału powierzchni terenów wskazanych pod zabudowę w wyniku realizacji powyższych inwestycji nie powinno przyczynić się do pogorszenia komfortu życia mieszkańców tych terenów.

Wśród czynników ograniczających ryzyko pogorszenia dotychczasowych warunków życia mieszkańców analizowanego obszaru wymienić należy przede wszystkim uniemożliwienie lokalizacji nowej zabudowy o funkcjach kolidujących z funkcją zabudowy dominującej w granicach przedmiotowego obszaru, czyli zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, jak również wprowadzenie zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego. Tym samym uniemożliwiono lokalizację na obszarze objętym projektem planu inwestycji związanych z przedsięwzięciami, których realizacja mogłaby powodować znacząco negatywne skutki dla środowiska (np. powierzchni ziemi, warunków wodnych, szaty roślinnej, powietrza, klimatu akustycznego) oraz dla ludzi, co z uwagi na funkcjonujące tu tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej byłoby zjawiskiem niekorzystnym, generującym potencjalne konflikty społeczne.

Bardzo istotne jest również określenie sposobu obsługi komunikacyjnej poszczególnych terenów, określenie wymogów w zakresie zapewnienia stanowisk postojowych, a także wprowadzenie szeregu zapisów odnoszących się do ochrony i kształtowania zieleni w obrębie osiedla.

Realizacja ustaleń przedmiotowego projektu mpzp związana będzie również z wystąpieniem zjawisk mających korzystny wpływ na mieszkańców analizowanego obszaru. Podniesieniu komfortu życia mieszkańców obszaru opracowania sprzyjać będzie podjęcie działań mających na celu zmniejszenie skali problemów związanych z deficytem miejsc postojowych poprzez umożliwienie realizacji garaży wielokondygnacyjnych na terenach **1KDWpp** i **9KDWpp**.

W celu zapewnienia wyższej jakości życia oraz bezpieczeństwa mieszkańców analizowanego obszaru, niezbędne było także podjęcie działań pozwalających na zachowanie i właściwą ochronę elementów środowiska. Działania te są niezwykle ważne z punktu widzenia ochrony zdrowia mieszkańców osiedli mieszkaniowych, gdyż rosnące zanieczyszczenie poszczególnych komponentów środowiska (zwłaszcza powietrza i klimatu akustycznego) pogarsza warunki życia, a długotrwałe narażenie na działanie szkodliwych substancji może być czynnikiem wpływającym na wzrost zachorowań i umieralności, na skutek wywoływanych chorób. W związku z powyższym, konieczne było wprowadzanie takich ustaleń, których realizacja pozwoliłaby na zmniejszenie ryzyka zanieczyszczenia środowiska, a co za tym idzie pogorszenia jakości życia mieszkańców przedmiotowego obszaru, jak i terenów sąsiednich. Do analizowanego projektu mpzp wprowadzono zatem zapisy dotyczące między innymi: ochrony i kształtowania jakości powietrza atmosferycznego, zasad kształtowania komfortu akustycznego w granicach poszczególnych terenów, jak również ochrony i kształtowania zieleni w granicach obszaru objętego projektem mpzp.

Bezpośredni i korzystny wpływ na utrzymanie komfortu życia w obszarze przedmiotowego projektu planu będzie miała także realizacja zapisów w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy sieci infrastruktury technicznej, ustalających m.in. powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci. W projekcie mpzp znalazły się również zapisy dopuszczające prowadzenie robót budowlanych w zakresie sieci technicznej (z zastrzeżeniem zakazu lokalizacji nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej).

Reasumując, realizacja inwestycji przewidzianych w projekcie mpzp może w pewnym stopniu niekorzystnie wpływać na mieszkańców analizowanego obszaru głównie na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, jednakże docelowa i pełna realizacja wszystkich ustaleń projektu mpzp, przy jednoczesnym przestrzeganiu obowiązujących przepisów, m.in. w zakresie ochrony środowiska, pozwoli na utrzymanie lub niekiedy podniesienie komfortu i jakości życia mieszkańców obszaru objętego projektem mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu.

6.9. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Prognozuje się, że pełna i docelowa realizacja ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu nie będzie stanowić przyczyny pojawienia się w granicach obszaru opracowania nowych źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, których funkcjonowanie mogłoby doprowadzić do istotnego

pogorszenia jego jakości. Omawiany projekt planu miejscowego nie przewiduje możliwości wprowadzenia znaczących zmian w dotychczasowym sposobie zagospodarowania i użytkowania większości zlokalizowanych tu terenów, utrzymując dominujący udział terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (modernistycznego osiedla mieszkaniowego) wraz z towarzyszącymi im terenami usług oraz zieleni osiedlowej.

Zakłada się, że inwestycje, których realizację umożliwiają zapisy projektu planu, nie będą stanowiły przyczyny pojawienia się niekorzystnych oddziaływań na kształtowanie jakości powietrza atmosferycznego na obszarze projektu planu. Zgodnie z zapisami projektu mpzp, możliwe będzie zrealizowanie nowej zabudowy usługowej na terenie **12U** (przy czym mogą to być wyłącznie usługi kultury, oświaty, gastronomii, sportu, rekreacji lub handlu o powierzchni sprzedaży nie większej niż 100 m² w każdym budynku), zabudowy usługowej na terenach: **1U**, **10U** i **15U** (w ramach uzupełnienia istniejącego zainwestowania), a także nadziemnych wielokondygnacyjnych garaży dla samochodów osobowych i rowerów na terenach **1KDWpp** i **9KDWpp** (w miejscu funkcjonujących obecnie parkingów naziemnych).

Nowa zabudowa może stanowić potencjalne źródło emisji zanieczyszczeń, niemniej, w przypadku analizowanego obszaru (charakteryzującego się dostępem do sieci infrastruktury technicznej, w tym sieci ciepłej), ryzyko zrealizowania nowej zabudowy zaopatrywanej w ciepło za pośrednictwem indywidualnych systemów grzewczych⁵⁴ jest niewielkie. Stąd też nie przewiduje się ryzyka istotnego pogorszenia jakości powietrza atmosferycznego na skutek zwiększenia ilości funkcjonujących w granicach obszaru opracowania instalacji grzewczych, charakteryzujących się wysokim poziomem emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych.

W przypadku realizacji ustaleń projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu nie prognozuje się również wzrostu ilości generowanych na tym obszarze zanieczyszczeń komunikacyjnych (powstających w wyniku spalania paliw w silnikach spalinowych przemieszczających się pojazdów). Analizowany projekt mpzp nie wyznacza nowych terenów dróg, jak również nie przewiduje realizacji nowej zabudowy, której funkcjonowanie związane byłoby ze znacznym wzrostem natężenia ruchu kołowego. Nie mniej, w przypadku realizacji wielokondygnacyjnych garaży na terenach **1KDWpp** i **9KDWpp** (w obrębie których funkcjonują obecnie parkingi naziemne) spodziewać się można zwiększenia ruchu samochodowego w ich otoczeniu, a co za tym idzie również zwiększenia poziomu emitowanych zanieczyszczeń gazowych i pyłowych (na etapie funkcjonowania ww. inwestycji).

Niewielkiego wzrostu emisji zanieczyszczeń należy spodziewać się natomiast na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, których realizacja została umożliwiona zgodnie z zapisami analizowanego projektu mpzp. We wspomnianych przypadkach źródłami emisji będą prace ziemne, których prowadzenie związane jest z generowaniem pewnych ilości pyłu oraz silniki spalinowe sprzętu budowlanego, wykorzystywanego podczas realizacji inwestycji. Prognozuje się jednak, że ilość zanieczyszczeń generowanych przez maszyny budowlane nie będzie miała większego znaczenia w kształtowaniu jakości powietrza atmosferycznego, głównie z uwagi na ograniczoną powierzchnię i czas przeprowadzania robót budowlanych oraz niewielkie odległości unoszenia cząstek pyłowych.

Pomimo, iż przedmiotowy projekt mpzp nie przewiduje możliwości lokalizacji na przedmiotowym obszarze inwestycji wpływających znacząco niekorzystnie na kształtowanie jakości powietrza, do projektu mpzp wprowadzono zapisy, których realizacja ma na celu wyeliminowanie możliwości wystąpienia niekorzystnych oddziaływań w tym zakresie. Do najważniejszych ustaleń w tym zakresie należy dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych z wyjątkiem pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe. Przestrzeganie powyższego zapisu pozwoli na wyeliminowanie możliwości wprowadzenia na obszar projektu mpzp instalacji stanowiących źródło tzw. emisji niskiej, wpływających w sposób szczególnie niekorzystny na kształtowanie jakości powietrza w zakresie stężeń pyłu PM₁₀. Wprowadzenie tego rodzaju zakazów nawiązuje jednocześnie do ustaleń zawartych w „Programie ochrony powietrza w zakresie pyłu PM₁₀ oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM₁₀”, określającym szereg koniecznych do podjęcia działań, których zastosowanie jest niezbędne dla przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie stężeń pyłu zawieszzonego PM₁₀ oraz B(a)P.

W tym miejscu należy jednak podkreślić, że analizowany teren posiada dostęp do sieci infrastruktury technicznej, w tym miejskiej sieci ciepłowniczej oraz sieci gazowej. Należy zatem przypuszczać, iż nieliczne budynki, których lokalizację umożliwiają zapisy projektu mpzp,

⁵⁴ wykorzystujących paliwa stałe o wysokich wskaźnikach emisji

zaopatrywane będą w ciepło za pomocą systemów grzewczych wykorzystujących paliwo gazowe (charakteryzujące się niższymi wskaźnikami emisji) lub też za pośrednictwem miejskiej sieci ciepłowniczej. Na ograniczenie poziomu emisji zanieczyszczeń generowanych na skutek funkcjonowania instalacji grzewczych, wpływać będzie jednocześnie realizacja zapisów ustalających zapewnienie dostępu do sieci infrastruktury technicznej oraz dopuszczających możliwość prowadzenia robót w zakresie sieci infrastruktury technicznej. Rozwiązania te są niezwykle istotne w kontekście zapewnienia możliwości ogrzewania zabudowy w sposób minimalizujący skalę emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego.

W sposób pośredni na ograniczenie ryzyka pojawienia się w granicach projektu mpzp obiektów, których funkcjonowanie mogłoby spowodować lokalne przekroczenia obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego, wpływać będzie realizacja zakazu lokalizacji w granicach obszaru projektu mpzp przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

W kontekście określenia oddziaływań na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego należy natomiast podkreślić szczególnie korzystne działania związane z maksymalnym ograniczeniem możliwości wprowadzenia zmian w sposobie zagospodarowania i użytkowania dotychczasowych terenów zieleni osiedlowej (wskazanej na rysunku mpzp jako strefy zieleni osiedlowej i izolacyjnej) oraz terenów zieleni urządzonej (**1-2ZP**). Wskazanie ww. stref zieleni oraz terenów **1-2ZP**, dla których projekt planu ustala lokalizację parku lub zieleni osiedlowej oraz wymaga się utrzymania wysokich udziałów powierzchni biologicznie czynnej (nie mniej niż 60% powierzchni terenu), w połączeniu z realizacją pozostałych zapisów dotyczących sposobu kształtowania zieleni w granicach obszaru projektu mpzp, sprzyjać będzie ograniczeniu ryzyka pogorszenia lokalnej jakości powietrza. Obecność różnorodnej zieleni, a w szczególności zieleni wysokiej, będzie wpływać pozytywnie na zmniejszenie udziału CO² w powietrzu atmosferycznym oraz ograniczenie zasięgu przenoszenia zanieczyszczeń pyłowych. Należy również podkreślić, że utrzymanie terenów **1-2ZP** jako terenów zagospodarowanych zielenią, wolnych od zabudowy kubaturowej, oraz ochrona zieleni towarzyszącej zabudowie blokowej (w granicach wyznaczonych na rysunku planu stref zieleni osiedlowej i izolacyjnej) pozwoli na dalsze funkcjonowanie lokalnych korytarzy przewietrzania, sprzyjających ograniczeniu ryzyka występowania zjawisk związanych ze stagnacją zanieczyszczonych mas powietrza.

Podsumowując należy stwierdzić, że z uwagi na obecny stan zainwestowania omawianego obszaru, jak również w znacznej mierze regulacyjny charakter ustaleń omawianego projektu planu, nie przewiduje się możliwości wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego, wynikających z realizacji zapisów projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu.

6.10. Oddziaływanie na klimat lokalny

Wśród najbardziej istotnych czynników, których pojawienie się stanowi przyczynę znaczących zmian lokalnych warunków klimatycznych, wymienić można między innymi: zwiększanie zasięgu powierzchni trwale zabudowanych, znaczące zmniejszanie udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie terenów, zmniejszanie powierzchni zadrzewionych, zwiększanie liczby źródeł (punktowych, liniowych i powierzchniowych) emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza, umożliwienie stosowania w instalacjach grzewczych paliw o wysokich wskaźnikach spalania (w nowo projektowanej zabudowie), czy też projektowanie układu komunikacyjnego w sposób nieuwzględniający konieczności redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza, w szczególności na terenach intensywnie zabudowanych.

Jak wspomniano we wcześniejszych rozdziałach prognozy, omawiany projekt mpzp utrzymuje dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania większości terenów znajdujących się w jego granicach, umożliwiając jedynie realizację pojedynczych inwestycji, obejmujących lokalizację wielokondygnacyjnych garaży naziemnych na terenach **1KDWpp** i **9KDWpp**, czy też wprowadzenie pojedynczych obiektów budowlanych na terenie **12U** (w granicach którego ustalono lokalizację nowej zabudowy usługowej, ograniczonej wyłącznie usługi kultury, oświaty, gastronomii, sportu, rekreacji lub handlu o powierzchni sprzedaży nie większej niż 100 m² w każdym budynku), oraz na częściowo zainwestowanych już terenach: **1U**, **10U** i **15U**.

W kontekście ograniczenia ewentualnych zmian w zakresie lokalnych warunków mikroklimatycznych istotne jest utrzymanie dotychczasowej funkcji i sposobu zagospodarowania terenów **1-2ZP**, wskazanych w przedmiotowym projekcie mpzp jako tereny zieleni urządzonej, a także

stref zieleni osiedlowej wyznaczonych w obrębie terenów **MW** oraz stref zieleni izolacyjnej na terenach **9KDWpp** i **17KDWpp**. Zieleń, a w szczególności zieleń wysoka (drzewa i krzewy rosnące zarówno w bezpośrednim sąsiedztwie budynków, wzdłuż terenów komunikacyjnych, jak i na otwartych przestrzeniach) wpływa w sposób korzystny na kształtowanie lokalnych warunków termicznych, wilgotnościowych, jak i aerosanitarnych, stąd też korzystnie oceniać należy wprowadzenie na terenach **ZP** zapisów ustalających wymóg zachowania na tych terenach wysokiego, minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej (nie mniej niż 60% powierzchni danego terenu) oraz wprowadzenie zakazu lokalizacji budynków oraz stanowisk postojowych dla samochodów.

Z punktu widzenia zminimalizowania ryzyka wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na klimat lokalny pozytywnie ocenia się ustalenia dotyczące ochrony i kształtowania zieleni na wszystkich terenach wskazanych pod zabudowę. Wśród najważniejszych z nich wskazać można m.in. określenie minimalnych udziałów powierzchni biologicznie czynnej⁵⁵, ustalenie maksymalnej powierzchni zabudowy działki budowlanej, ustalenie zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia, lokalizacji stref zieleni izolacyjnej w formie skupiska lub szpalerów drzew, wskazanych na rysunku planu oraz nakazu ochrony istniejących drzew, a w przypadku kolizji z planowaną infrastrukturą lub zabudową, wymóg ich przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń na obszarze planu.

Utrzymanie udziału zieleni na dotychczasowym poziomie lub też lokalne zwiększanie zajmowanej przez nią powierzchni, wpływać będzie korzystnie na zmniejszenie udziału zanieczyszczeń powietrza⁵⁶ oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń pyłowych, stanowiących jądra kondensacji, których zwiększona obecność wpływa z kolei na pojawianie się w granicach miasta niekorzystnych zjawisk klimatycznych.

Wśród istotnych zapisów projektu mpzp, których realizacja będzie wpływać długofalowo na kształtowanie lokalnego klimatu, należy również wymienić wykluczenie możliwości stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe w indywidualnych systemach grzewczych (dopuszczonych zgodnie z ustaleniami planu). Egzekwowanie tego zapisu wpłynie w sposób bezpośredni na wyeliminowanie możliwości pojawienia się na obszarze projektu planu nowych źródeł emisji niskiej, wpływających na wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza, a tym samym (w sposób pośredni) na niekorzystne kształtowanie lokalnego klimatu. Podobne skutki będzie za sobą niosło respektowanie zapisu ustalającego zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego.

Reasumując, ze względu na dotychczasowy stopień zainwestowania terenów objętych granicami projektu mpzp, jak również regulacyjny charakter jego zapisów, nie przewiduje się wystąpienia istotnych zmian w zakresie lokalnych warunków klimatycznych, stanowiących konsekwencję realizacji ustaleń projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu.

6.11. Oddziaływanie na klimat akustyczny

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu obejmuje tereny Osiedla Zygmunta Starego, Osiedla Władysława Jagiełły oraz północnej części Osiedla Bolesława Chrobrego (por. załącznik nr 1), położone w północnej części miasta.

Sporządzenie i uchwalenie mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu pozwoli m.in. na: zatrzymanie niekontrolowanego dogęszczenia istniejącej zabudowy, chroniąc obecne zagospodarowanie modernistycznych osiedli blokowych, ustalenie zasad ochrony terenów zieleni, w tym zieleni osiedlowej, wyznaczenie ewentualnych miejsc pod nową zabudowę – np. garaży wielopoziomowych czy usług, zdefiniowanie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego na przedmiotowym, jak również ustalenie zasad ochrony środowiska przyrodniczego, w tym m.in. klimatu akustycznego w środowisku.

Projekt planu „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu ustalił przeznaczenie terenów pod następujące funkcje: tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – oznaczone na rysunku planu symbolami **1-31MW**, teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub

⁵⁵ jakie muszą zostać zachowane w granicach działek budowlanych (z wyłączeniem działek pod lokalizację obiektów infrastruktury technicznej)

⁵⁶ w tym przede wszystkim CO₂

zabudowy usługowej – oznaczony symbolem **MN/U**, tereny zabudowy usługowej – oznaczone symbolami **1-21U**, teren zabudowy usługowej – sakralnej, oznaczony symbolem **UK**, tereny zabudowy usługowej – oświaty, oznaczone symbolami **1-7UO**, tereny sportu i rekreacji – oznaczone symbolami **1-2US**, tereny zieleni urządzonej – oznaczone symbolami **1-2ZP**, tereny infrastruktury technicznej – elektroenergetyki, oznaczone symbolami **1-7E**, a także tereny komunikacji dróg publicznych – oznaczone symbolami **1-2KD-Z**, tudzież tereny komunikacji dróg wewnętrznych – oznaczone symbolami: **1-20KDW**, **1-2KDWx**, **1-3KDWxr** oraz **1-17KDWpp** (parkingi).

Spośród wymienionych terenów, w projekcie planu objęto ochroną akustyczną w środowisku – na podstawie przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*⁵⁷ oraz przepisów wykonawczych, czyli rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku⁵⁸: tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej **MW**, teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej **MN/U** oraz tereny zabudowy usługowej – oświaty **UO**.

Ustalenia projektu planu nie wykluczają ponadto – na terenach zabudowy (**MW**, **MN/U**, **UO**, **UK** i **U**) – lokalizacji m.in. szkół, przedszkoli i żłobków, domów opieki społecznej lub szpitali czy obiektów zamieszkania zbiorowego, które również objęto ochroną akustyczną w środowisku.

W związku z powyższym, w projekcie planu ustalono w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku – zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku: dla terenów **MW** – jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, dla terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej **MN/U** – jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych oraz dla terenów **UO** – jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży.

Ustalono także wymóg zapewnienia odpowiednich dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, w przypadku lokalizacji na terenach zabudowy (**MW**, **MN/U**, **UO**, **UK** i **U**): szkół, przedszkoli i żłobków – jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej – jak dla terenów domów opieki społecznej, szpitali – jak dla terenów szpitali w miastach, czy obiektów zamieszkania zbiorowego – jak dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego. Oznacza to, że wymienione wyżej funkcje obiektów i rodzaje terenów, realizowane na tych terenach zabudowy, mogą podlegać transformacjom jedynie w przypadku zapewnienia tym terenom i obiektom odpowiednich wymaganych standardów akustycznych w środowisku, w granicach działki budowlanej. W przypadku występowania wyższych poziomów hałasu w środowisku niż wymagane maksymalne dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku dla danych rodzajów terenów – funkcje terenów i obiekty jw. nie powinny być realizowane w takich miejscach do czasu poprawy w nich klimatu akustycznego lub w ich bezpośrednim otoczeniu.

Ponadto, ustalono zapewnienie wymaganych standardów akustycznych na granicach z terenami o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku. Ustalenie to zapisano w związku z potencjalnym niekorzystnym oddziaływaniem na siebie terenów i obiektów obecnie istniejących oraz planowanych, o różnych wymaganiach akustycznych w środowisku tudzież różnych poziomach emitowanych zakłóceń akustycznych w środowisku (zlokalizowanych nie tylko w sąsiedztwie bezpośrednim, ale i przez ulicę, np. wewnętrzną). Do takich niewrażliwych sąsiedztw należeć będą np. tereny szkół i przedszkoli – głównie ich boiska i place zabaw – które są nie tylko terenami chronionymi akustycznie, ale również potencjalnymi źródłami hałasu dla ich otoczenia, oraz sąsiadujące z nimi osiedla mieszkaniowe, domy opieki społecznej czy szpitale, wymagające zapewnienia odpowiednich dla nich standardów akustycznych w środowisku.

Podobnie, źródłem hałasu może być dla otaczającej zabudowy teren zabudowy sakralnej, w przypadku zbyt głośnego używania dzwonów kościelnych. W tym przypadku oceniana jest hałaśliwość tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu.

W celu uzyskania możliwości zapewnienia wymaganych poziomów dźwięku w budynkach – wewnątrz pomieszczeń zamkniętych, przeznaczonych na pobyt ludzi, zgodnie z polskimi normami stosowanymi w budownictwie, w ustaleniach projektu planu dopuszczono stosowanie zasad akustyki budowlanej.

Kształtowaniu właściwych warunków akustycznych w środowisku służyć będą również ustalenia sformułowane w zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji, które dla terenów dróg publicznych (**KD-Z**) i wewnętrznych (**KDW**, **KDWx**, **KDWxr**), w tym terenów parkingów (**KDWpp**) –dopuszczają stosowanie rozwiązań przeciwhałasowych, a także dopuszczają

⁵⁷ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2018 r., poz. 799, tekst jednolity z późn. zm.)

⁵⁸ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

lokalizację dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów zagospodarowania pasa drogowego, oraz stosowanie technicznych elementów uspokojenia ruchu.

W rozdz. 2.11 niniejszej prognozy wykazano, że na obszar przedmiotowego projektu planu oddziałuje przede wszystkim hałas samochodowy, związany z ruchem pojazdów przemieszczających się ul. K. Szymanowskiego i K. Kurpińskiego, a w mniejszym stopniu ul. Z. Wojciechowskiego, ul. M. Jaroczyńskiego i ul. Fr. Stróżyńskiego, a także ul. T. Szeligowskiego. Zasięg hałasu tramwajowego, od trasy PST biegnącej w głębokim wykopie, prawie nie sięga granic opracowania, ale może być słyszalny na wyższych kondygnacjach budynków mieszkalnych.

Zasięgi oddziaływania obu rodzajów hałasu komunikacyjnego ilustrują: załącznik nr 4 – dla hałasu samochodowego oraz załącznik nr 5 – dla hałasu tramwajowego, opracowane na podstawie dokumentacji aktualnej *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*⁵⁹.

Dopuszczalne poziomy hałasu komunikacyjnego w środowisku, powodowanego przez drogi (i tramwaje), wyrażone wskaźnikami dopuszczalnego maksymalnego równoważnego poziomu hałasu komunikacyjnego – $L_{Aeq D/N}^*$, które mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby, wynoszą aktualnie, na podstawie rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku⁶⁰: dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej **MW** oraz terenu mieszkaniowo-usługowego **MN/U**, a także obiektów zabudowy zamieszkania zbiorowego, dopuszczonych projektem planu na terenach zabudowy (**MW**, **MN/U**, **UO**, **UK** i **U**) – $L_{Aeq D/N}^* = 65/56$ dB, natomiast dla terenów usług oświaty **UO** oraz dopuszczonych projektem planu na terenach zabudowy jw. – szkół, przedszkoli i żłobków (czyli terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży), domów opieki społecznej czy szpitali (czyli terenów domów opieki społecznej oraz terenów szpitali w miastach) – $L_{Aeq D/N}^* = 61/56$ dB, odpowiednio w przedziale czasu odniesienia równym 16 godzinom pory dziennej (od godz. 6⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz 8 godzinom pory nocnej (od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰).

Z kolei, maksymalne wskaźniki dopuszczalnego długookresowego średniego poziomu dźwięku takiego hałasu w porze dziennie-wieczorno-nocnej oraz porze nocnej, które mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem, czyli: L_{DWN} – wyznaczone w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (od godz. 6⁰⁰ do godz. 18⁰⁰), pory wieczoru (od godz. 18⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) i pory nocy (od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰), oraz L_N – wyznaczone w ciągu wszystkich pór nocy w roku (od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰), wynoszą aktualnie odpowiednio: dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej **MW** oraz terenu mieszkaniowo-usługowego **MN/U**, a także obiektów zabudowy zamieszkania zbiorowego, dopuszczonych projektem planu na terenach zabudowy (**MW**, **MN/U**, **UO**, **UK** i **U**) – $L_{DWN}^* = 68$ dB i $L_N^* = 59$ dB, oraz dla pozostałych rodzajów usług oświaty i zdrowia jw. – $L_{DWN}^* = 64$ dB i $L_N^* = 59$ dB, przy czym w przypadku niewykorzystywania tych terenów – zgodnie z ich funkcją – w porze nocy (np. w przypadku szkół, przedszkoli i żłobków), nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

Prognozowane oddziaływania źródeł hałasu komunikacyjnego na obszar projektu planu oparto na dokumentacji aktualnej *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*⁶¹, przyjmując że w przyszłości oddziaływanie to nie będzie bardziej niekorzystne niż obecnie, a nawet lepsze, z uwagi na jedynie regulacyjny charakter podjętych planistycznych prac projektowych w obszarze zagospodarowanych już osiedli mieszkaniowych oraz obserwowany spadek poziomów hałasu w środowisku w analizowanym rejonie miasta, na podstawie porównania stanu aktualnego z warunkami akustycznymi w środowisku na przestrzeni ostatnich 5 lat, na co wskazują wyniki badań hałasu prezentowane w aktualnej *Mapie akustycznej miasta Poznania 2017*⁶² oraz w poprzedniej *Mapie akustycznej miasta Poznania 2012*⁶³.

Szczegółowo oddziaływania te oraz zasięgi hałasu, dla obserwatora zlokalizowanego na wysokości ok. 4 m nad poziomem terenu, zgodnie z wymaganiami przepisów rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji⁶⁴, zostały omówione w rozdz. 2.11 niniejszej prognozy oraz zilustrowane na załączniku nr 4 – dla hałasu samochodowego i nr 5 – dla hałasu tramwajowego.

⁵⁹ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

⁶⁰ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

⁶¹ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

⁶² *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

⁶³ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2012* (Część I), AkustiX, Poznań, listopad 2012

⁶⁴ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji (Dz. U. z 2007 r., Nr 187, poz. 1340)

Dla wyznaczonych w obszarze projektu planu granic terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej **MW** oraz usług oświaty **UO**, rozmieszczonych w sąsiedztwie wschodniej, południowej – wzdłuż ul. M. M. Jaroczyńskiego oraz zachodniej granicy opracowania – wzdłuż ul. Fr. Stróżyńskiego, oddziaływanie hałasu samochodowego nie powoduje przekroczeń dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku, wymaganych dla takich rodzajów terenów. Wyjątek stanowi teren **7UO**, zlokalizowany w rejonie skrzyżowania ul. M. Jaroczyńskiego i ul. Fr. Stróżyńskiego, na którym funkcjonuje Piątkowska Szkoła Społeczna im. dr W. Błęńskiej. Występujące wartości poziomów hałasu przekraczają dopuszczalny poziom dźwięku w środowisku $L_{DWN}^* = 64$ dB – na granicy terenu tej szkoły – o ok. $\Delta L = 3-4$ dB w porze dziennie-wieczorno-nocnej. Na linii zabudowy, czyli wzdłuż elewacji budynku dopuszczalne poziomy nie są już przekraczane.

Przekroczenia dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku występują natomiast wzdłuż granicy północnej – przy ul. K. Szymanowskiego, oraz granicy południowej – wzdłuż ul. K. Kurpińskiego.

Wzdłuż ul. K. Szymanowskiego, na wysokości północnych granic terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej osiedla Zygmunta Starego – na wysokości ok. 4 m nad poziomem terenu – hałas samochodowy osiąga wartości: do ok. $L_{DWN} = 67-71$ dB oraz $L_N = 57-59$ dB, przekraczając do ok. $\Delta L_{DWN} = 3$ dB poziom dopuszczalny w porze dziennie-wieczorno-nocnej. W porze nocnej wymagane kryterium nie jest przekroczone. Wzdłuż linii zabudowy poziomy hałas są niższe o ok. 1-2 dB i w porze dziennie-wieczorno-nocnej wynoszą: od ok. $L_{DWN} = 65$ dB do ok. $L_{DWN} = 70$ dB, powodując przekroczenia poziomu dopuszczalnego maksymalnie do ok. $\Delta L_{DWN} = 2$ dB.

Wzdłuż ul. K. Kurpińskiego, na wysokości południowych granic terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej północnej części osiedla Bolesława Chrobrego, które przylegają bezpośrednio do tej ruchliwej ulicy, hałas samochodowy osiąga wartości: do ok. $L_{DWN} = 68-69$ dB oraz do ok. $L_N = 59-62$ dB, na wysokości ok. 4 m nad poziomem terenu. Oznacza to, że występują tu przekroczenia dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku, wymaganych dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – przede wszystkim w porze nocnej – do ok. $\Delta L_N = 3$ dB. Niższe wartości poziomów tego hałasu występują wzdłuż linii zabudowy. Od strony południowej analizowanego osiedla zlokalizowane są równoległe do ul. K. Kurpińskiego dwie tzw. deski, o wysokości XII kondygnacji. Poziomy hałas samochodowego wzdłuż elewacji tych budynków, na wysokości ok. 4 m, wynoszą odpowiednio: ok. $L_{DWN} = 60$ dB – dla budynku położonego bliżej zachodniej granicy opracowania oraz ok. $L_{DWN} = 65$ dB – dla budynku położonego bliżej granicy wschodniej, w porze dziennie-wieczorno-nocnej, a także ok. $L_N = 55$ dB – dla obu budynków, w porze nocnej. Na wyższych kondygnacjach przedmiotowych budynków poziomy hałas będą inne niż wynika to z załącznika nr 4 – często wyższe, w wyniku wpływu tła akustycznego miasta, szczególnie odczuwanego w porze wczesno porannej i późno wieczornej lub w nocy, przy inwersji powietrza.

Wymagane standardy akustyczne w środowisku mają obecnie zapewnione: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej **MN/U** oraz tereny zabudowy usługowej – oświaty **UO**, poza terenem **7UO** – co omówiono wyżej.

Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży **UO**, poza terenem **7UO**, są obecnie bezpiecznie zlokalizowane w granicach projektu planu. Projekt planu nie wyklucza jednak lokalizacji takiego rodzaju obiektów i terenów zabudowy, jak i terenów domów opieki społecznej czy terenów szpitali – o takich samych wysokich wymaganiach akustycznych w środowisku – na pozostałych terenach zabudowy w granicach planu, czyli terenach **MW**, **MN/U**, **UO**, **UK** czy **U**. Warunkiem lokalizacji takich rodzajów obiektów i terenów lub funkcji w budynkach – związanych z usługami oświaty i zdrowia jw., jest jednak możliwość zapewnienia wymaganych standardów akustycznych w środowisku, czyli dopuszczalnych dla takich terenów i funkcji obiektów poziomów hałasu w środowisku.

Z kolei, ponieważ załącznik nr 4 nie zawiera informacji o oddziaływaniu akustycznym ruchu samochodowego od pozostałych ulic, zlokalizowanych wewnątrz obszaru projektu planu, czyli istniejących licznych ulic wewnętrznych i parkingów osiedlowych, należy przyjąć, że ulice te nie są i nie będą również w przyszłości źródłami ponadnormatywnych poziomów hałasu w środowisku. Wniosek ten wynika z założenia, że przedmiotem map akustycznych nie są ulice o mniejszym natężeniu ruchu pojazdów, powodujące oddziaływania akustyczne w środowisku poniżej najniższych wartości poziomów hałasu ilustrowanych na mapach akustycznych, zgodnie z rozporządzeniem *w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu*

*prezentacji*⁶⁵. Wyjątek może stanowić tu fragment ulicy wewnętrznej, oddzielającej osiedle Zygmunta Starego od północnej części osiedla Bolesława Chrobrego, dla której hałas samochodowy jest zilustrowany na załączniku nr 4. Ponieważ jednak obecnie nie stwierdza się tam zagrożeń dla wymaganych standardów akustycznych w środowisku, należy przypuszczać, że w przyszłości zagrożenia te także nie będą występowały.

Ponadto przyjmuje się, że wewnątrz przedmiotowego obszaru projektu planu, z dala od komunikacyjnych źródeł hałasu, będą panowały korzystne – dobre a nawet bardzo dobre – warunki akustyczne w środowisku, spełniające wymagane standardy akustyczne, jak ma to miejsce obecnie. Oznacza to, że lokalizacja szczególnie terenów i obiektów oraz funkcji w budynkach usług oświaty lub usług zdrowia, o wyższych wymaganiach akustycznych w środowisku niż w przypadku np. terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej będzie możliwa. Jednak lokalizacja takich usług w sąsiedztwie ruchliwych ulic nie będzie dla nich korzystna, jak w przypadku realizacji np. funkcji usług oświaty na terenie **7UO**, chyba że w przyszłości hałas samochodowy w ich otoczeniu zmniejszy się.

Dopuszczenie w ustaleniach projektu planu stosowania zasad akustyki budowlanej w budynkach – w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi, w celu uzyskania możliwości zapewnienia wymaganych poziomów dźwięku wewnątrz pomieszczeń zamkniętych, omówiono szczegółowo w rozdz. 2.11 niniejszej prognozy. Przy wymianie okien na dźwiękoszczelne istotne jest zapewnienie wymiany powietrza z otoczeniem w uszczelnionych w ten sposób pomieszczeniach, w celu uzyskania standardów zgodnych z polskimi normami, dotyczącymi wnętrza pomieszczeń (zamkniętych).

W ustaleniach projektu planu zastosowano również zapisy – w zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji, które mają wpływ na obniżenie poziomu hałasu samochodowego w otaczającym je środowisku, głównie poprzez zastosowanie rozwiązań przeciwhałasowych. Dotyczą one jednak tylko ulic, które znalazły się w granicach opracowania, a więc nie dotyczą przede wszystkim ul. K. Szymanowskiego oraz ul. K. Kurpińskiego, które znalazły się poza granicami projektu planu, powodujących przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku wzdłuż fragmentów granic terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej od strony północnej i południowej. Ustalenie to odnosi się do terenów dróg publicznych w granicach projektu planu, tj. ul. M. Jaroczyńskiego (**2KDZ**) oraz ul. Fr. Strużyńskiego (**1KDZ**). Odnosi się ono także do terenów dróg wewnętrznych (**1-20KDW**, **1-2KDWx**, **1-3KDWxr**) oraz terenów parkingów (**1-17KDWpp**), do których głównie skierowane są jednak kolejne ustalenia w tej dziedzinie – dopuszczenie lokalizacji dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów zagospodarowania pasa drogowego, oraz stosowanie technicznych elementów uspokojenia ruchu. Skuteczna realizacja tych ustaleń, np. poprzez zastosowanie cichych nawierzchni czy ograniczenie prędkości ruchu pojazdów, lub np. ograniczenie udziału w potoku ruchu pojazdom ciężkim, posłuży kształtowaniu właściwych warunków akustycznych w środowisku – zarówno w przypadku ulic zbiorczych: M. Jaroczyńskiego (**2KDZ**) i Fr. Strużyńskiego (**1KDZ**) (szczególnie na wysokości terenu **7UO**, czyli Piątkowskiej Szkoły Społecznej im. dr W. Błęńskiej), jak i ulic wewnętrznych oraz parkingów, jw. Nie przewiduje się przy tym wystąpienia dodatkowych uciążliwości hałasu – poza okresem realizacji inwestycji – związanych z funkcjonowaniem naziemnych parkingów wielopoziomowych dla samochodów osobowych i rowerów, planowanych na terenach **1KDWpp** oraz **9KDWpp**, dla sąsiadujących z nimi terenów zabudowy mieszkaniowej (i dodatkowo terenu zabudowy usług oświaty – w przypadku terenu **9KDWpp**), ani uciążliwości związanych z wjazdem i wyjazdem z terenów tych parkingów. Wjazd i wyjazd z parkingu na terenie **1KDWpp** będzie odbywał się bezpośrednio na ul. Fr. Strużyńskiego, a najbliższe miejsca wjazdu i wyjazdu znajduje się teren zabudowy usługowej **3U** – wykorzystywany obecnie jako lecznica weterynaryjna, bez wymagań akustycznych w środowisku. Z kolei, wjazd i wyjazd z terenu **9KDWpp** będzie odbywał się ulicą wewnętrzną **4KDW**, która już obecnie służy m.in. obsłudze parkingu naziemnego funkcjonującego na terenie **9KDWpp**.

W obszarze przedmiotowego projektu planu nie są obecnie zlokalizowane zakłady przemysłowe. Ustalenia projektu planu nie przewidują lokalizacji takich rodzajów terenu. Źródła hałasu przemysłowego nie są również zlokalizowane i przewidywane w sąsiedztwie analizowanego obszaru. W związku z tym, nie przewiduje się występowania oddziaływania hałasu przemysłowego na obszar opracowania.

Podobnie, na analizowanym obszarze nie przewiduje się występowania źródeł uciążliwości akustycznych dotyczących oddziaływania tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem

⁶⁵ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji (Dz. U. z 2007 r., Nr 187, poz. 1340)

hałasu, związanych z występowaniem licznych usług czy innych źródeł hałasu. Takie potencjalne źródła zagrożeń akustycznych w środowisku, do których można zaliczyć zlokalizowane w obszarze projektu planu: boiska sportowe, parkingi samochodowe, pawilony handlowo-usługowe czy np. praca urządzeń wentylacyjno-chłodniczych – towarzyszących licznym usługom, a także kościół pw. Najświętszej Maryi Panny Matki Odkupiciela (bicie dzwonów kościelnych), nie mogą być źródłem hałasu przekraczającego wartości dopuszczalne, które na podstawie obowiązującego rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*⁶⁶ wynoszą odpowiednio: dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego – $L_{Aeq D/N}^* = 55/45$ dB oraz $L_{DWN}^* = 50$ dB i $L_N^* = 40$ dB, tudzież dla terenów zabudowy usług oświaty i zdrowia – $L_{Aeq D/N}^* = 55/45$ dB oraz $L_{DWN}^* = 50$ dB i $L_N^* = 40$ dB.

Projekt planu nie ustala zapewnienia określonego standardu akustycznego dla terenów zieleni urządzonej **1-2ZP**. Niemniej, tereny te mają i będą miały zapewniony wysoki komfort akustyczny w środowisku – dzięki swojemu centralnemu położeniu w obszarze projektu planu.

Ponadto przewiduje się, że na obszar projektu planu nie będzie oddziaływał – jak obecnie hałas lotniczy, związany z przelotami samolotów na lotnisko Poznań-Ławica oraz Poznań-Krzesiny, a także hałas kolejowy od najbliższej położonej (w kierunku północnym) linii kolejowej nr 395, czyli hałas od Północnej Towarowej Obwodnicy Kolejowej m. Poznania – na podstawie informacji zawartych w aktualnej *Mapie akustycznej miasta Poznania 2017*⁶⁷, podobnie jak w poprzedniej *Mapie akustycznej miasta Poznania 2012*⁶⁸.

Nie będzie też zagrożeniem dla komfortu akustycznego w środowisku – dla terenów położonych wzdłuż ul. M. Jaroczyńskiego, w tym dla terenu **7UO**, na którym funkcjonuje Piątkowska Szkoła Społeczna im. dr W. Błęńskiej – linia wysokiego napięcia 110 kV, która biegnie równoleżnikowo w tym rejonie, co szerzej opisano w rozdz. 2.11 niniejszej prognozy. Ewentualna przebudowa lub rozbudowa tej napowietrznej linii elektroenergetycznej na linię wielotorową lub wielonapięciową, będzie uzależniona od możliwości zapewnienia wymaganych standardów akustycznych w środowisku dla sąsiadujących z tą linią istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (**19MW**, **21MW** i **23MW**), ale przede wszystkim dla terenu zabudowy usług oświaty **7UO**, prze który przechodzi.

Podsumowując należy stwierdzić, że w perspektywie warunki akustyczne w środowisku, w obszarze projektu planu „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu, będą korzystne – przede wszystkim wewnątrz tego obszaru oraz wzdłuż wschodniej granicy opracowania – pod warunkiem realizacji ustaleń sformułowanych w dziedzinie kształtowania klimatu akustycznego w środowisku i w budynkach oraz ustaleń dotyczących terenów komunikacji. Mniej korzystne warunki mogą występować wzdłuż granicy północnej oraz południowej. Źródłem zagrożeń akustycznych w środowisku będzie nadal hałas związany z ruchem pojazdów samochodowych.

Obszar projektu planu nie będzie skażony hałasem tramwajowym, kolejowym i lotniczym, hałasem przemysłowym, jak i hałasem od linii elektroenergetycznej 110 kV.

6.12. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe

Na omawianym obszarze nie stwierdzono występowania obiektów objętych ochroną konserwatorską na podstawie wpisu do rejestru zabytków, rozpoznanych stanowisk archeologicznych i warstw kulturowych, w związku z tym nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania w tym zakresie na skutek realizacji ustaleń projektu planu „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu.

6.13. Oddziaływanie na dobra materialne

Przewiduje się, iż realizacja ustaleń mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu spowoduje oddziaływania na dobra materialne głównie na terenach, na których dopuszczono możliwość realizacji nowych inwestycji budowlanych, a więc przede wszystkim na terenach: **12U** (w granicach którego ustalono lokalizację nowej zabudowy usługowej, ograniczonej wyłącznie usługi kultury, oświaty, gastronomii, sportu, rekreacji lub handlu o powierzchni sprzedaży

⁶⁶ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

⁶⁷ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, Lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

⁶⁸ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2012* (Część I), AkustiX, Poznań, listopad 2012

nie większej niż 100 m² w każdym budynku), częściowo zainwestowanych już terenach: **1U**, **10U** i **15U**, oraz na terenach **1KDWpp** i **9KDWpp** (na których dopuszczono lokalizację nadziemnych wielokondygnacyjnych garaży dla samochodów osobowych i rowerów w miejscu funkcjonujących obecnie parkingów naziemnych).

Ewentualna realizacja nowych obiektów na ww. terenach przyczyni się do przyrostu ilości dóbr materialnych na obszarze planu. Zakładając, że nowe zainwestowanie charakteryzować się będzie wysokimi walorami estetycznymi, wpisującymi się w docelowy sposób użytkowania i funkcjonowania analizowanego obszaru, jego realizacja będzie w pozytywny sposób oddziaływać na otoczenie omawianego obszaru. Umożliwienie lokalizacji obiektów o funkcji usługowej, a także umożliwienie realizacji wielokondygnacyjnych garaży nadziemnych, sprzyjać będzie podniesieniu atrakcyjności tych terenów oraz zapewnieniu możliwości ich prawidłowego funkcjonowania (zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc parkingowych).

Na etapie realizacji nielicznych inwestycji spodziewać się można natomiast krótkoterminowych i lokalnych oddziaływań na istniejące dobra materialne. Polegać one mogą np. na pogorszeniu stanu nawierzchni istniejących dróg osiedlowych na skutek ruchu pojazdów ciężarowych, związanego z prowadzonymi inwestycjami. Ze względu na skalę oraz charakter projektowanych inwestycji przewiduje się, że nie będzie to oddziaływanie znaczące, ponieważ prace inwestycyjne w poszczególnych fragmentach omawianego obszaru będą najprawdopodobniej prowadzone w różnych okresach czasu.

6.14. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000

Jak wspomniano we wcześniejszych rozdziałach prognozy, na obszarze objętym projektem mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu nie występują zasoby przyrodnicze, objęte prawną ochroną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytku ekologicznego, stanowiska dokumentacyjnego, pomników przyrody, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*.

Obiektem współtworzącym OZW PLH300005 „Fortyfikacje w Poznaniu”, zlokalizowanym w najmniejszej odległości od granic obszaru analizowanego projektu jest Fort Va (zlokalizowany na Piątkowie, pomiędzy ulicami: Z. Wojciechowskiego, Lechicką i trasa PST, oddalony o ok. 0,5 km od południowo-zachodniej granicy opracowania). Ze względu na odległość od ww. obszaru podlegającego ochronie, specyfikę przedmiotu ochrony, jak również stopień przekształcenia terenów sąsiednich, nie przewiduje się wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na przedmiot ochrony i integralność obszaru OZW PLH300005 „Fortyfikacje w Poznaniu”.

Na omawianym obszarze nie występują pozostałe obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów, takie jak: lasy, grunty rolne, obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych, strefy ochronne ujęć wodnych, obszary ciche w aglomeracji, stąd też nie przewiduje się również wystąpienia oddziaływań na innego rodzaju obszary chronione.

6.15. Oddziaływanie transgraniczne

Ze względu na położenie geograficzne Poznania (znaczne oddalenie od terenów przygranicznych państwa) stwierdzić należy, że realizacja ustaleń omawianego planu miejscowego nie spowoduje oddziaływań na środowisko w kontekście transgranicznym, w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25 lutego 1991 r.

7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Skutki realizacji ustaleń planu podlegać będą bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko wielu czynników, prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. *w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko* – dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania.

Monitoring prowadzony w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wykonywany jest przez ustawowo zobligowane do tego instytucje. W przypadku miasta Poznania są to: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Państwowy Instytut Geologiczny, Prezydent Miasta Poznania, pełniący jednocześnie obowiązki starosty powiatu grodzkiego. Instytucje te prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym jakości powietrza, jakości wód, jakości gleby i ziemi, hałasu i pól elektromagnetycznych, w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* oraz ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne*. Pomiar i badania prowadzone w celu określenia stanu poszczególnych komponentów środowiska prowadzone będą zgodnie z metodyką i wymogami określonymi w poszczególnych rozporządzeniach⁶⁹, a także w specjalistycznych opracowaniach – określających metodyki referencyjne, odnoszące się do sposobu analizowania stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska.

Niezależnie od powyższego, biorąc pod uwagę stan środowiska na omawianym obszarze, a także zakres ustaleń analizowanego projektu mpzp, stwierdzono, że szczególnie istotne będzie monitorowanie sposobu realizacji ustaleń mpzp w zakresie następujących zagadnień:

- ochrony i kształtowania osiedlowej zieleni urządzonej, zwłaszcza zadrzewień, a także utrzymania minimalnego (ustalonego w projekcie planu) udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych lub terenów,
- zapewnienia dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach wymagających ochrony akustycznej (pomiar hałasu szczególnie na terenach narażonych na jego oddziaływanie),
- zaopatrzenia nowych budynków w niskoemisyjne systemy grzewcze (respektowanie zakazu stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe w indywidualnych systemach grzewczych) - szczególnie istotne w kontekście stwierdzenia w strefie aglomeracja poznańska przekroczeń dopuszczalnych standardów jakości powietrza, o których była mowa w rozdz. 2.10. prognozy,
- ochrona i kształtowanie wzdłuż wschodniej granicy planu (na terenach **9KDWpp** i **17KDWpp**) stref zieleni izolacyjnej.

Należy też zaznaczyć, że precyzyjne określenie częstotliwości monitoringu oraz podanie jego zakresu na obecnym etapie projektowania jest bardzo utrudnione. Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określają możliwe sposoby zagospodarowania i użytkowania poszczególnych terenów, jednak uchwalenie planu nie oznacza automatycznej realizacji jego ustaleń, co w znacznym stopniu może utrudnić prowadzenie monitoringu w pełnym zakresie.

8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU

Jak już niejednokrotnie wspomiano w niniejszej prognozie, analizowany projekt planu miejscowego „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu posiada typowo regulacyjny charakter. Zachowuje on istniejący, kompletny układ funkcjonalno-przestrzenny modernistycznego osiedla mieszkaniowego (blokowego) oraz wykształcony układ komunikacyjny, obsługujący istniejącą zabudowę mieszkaniową wielorodzinną i usługową. Spośród nielicznych, nowych inwestycji jakich spodziewać się można na skutek realizacji ustaleń projektu planu, wymienić należą: lokalizację nowej zabudowy usługowej na terenie **12U** (przy czym mogą to być wyłącznie usługi kultury, oświaty, gastronomii, sportu, rekreacji lub handlu o powierzchni sprzedaży nie większej niż 100 m² w każdym budynku), zabudowy usługowej na częściowo zainwestowanych już terenach: **1U**, **10U** i **15U**, nadziemnych wielokondygnacyjnych garaży dla samochodów osobowych i rowerów na terenach **1KDWpp** i **9KDWpp** (w miejscu funkcjonujących obecnie parkingów naziemnych) oraz dopuszczenie wymiany na kablową oznaczonej na rysunku projektu planu napowietrznej linii elektroenergetycznej WN 110 kV.

Zaproponowane w obecnym kształcie rozwiązania gwarantują prawidłowe funkcjonowanie omawianego obszaru. Projekt zapewnia ochronę funkcji mieszkaniowej na osiedlu, jako funkcji dominującej, oraz umożliwia dalsze funkcjonowanie obecnych terenów usług podstawowych, niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania dużego osiedla mieszkaniowego. Poprzez wyznaczenie w projekcie terenów **ZP** i **US** uwzględniono konieczność zaspokojenia potrzeb rekreacyjno-

⁶⁹ w tym m.in.: w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 19 lipca 2016 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. 2016, poz. 1178), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem (Dz. U. 2011 Nr 288 poz.1697)

wypoczynkowych mieszkańców osiedla, natomiast wyznaczenie terenów **1-17KDWpp** pozwoli na zaspokojenie potrzeb parkingowych⁷⁰. Ponadto, projekt planu zawiera ponadto szczegółowe ustalenia w zakresie kształtowania ładu przestrzennego, których realizacja pozwoli na utrzymanie walorów estetycznych osiedla.

Należy podkreślić także, iż projekt planu „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu obejmuje obszar silnie zurbanizowany, pozbawiony naturalnych uwarunkowań przyrodniczych, które charakteryzowałyby się wysoką wartością przyrodniczą i które wymagałyby ochrony. W ustaleniach projektu uwzględniono natomiast konieczność ochrony jego najbardziej cennego komponentu – osiedlowej zieleni urządzonej (zachowanej jako strefy zieleni osiedlowej, strefy zieleni izolacyjnej oraz tereny zieleni urządzonej **ZP**), która również pełni liczne istotne funkcje, i która w istotny sposób poprawia jakość życia na dużym osiedlu mieszkaniowym. Poza tym, projekt zawiera ustalenia, których realizacja pozwoli na prawidłowe kształtowania klimatu akustycznego na osiedlu.

Biorąc powyższe pod uwagę, stwierdzono, że projekt „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu nie wymaga wskazania nowych rozwiązań alternatywnych w zakresie rozwiązań funkcjonalnych i ustaleń w zakresie ochrony środowiska i przyrody.

9. STRESZCZENIE I WNIOSKI

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Obowiązek jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* oraz z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

Zasadniczym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie potencjalnego oddziaływania realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze, przy uwzględnieniu jego poszczególnych komponentów, w tym: powierzchni ziemi, warunków wodnych, różnorodności biologicznej, krajobrazu, szaty roślinnej i zwierząt, powietrza, klimatu akustycznego. W prognozie wzięto również pod uwagę oddziaływanie realizacji ustaleń mpzp na: powierzchnię ziemi i warunki podłoża, zasoby naturalne, wody powierzchniowe i podziemne, różnorodność biologiczną, szatę roślinną, świat zwierzęcy, krajobraz, ludzi, powietrze atmosferyczne, klimat lokalny, klimat akustyczny, dziedzictwo kulturowe, dobra materialne, obszary chronione, w tym obszary Natura 2000 oraz oddziaływanie transgraniczne.

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu. Projekt sporządzony jest na podstawie uchwały Nr XXXIX/663/VII/2016 Rady Miasta Poznania z dnia 13 grudnia 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna” w Poznaniu.

W tekście powyższej uchwały zapisano, iż opracowanie i uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna” w Poznaniu może następować odrębnie dla poszczególnych fragmentów tego obszaru. W związku z powyższym w pierwszej kolejności przystąpiono do prac nad mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego - część północna A w Poznaniu, obejmującego wyłącznie tereny osiedlowego parku, a następnie nad mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego - część północna B.

Plan dla części „B” obejmuje teren osiedla Zygmunta Starego, osiedla Władysława Jagiełły oraz północną część osiedla Bolesława Chrobrego i położony jest między ulicami: K. Szymanowskiego, T. Szeligowskiego, K. Kurpińskiego, M. Jaroczyńskiego oraz Fr. Stróżyńskiego w Poznaniu, z czego w granicach projektu planu zlokalizowane są jedynie fragmenty ulic Fr. Stróżyńskiego i K. Szymanowskiego. Projekt analizowanego planu nie obejmuje natomiast terenu parku osiedlowego, położonego w głębi osiedla. Powierzchnia projektu planu wynosi ok. 66 ha.

Prognoza składa się z ośmiu zasadniczych części. W pierwszej omówiono podstawy formalno-prawne, metodologię i zasadność sporządzania niniejszego opracowania.

W drugiej części omówiono położenie przedmiotowego obszaru w przestrzeni miasta i jego obecne zagospodarowanie. Charakterystyce poddano również poszczególne elementy środowiska przyrodniczego oraz ich wzajemne powiązania, w tym rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki

⁷⁰ szczególnie w kontekście dopuszczenia lokalizacji na terenach **1KDWpp** i **9KDWpp** garażu wielokondygnacyjnego

gruntowe, zasoby naturalne, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy, gleby, klimat lokalny. Określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, jakości wód podziemnych oraz klimatu akustycznego.

Przedmiotowy obszar obejmuje tereny silnie przekształcone antropogenicznie, co skutkuje również modyfikacjami w obrębie poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego.

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej Kondrackiego⁷¹ obszar opracowania mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu znajduje się w obrębie mezoregionu Pojezierze Poznańskie (315.51). Rzędne terenu w obrębie przedmiotowego obszaru wahają się w granicach od 93,6 do 105,8 m n.p.m. Najwyższymi rzędnymi charakteryzują się tereny położone w części północno-zachodniej w rejonie SLR Piątkowo, natomiast najniższe rzędne notowane są w rejonie części południowo-zachodniej.

Na obszarze objętym projektem mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu występują grunty antropogeniczne obszarów zabudowanych. Praktycznie na całym obszarze obszaru projektu planu w budowie geologicznej występują plejstocenyjskie piaski zwałowe na glinach zwałowych, wytworzone podczas fazy leszczyńskiej (stadiału leszczyńsko-pomorskiego) zlodowacenia bałtyckiego. Jedynie na niewielkim fragmencie terenu, w rejonie skrzyżowania ulic K. Szymanowskiego i Fr. Stróżyńskiego występują gliny zwałowe, wytworzone także w okresie plejstocenu.

Cały analizowany obszar znajduje się poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP). Obszar projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu pod względem hydrograficznym położony jest w dorzeczu rzeki Odry, w regionie wodnym rzeki Warty, w zlewni rzeki Bogdanki, stanowiącej lewostronny dopływ Warty. Obszar projektu planu pozbawiony jest cieków oraz zbiorników wodnych. Teren projektu planu w większości położony jest w zasięgu zlewni jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) Warta od Cybiny do Różanego Potoku (kod PLRW600021185933). Zachodni jego fragment znajduje się natomiast w granicach zlewni jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) Bogdanka (kod PLRW60001718578).

Największe powierzchnie w obszarze osiedla zajmuje urządzone zieleń towarzysząca zabudowie blokowej. Zieleń ta występuje m.in. w formie powierzchni zadarnionych, zieleńców, alejek spacerowych, kompozycji zieleni w otoczeniu placów zabaw, zieleni towarzyszącej ulicom układu komunikacyjnego. W obszarze opracowania nie stwierdzono występowania gatunków roślin objętych ochroną prawną, zbiorowisk roślinnych o szczególnych wartościach przyrodniczych, jak również nie zaobserwowano egzemplarzy drzew lub innych obiektów przyrodniczych godnych objęcia ochroną np.: jako pomniki przyrody. Zurbanizowany obszar analizowanego projektu planu z uwagi na przeważający udział powierzchni zagospodarowanych przez człowieka, głównie pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną, ale także pod zabudowę usługową oraz sieć dróg, nie stanowi atrakcyjnego siedliska dla fauny. Na terenie opracowania zabudowanym przez człowieka i częstokroć o dość ograniczonym składzie gatunkowym flory (dobranym do potrzeb człowieka), występuje dość ograniczony liczebnie i wyspecjalizowany skład gatunkowy przedstawicieli fauny.

W przypadku analizowanego projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu, zasadniczy wpływ na pogorszenie stanu czystości powietrza będzie miało bezpośrednie sąsiedztwo z ruchliwym układem komunikacyjnym – ul. T. Szeligowskiego oraz ul. K. Szymanowskiego. W nieco mniejszym stopniu na jakość powietrza obszaru opracowania oddziałują szlaki komunikacyjne położone w jego granicach, a więc ulice: Fr. Stróżyńskiego i M. Jaroczyńskiego, oraz przylegająca do południowej granicy opracowania ul. K. Kurpińskiego.

Warunki akustyczne w środowisku – w stanie istniejącym, w obszarze projektu planu „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu, są korzystne – wewnątrz obszaru opracowania oraz wzdłuż zewnętrznych granic terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz terenów usług oświaty, bo spełniają wymagane standardy akustyczne w środowisku od wszystkich rodzajów zagrożeń hałasem. Wyjątek stanowią tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług oświaty – skażone ponadnormatywnym hałasem samochodowym, zlokalizowane w sąsiedztwie ul. K. Szymanowskiego i ul. K. Kurpińskiego oraz w rejonie Piątkowskiej Szkoły Społecznej im. dr W. Błęńskiej – przy ul. Fr. Stróżyńskiego 16. Oddziaływanie akustyczne trasy tramwajowej PST jest znikome. Obszar projektu planu nie jest skażony hałasem kolejowym i lotniczym, hałasem przemysłowym, jak i nie jest zagrożony hałasem od linii elektroenergetycznej WN 110 kV.

⁷¹ Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,

W rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*⁷² na obszarze objętym ustaleniami projektu planu miejscowego „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu nie występują żadne zabytki. W granicach obszaru objętego opracowaniem nie występują również udokumentowane stanowiska archeologiczne.

W trzeciej części prognozy zwrócono uwagę na istniejące problemy ochrony środowiska, w szczególności dotyczące obszarów chronionych oraz inne, związane z zagadnieniami regulowanymi w projekcie planu. Na obszarze objętym mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu nie występują zasoby przyrodnicze, objęte prawną ochroną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytku ekologicznego, stanowiska dokumentacyjnego, pomników przyrody, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*. Na omawianym obszarze nie występują pozostałe obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów, takie jak: lasy, grunty rolne, strefy ochronne ujęć wodnych, obszary ciche w aglomeracji. Spośród obszarów podlegających ochronie, położonych w najmniejszej odległości od obszaru projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu wymienić należy przede wszystkim rezerwat przyrody „Żurawiniec”, którego granica oddalona jest o ok. 1,3 km od wschodniej granicy projektu mpzp. W zasięgu granic obszaru objętego analizowanym projektem mpzp nie występują również obiekty włączone do sieci Natura 2000, podlegające ochronie prawnej. Obiektem współtworzącym OZW PLH300005 „Fortyfikacje w Poznaniu”, zlokalizowanym w najmniejszej odległości od granic obszaru analizowanego projektu jest Fort Va (zlokalizowany na Piątkowie, pomiędzy ulicami: Z. Wojciechowskiego, Lechicką, trasą PST, J. Kostrzewskiego, oddalony o ok. 0,5 km od południowo-zachodniej granicy opracowania). Ze względu na odległość od ww. obszaru podlegającego ochronie, specyfikę przedmiotu ochrony, jak również stopień przekształcenia terenów sąsiednich, nie stwierdza się występowania istotnych – z punktu widzenia realizacji projektu mpzp – problemów związanych z zapewnieniem ochrony terenów o szczególnej wartości przyrodniczej (podlegających jednocześnie ochronie prawnej). W granicach obszaru objętego projektem mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu stwierdzono natomiast obecność gatunków zwierząt podlegających ochronie prawnej na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*, opisane szerzej we wcześniejszych rozdziałach prognozy.

W czwartej części omówiono cel i zapisy projektu planu. Wskazano również ich powiązania z zapisami „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania”. Wykazano także potencjalne skutki dla środowiska i przestrzeni, jakie mogą wystąpić w przypadku braku realizacji ustaleń analizowanego projektu planu.

Projekt mpzp utrzymuje obecną strukturę funkcjonalną analizowanego obszaru, z dominującym udziałem terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, które uzupełnione zostały terenami gwarantującymi prawidłowe funkcjonowanie dużego osiedla mieszkaniowego, a więc: terenami usługowymi (głównie usług podstawowych), terenami zieleni urządzonej, terenami sportu i rekreacji, a także terenami komunikacyjnymi i infrastrukturalnymi.

W zakresie przeznaczenia terenów w projekcie planu wyznaczono:

- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, oznaczone na rysunku planu symbolami **1-31MW**,
- teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej, oznaczony na rysunku planu symbolem **MN/U**,
- tereny zabudowy usługowej, oznaczone na rysunku planu symbolami **1-21U**,
- teren zabudowy usługowej – sakralnej, oznaczony na rysunku planu symbolem **UK**,
- tereny zabudowy usługowej – oświaty, oznaczone na rysunku planu symbolami **1-7UO**,
- tereny sportu i rekreacji, oznaczone na rysunku planu symbolami **1US** i **2US**,
- tereny zieleni urządzonej, oznaczone na rysunku planu symbolami **1ZP** i **2ZP**,
- tereny infrastruktury technicznej – elektroenergetyki, oznaczone na rysunku planu symbolami **1-7E**,
- tereny dróg publicznych, oznaczone na rysunku planu symbolami **1KD-Z** i **2KD-Z**,
- tereny dróg wewnętrznych, oznaczone na rysunku planu symbolami **1-20KDW**, **1KDWx**, **2KDWx**, **1-3KDWxr**, **1-17KDWpp**.

Spośród jedynych nowych inwestycji jakich spodziewać się można na skutek realizacji ustaleń projektu planu, wymienić należy: lokalizację nowej zabudowy usługowej na terenie **12U** (przy czym

⁷² Dz. U. z 2018 r., poz. 2067, tekst jednolity

mogą to być wyłącznie usługi kultury, oświaty, gastronomii, sportu, rekreacji lub handlu o powierzchni sprzedaży nie większej niż 100 m² w każdym budynku), zabudowy usługowej na terenach: **1U**, **10U** i **15U**, nadziemnych wielokondygnacyjnych garaży dla samochodów osobowych i rowerów na terenach **1KDWpp** i **9KDWpp** (w miejscu funkcjonujących obecnie parkingów naziemnych) oraz dopuszczenie wymiany na kablową oznaczonej na rysunku projektu planu napowietrznej linii elektroenergetycznej WN 110 kV.

Odstąpienie od realizacji planu nie wpłynie znacząco na zmianę stanu środowiska analizowanego obszaru. Środowisko nadal podlegać będzie procesom i przemianom o charakterze naturalnym i antropogenicznym (emisje substancji i hałasu, przeobrażenia warunków gruntowych, dalszy, kontrolowany rozwój zieleni w obrębie terenów zieleni urządzonej i stref zieleni wskazanych na rysunku planu). Z uwagi na obecne zagospodarowanie analizowanego obszaru, nie przewiduje się istotnych zmian stanu środowiska wynikających ze zmian form zagospodarowania analizowanego obszaru oraz utraty szczególnie cennych wartości przyrodniczych.

W piątej części prognozy omówiono podstawowe cele ochrony środowiska, formułowane na szczeblu międzynarodowym, krajowym oraz lokalnym. Odniesiono się między innymi do zapisów Dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG), Dyrektywy Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE), Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku oraz Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry. Przeanalizowano także zgodność zapisów projektu mpzp z ustaleniami „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania” odnoszącymi się do omawianego obszaru.

Część szósta służy omówieniu potencjalnych oddziaływań realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. W tej części wskazano również rozwiązania, mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, jakie mogą się pojawić w rezultacie realizacji ustaleń projektowanego planu.

Realizacja ustaleń mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu powodować będzie oddziaływania na środowisko przyrodnicze o zróżnicowanym charakterze, intensywności oraz zasięgu przestrzennym. Negatywne oddziaływania na środowisko wystąpią na terenach, na których realizowane będą nowe inwestycje budowlane, a zwłaszcza tam, gdzie przewidywana jest lokalizacja nowej zabudowy, a więc głównie na terenach: **1U**, **10U**, **12U**, **15U**, **1KDWpp** i **9KDWpp**.

Zmiany wynikające z realizacji analizowanego planu będą obserwowane długofalowo w zakresie podstawowych elementów środowiska. Do trwałych lub długoterminowych oddziaływań na środowisko zaliczono: ingerencję w rzeźbę terenu (wykopy, niwelacje terenu) i warunki gruntowo-wodne (m.in. odwodnienia, zagęszczenie podłoża), zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych oraz pogorszenie warunków infiltracyjnych gruntu w miejscach realizacji zabudowy, dojazdów, dróg wewnętrznych, miejsc postojowych, zwiększenie odpływu wód opadowych i roztopowych za pośrednictwem kanalizacji deszczowej, usunięcie części istniejącej zieleni w miejscach realizacji nowej zabudowy i elementów towarzyszących zabudowie, zwłaszcza na terenie 12U, nieznaczne zwiększenie emisji (zanieczyszczeń powietrza i hałasu) w związku z funkcjonowaniem nowej zabudowy. Z racji tego, że zdecydowana większość analizowanego obszaru jest już docelowo zainwestowana, potencjalnych inwestycji będzie niewiele. Stąd, można również stwierdzić, że skala ww. negatywnych oddziaływań na środowisko, wynikających z realizacji ustaleń mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu nie będzie znacząca.

Do projektu planu wprowadzono szereg ustaleń, które dotyczą istotnych z punktu widzenia charakteru niniejszego opracowania zagadnień, związanych z ochroną i kształtowaniem środowiska przyrodniczego. Poniżej przedstawiono te zapisy, które odnoszą się w sposób bezpośredni lub pośredni do ochrony środowiska i jego poszczególnych komponentów. W projekcie planu ustalono:

➤ w zakresie ochrony i kształtowania zieleni:

- wyznaczenie terenów zieleni urządzonej **1ZP** i **2ZP** oraz ustalenie na nich zakaz lokalizacji budynków,
- ustalenie minimalnych powierzchni biologicznie czynnych w zagospodarowaniu działki budowlanej dla wszystkich terenów przeznaczonych pod lokalizację zabudowy,
- zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia,
- nakaz ochrony istniejących drzew, a w przypadku kolizji z planowaną infrastrukturą lub zabudową, wymóg ich przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń na obszarze planu,

- lokalizację stref zieleni osiedlowej, wskazanych na rysunku planu,
- lokalizację stref zieleni izolacyjnej w formie skupiska lub szpalerów drzew, wskazanych na rysunku planu;
- w zakresie ochrony powierzchni ziemi:
  - zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia,
  - udział (odpowiednio dla poszczególnych terenów) w powierzchniach działek budowlanych maksymalnych powierzchni zabudowy oraz minimalnych powierzchni biologicznie czynnych, przy jednoczesnym wyznaczeniu na rysunku projektu planu maksymalnych nieprzekraczalnych linii zabudowy;
- w zakresie ochrony wód:
  - powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci,
  - odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z terenów **KD-Z** do sieci kanalizacji deszczowej,
  - odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z terenów **MW, MN/U, U, UO, UK, US** do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zagospodarowania ich na terenie,
  - na terenach **KDW, KDWpp, KDWx, KDWxr** zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie lub odprowadzenia ich do sieci kanalizacji deszczowej,
  - na terenach **E** zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie, z dopuszczeniem odprowadzenia ich do sieci kanalizacji deszczowej,
  - na terenach **ZP** zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie,
  - zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;
- w zakresie ochrony powietrza:
  - dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, z wyjątkiem pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe,
  - powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci,
  - ochrona zieleni osiedlowej, wpływającą pośrednio na prawidłowe dotlenienie i stan powietrza na osiedlu, w tym zakresie wszystkie ustalenia projektu planu dotyczące ochrony i kształtowania zieleni,
  - zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;
- w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku i w budynkach:
  - zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku:
    - dla terenów **MW**, jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
    - dla terenu **MN/U**, jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych,
    - dla terenów **UO**, jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
    - w przypadku lokalizacji:
      - szkół, przedszkoli lub żłobków, jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
      - domów opieki społecznej, jak dla terenów domów opieki społecznej,
      - szpitali, jak dla terenów szpitali w miastach,
      - obiektów zamieszkania zbiorowego, jak dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego,
  - zapewnienie wymaganych standardów akustycznych na granicach z terenami o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku,
  - dopuszczenie stosowania zasad akustyki budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi.

Kształtowaniu właściwych warunków akustycznych w środowisku służyć będą ustalenia sformułowane w zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji, które dla terenów dróg publicznych i wewnętrznych, w tym terenów parkingów – dopuszczają stosowanie rozwiązań przeciwhałasowych, a także dopuszczają lokalizację dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów zagospodarowania pasa drogowego, oraz stosowanie technicznych elementów uspokojenia ruchu.

Realizacja ww. ustaleń w zakresie ochrony i kształtowania środowiska i przyrody pozwoli na ograniczenie skali negatywnych oddziaływań na środowisko, jakie pojawią się w konsekwencji wprowadzenia na tereny: **1U, 10U, 12U, 15U, 1KDWpp** i **9KDWpp** nowego sposobu zagospodarowania i użytkowania (częściowo również jako uzupełnienia istniejącego zainwestowania). Warunkiem niezbędnym dla ograniczania negatywnych skutków będzie jednak precyzyjne wyegzekwowanie ustaleń planu miejscowego i restrykcyjne przestrzeganie przez inwestorów przepisów i wymogów ochrony środowiska, wynikających z przepisów odrębnych, zwłaszcza w zakresie prawidłowego prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej, ochrony jakości powietrza, ochrony przed hałasem, a także ochrony i kształtowania zieleni.

W siódmej części odniesiono się do zagadnień związanych z analizą skutków realizacji postanowień planu miejscowego. Skutki realizacji ustaleń planu podlegać będą bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko wielu czynników, prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

W części ósmej prognozy wskazano na brak konieczności wskazywania rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie planu.